ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Ε'

1931

4-1-31

ΑΡ 1/226

ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

CAJASANK

ΕΑΝ ΥΠΟΦΕΡΕΤΕ ΑΠΟ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΝΑ ΑΔΥΝΑΤΙΣΗΤΕ ΤΟΠΙΚΩΣ

προμηθευθῆτε τὸ ἀποτελεσματικώτατον νέον Γερμανικὸν καλλυντικὸν CAJASANK, διὰ τοῦ ὁποίου δύνασθε ν' ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὸ περιττὸν λίπος οἱουδήποτε μέρους τοῦ σώματός σας, ἄνευ διαίτης καὶ γυμναστικῆς, ἀλλὰ δι' ἁπλῆς ἐξωτερικῆς ἐπαλείψεως. Τὸ CAJASANK εἶνε ἀρωματικωτάτη κρέμα ἐντὸς σωληναρίου, ἐβραβεύθη δὲ διὰ Χρυσοῦ Μεταλλίου εἰς τὴν ἐφετεινὴν ἔκθεσιν τοῦ CRYSTAL PALACE Λονδίνου. Ἀπὸ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τοῦ CAJASANK θὰ μείνετε κυριολεκτικῶς κατενθουσιασμένοι.

Ἀποκλειστικὴ λιανικὴ καὶ χονδρικὴ πώλησις παρὰ τῷ Γεν. Ἀντιπρ. ΕΡΜΑΝ ΜΑΡΧ—Νισύρου—4 (Μικρὸν Ζάπειον) Ἀθῆναι. Αἱ παραγγελίαι τῶν ἐπαρχιῶν ἐκτελοῦνται τάχιστα. Ἀντιπρόσωποι Ἐπαρχιῶν: Βόλου: Κ. Σ. ΜΑΡΔΕΛΗΣ καὶ ΣΙΑ, Ἰάσονος 190. Νομῶν Ἀρκαδίας καὶ Λακωνίας: Γ. Ι. ΣΟΛΩΜΟΣ, Σπάρτη.

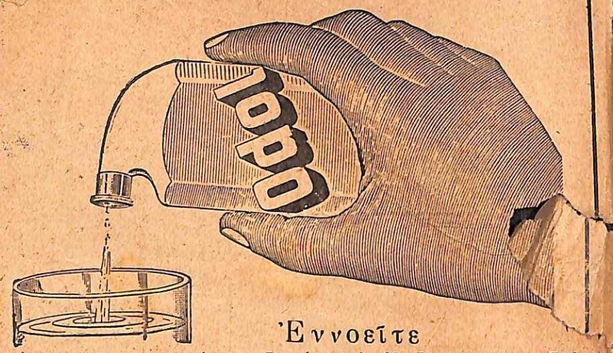

Ἐννοεῖτε

τὴν μεγάλην σπουδαιότητα τῆς νέας καὶ εἰδικῆς ἐνεργείας τοῦ ὀδοντοκαλλυντικοῦ Ὀδόλ:

Ἐνῷ ἄλλα ὀδοντοκαλλυντικὰ δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσουν παρὰ μένον κατὰ τὸ πολὺ μικρὸν χρονικὸν διάστημα τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ὀδόντων, τὸ Ὀδόλ τοὐναντίον, ἔχει ἐνέργειαν ἀντισηπτικὴν καὶ δροσιστικήν, διαρκοῦσαν ἐπὶ πολὺ μετὰ τὴν χρῆσιν.

Τὸ Ὀδόλ εἰσέρχεται εἰς τὰς ποικιλότητας τῶν ὀδόντων, εἰσάγει οὕτως εἰπεῖν εἰς τὰς βλεννομεμβράνας τῶν οὐλῶν καὶ τῶν ὀδόντων τὰ ἀντισηπτικὰ του στοιχεῖα καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀσκῇ τὰ σωτήρια ἀποτελέσματά του ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας.

Χάρις εἰς τὴν ἰδιότητα αὐτήν, ἀπολύτως μοναδικὴν καὶ εἰδικὴν τοῦ Ὀδόλ, ἐπιτυγχάνομεν συνεχῆ ἀντισηψίαν, ἥτις ἀπαλλάσσει τὴν ὀδοντοστοιχίαν, μέχρι καὶ τῆς λεπτοτέρας της πτυχῆς, τῶν μικροβίων τῆς ἀποσυνθέσεως καὶ τῆς σήψεως, ἅτινα καταστρέφουν τοὺς ὀδόντας.

Ζητεῖτε τὸ νέον ἄρωμα ΝΑΡΤΑ διὰ τὰ μαλλιά σας εἰς τὰ Μυροπωλεῖα καὶ Φαρμακεῖα.

ΓΕΝ. ΑΝΤ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ - ΒΑΚΗΣ & ΣΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ, ὁδὸς Ἀθηνᾶς 27.

ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ

(ΤΥΠΟΥ ΦΡΑΓΚΦΟΥΡΤΗΣ)

ΜΟΥΡΤΑΔΕΛΛΑΙ-ΣΑΛΑΜΙΑ-ΦΙΛΕΤΑ

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΩΤΕΡΑ ΤΡΟΦΗ

ΒΟΥΤΥΡΑ

ΑΓΝΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΗΓΓΥΗΜΕΝΑ

(ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΧΑΣΙΩΝ)

ΤΥΡΙΑ

ΕΓΧΩΡΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

(ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ)

Π. ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κατάστημα τροφίμων

ΑΙΟΛΟΥ 79 ΤΗΛ. 12-73

CHAUSSURES **ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΟΥ**

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 1

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ «CONCERT»

ἀποδίδει εἰς ἀφάνταστον ἔντασιν καὶ διαύγειαν καὶ στοιχίζει λιγώτερα ἀπὸ ὅ,τι ἕνας καλὸς φωνόγραφος.

Τὸ ραδιόφωνον «CONCERT» εἶνε ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε σπιτιοῦ.

Πωλεῖται: Γραφεῖον

Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΕΤΟΣ Ε΄. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 1 (256) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 3.00

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ	150
» ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	80
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ	1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ.....ΔΟΛΛΑΡΙΑ	6
ΑΦΡΙΚΗΣ.....ΣΕΛΙΝΙΑ	30
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ.....»	30

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1931

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52—03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 261 w. 85th Str New-York U. S. A.
Ἐν Αἰγύπτῳ ὁ κ. *Χρ. Σαράφης* 12 Cheikh Soliman Pacha Alexandrie
Ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. *Γ. Ἀντωνιάδης* B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

Η ΕΛΛΑΣ... ΕΝ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΕΙ!..

Η ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ κ. ΚΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ

Οἱ Ἕλληνες ποιηταί, ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου μέχρι τοῦ Γεωργίου Κοτζιούλα, εὑρίσκονται τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἐν ἀναβρασμῷ. Τὰ φιλολογικὰ κέντρα ἀπὸ τοῦ «Μπαγκείου» μέχρι τοῦ «Ἀτελιέ», εἶνε ἀνάστατα. Οἱ μαίτρ, οἱ ἀρχηγοὶ σχολῶν ἀπὸ τοῦ Ἐξαρχοπούλου μέχρι τοῦ Μαρίου Βαγιάνου διψοῦν αἷμα. Τί συνέβη λοιπόν; Αἰτία τοῦ κακοῦ, ἀφορμὴ τῆς ἀναστατώσεως νεκρῶν καὶ ζώντων ποιητῶν, ποιητῶν καὶ μὴ ποιητῶν, ποιητῶν παλαιῶν καὶ ποιητῶν νέων, ποιητῶν ἐγκολαπτομένων καὶ ποιητῶν ἐν σπέρματι, εἶνε ὁ κ. Κλέων Παράσχος. Τί ἔπραξεν ὁ ἀγαπητὸς φίλος; Ἐφόνευσε τὰ τέκνα του ὡς ὁ Δουλῆς; Κατέπιε κροκόδειλον; Ἐγεύθη ἀνθρώπινο κρέας; Ἔγινε Οἰνίτης; Ἀνετίναξε τὸν Παρθενῶνα; Κατεχράσθη δημόσιον ταμεῖον; Δὲν ἐτήρησε τὴν νηστείαν τῶν Χριστουγέννων; Ὄχι, ἀναγνώστα. Ὁ Κλέων δὲν ἐγκλημάτησε, δὲν ἠλλαξε θρῄσκευμα, δὲν ἔγινε δυναμιτιστής. Τὸ ἔγκλημά του εἶνε ἄλλο. Ἐξέδωσε ποιητικὴν Ἀνθολογίαν!... Εἶνε ἔγκλημα τὸ νὰ ἐκδίδῃ κανεὶς Ἀνθολογίαν; Ἔγκλημα; Ἀποτρόπαιον! Γκάφα! Ἀπερισκεψία!...

Ἂς ἐξηγηθῶμεν ὅμως σαφέστερον. Διὰ νὰ ἐκδώσῃς ποιητικὴν Ἀνθολογίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ νὰ εὐχαριστήσῃς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας ποιητάς, πρέπει νὰ δημοσιεύσῃς ἐν αὐτῇ ὅλα των τὰ ποιήματα, ἀπὸ τῶν πρώτων βρεφικῶν ψελισμάτων, μέχρι τῶν ὑστάτων γεροντικῶν φληναφημάτων. Πρέπει νὰ δημοσιεύσῃς ἀκόμη ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ ταύτῃ τὴν φωτογραφίαν τῶν ποιητῶν, τοὐλάχιστον τοιχρωμίον. Πρέπει νὰ δημοσιεύσῃς ἐν ἐκτάσει τὴν βιογραφίαν των, νὰ δωρήσῃς ἀπὸ χίλια ἀντίτυπα εἰς ἕκαστον καὶ νὰ τοὺς δώσῃς καὶ ἀπὸ ἕνα χωράφι!... Ἔτσι μόνον ὑπάρχει ἐλπὶς νὰ εὐχαριστήσῃς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ λέγονται ἐν Ἑλλάδι ποιηταὶ καὶ ἔχουν—Θεέ μου, συγχώρεσέ με—διαθέσεις Καγιβάλων!

Ὁ ἀτυχὴς Κλέων, ὁ καλὸς Κλέων, ὁ τόσον Καλὸς ὅσον καὶ ἀπερίσκεπτος, ἐξέδωσεν Ἀνθολογίαν καὶ παρέλειψε πάντα ταῦτα. Καὶ οἱ ποιηταὶ ἐξηγέρθησαν. Ἐξεμάνησαν οἱ ποιηταὶ τῶν ὁποίων ἐδημοσίευσε ποιήματα, διότι τὰ βρῆκαν ὀλίγα καὶ ὄχι ἐκλεκτά. Ἐξεμάνησαν οἱ καλοὶ ποιηταὶ τοὺς ὁποίους ἠγνόησε. Ἐξεμάνησαν οἱ μέτριοι ποιηταί, ἐξεμάνησαν οἱ κακοὶ ποιηταί, ἐξεμάνησαν τέλος πάντες οἱ ἄνθρωποι, οἱ τῶν γραμμάτων λεγόμενοι, οἱ ὁποῖοι εἶνε πάντοτε μανιῶδεις καὶ φαρμακεροὶ ἐξ ἰδιοσυγκρασίας καὶ φιλολογικῆς ἀνικανότητος. Ἐξεμάνησαν δηλαδὴ ὅ-

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

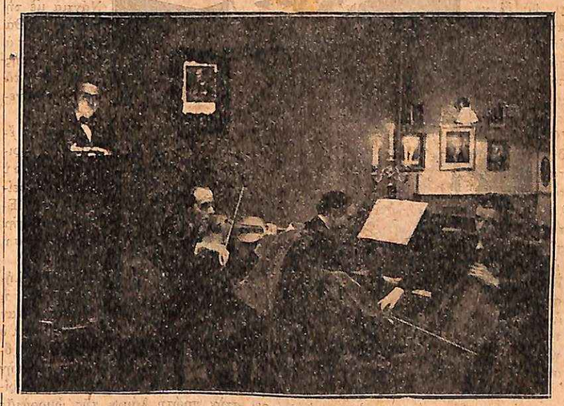

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐκηδεύετο ἐν Ἀθήναις ὁ περίφημος Ἕλλην σκηνοθέτης Πάνος Ἀραβαντινός, στὴν Ὄπερα τοῦ Βερολίνου ἐδίδετο μιὰ ἐπιμνημόσυνος συναυλία, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας ὁμίλησε γιὰ τὸ ἔργο τοῦ ἀποθανόντος Ἕλληνος καλλιτέχνου ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς Αἰμίλιος Πίρσαν.

λοι οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες, διότι ὅλοι οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες εἶνε ἐν μέρει ποιηταὶ καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον διανοούμενοι.

Τὴν Ἀνθολογίαν τοῦ Κλέωνος τὴν ἐξέδωσε μὲ χρήματά του ὁ κ. Λεπτοπαρίδης. Ἀλλὰ ὁ κ. Λευκοπαρίδης δὲν ἠκέσθη μόνον σ' αὐτό. Ἐπωφελήθη τῆς καλωσύνης τοῦ κ. Παράσχου καὶ ἔκαμε στὴν συλλογὴν προσφυγικὴν πολιτικήν. Ἔτσι συμπεριελήφθησαν εἰς τὴν Ἀνθολογίαν οἱ «καλύτεροι λυρικοὶ ποιηταὶ» καὶ ὅλοι οἱ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀνταλλάξιμοι, ὅλοι οἱ παλαιοελλαδῖται καὶ ὅλοι οἱ ὑπόδουλοι, ὁ Διονύσιος Σολωμός, ποιητὴς ἐκ Ζακύνθου, καὶ ὁ κ. Πιερρίδης ποιητὴς ἐκ... προσφυγικῆς ἀλληλεγγύης!

Ὅπως ἦτο λοιπὸν ἐπόμενον, οἱ Ἀθηναῖοι ποιηταὶ ἐξεμάνησαν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ καλέσουν τὸν κ. Παράσχον εἰς μονομαχίαν. Ἀνέθεσαν συνεπῶς τὸν διακανονισμὸν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸν κ. Σπαταλᾶν. Ἀλλ' ὁ κ. Σπαταλᾶς κατέθεσε τὴν ἐντολήν, διότι δὲν εὐκαιρεῖ. Χτενίζει τὸν... Τουρκουάτον Τάσσον!

Εἶνε ἐν τούτοις ἀναμφίβολον, ὅτι εὑρίσκει κανεὶς εἰς αὐτὴν καὶ ὑπέροχα λυρικὰ ποιήματα. Ἀκόμη διὰ τῆς Ἀνθολογίας ἀπονέμεται δικαιοσύνη καὶ εἰς ἕνα σπάνιον νεοελληνικὸν ποιητικὸν φαινόμενον, τὸν κ. Λάμπρον Πορφύραν, τοῦ ὁποίου τὰ δημοσιευόμενα ποιήματα εἶνε περισσότερα παντὸς ἄλλου καὶ ὁ ὁποῖος κατατάσσεται ἔτσι πρῶτος μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων λυρικῶν ποιητῶν, ὅπως καὶ τοῦ ἀξίζει.

Ἐπίσης διὰ τῆς Ἀνθολογίας ἐμφανίζονται ἐπισημότερον ὁ Καβάφης, ὁ Φιλύρας, ὁ Χατζάρας, ὁ Παπανικολάου, ὁ Καρυωτάκης, ἡ Πολυδούρη καὶ τέλος ὁ κ. Ἄγρας, κυριολεκτικώτατα ποιητής. Μολαταῦτα, ἡ Ἀνθολογία αὐτή, παρ' ὅλα τὰ καλά της, ἔχει καὶ παραλείψεις. Λείπουν ἀπὸ αὐτὴν ποιηταί, ὡς ὁ Ἐφταλιώτης, ὁ κ. Πάλλης, ὁ κ. Δάφνης, ἡ κ. Δάφνη, ὁ κ. Καρθαῖος καὶ ἄρκετοὶ ἄλλοι.

Ἡ ἀλήθεια τέλος εἶνε, ὅτι κατόπιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ὁ κ. Παράσχος δὲν δύναται νὰ ζήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι ἀνέρχονται εἰς 7 ἑκατομμύρια μανομένων ποιητῶν. Ὅλο αὐτὸ τὸ πλῆθος ζητεῖ τὸ αἷμα του... ἀνθολογίου καὶ ἀλλείμονόν του ἂν ἐπιτέσουν ἐναντίον του ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἐμπνευσμένοι κορέοι!...

Διότι, ὅπως εἴπαμε, καὶ οἱ συμπεριληφθέντες εἰς τὴν Ἀνθολογίαν ποιηταί—ὀγδοήκοντα περίπου ἀνήμερα θηρία ἐντὸς ἑνὸς βιβλίου ὀγδόου σχήματος—εἶνε σφόδρα δυσαρεστημένοι. Ὁ κ. Οὐρανὸς δὲν ἀναγνωρίζει τὸν κ. Πετμεζᾶν, ὁ κ. Πετμεζᾶς δὲν ἀναγνωρίζει τὸν κ. Οὐρανὸν καὶ οὕτω καθεξῆς. Φαῦλος κύκλος δηλαδή.

Στὴ συλλογὴ ὑπάρχουν καὶ ποιηταὶ θρησκευτικοὶ καὶ ποιηταί... σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου!...

Αὐτὴ εἶνε ἡ Ἀνθολογία τοῦ κ. Κλ. Παράσχου. Ὁ Θεὸς... σώζοι τὸν Κλέωνα!...

X

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Ἀρχίζουν τρία νέα συναρπαστικὰ ἀναγνώσματα:

Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΑΛΧΗΜΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΜΑΓΟΥ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ ΝΟΣΤΡΑΔΑΜΟΥ

ἐ ὁποίος συνεταίραξε τοὺς συγχρόνους του μὲ τὰ ἀφάνταστα κατορθώματά του.

Ἐπίσης ἀρχίζει τὸ Ἀνατολίτικο ἐρωτικὸ ἀνάγνωσμα:

ΤΟ ΡΟΔΟ ΤΗΣ ΒΑΚΑΒΑΛΗΣ

Γεμᾶτο περιπάθειαι, γεμᾶτο περιπέτειες, γεμᾶτο γοητεία.

Καὶ τέλος

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΑΝΝΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΚΗΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΑΛΛΙΔΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΗΣ ΣΙΜΟΝΗΣ ΜΑΙΗ

ΕΠΕΙΤΑ ΑΠΟ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ...

—Νάντια! Θὰ μὲ ὑποχρεώσης πολύ, ἂν θελήσης νὰ γράψης χωριστὰ σὲ μιὰ κάρτα, τὰ ὀνόματα τῶν καλεσμένων μου γιὰ τὸ δεῖπνο ποὺ δίνω τὴν Πέμπτη...

—Εὐχαρίστως. Δὲν ἀξίζει ἄλλωστε τὸν κόπο νὰ μὲ παρακαλῇς γι' αὐτό. Ἐμπρός, δῶσε μου τὸν κατάλογο.

—Νά, πάρε τον! Νὰ καὶ ἡ κάρτες. Ἐμένα θὰ μοῦ ἐπιτρέψης τώρα νὰ πεταχθῶ ὡς στὸ ἀνθοπωλεῖο γιὰ νὰ δώσω παραγγελία νὰ μοῦ στείλουν τὴν Πέμπτη λουλούδια...

—Μά, ναί! Πήγαινε λοιπόν.

Ἡ Νάντια μόλις ἔμεινε μόνη, κάθησε μπροστὰ στὸ κομψό της γραφεῖο καὶ ἄρχισε νὰ γράφη χωριστὰ σὲ κάθε κάρτα τὰ ὀνόματα τῶν καλεσμένων τῆς φίλης της. Ἔγραφε μηχανικά, ἔχοντας τὸ νοῦ της στὸ φόρεμα ποὺ θὰ φοροῦσε τὸ βράδυ τοῦ δείπνου καὶ συλλογιζόταν ἂν ἔπρεπε νὰ προσθέση ἕνα λουλοῦδι στὸν ὦμο ἢ ὄχι. Ἔξαφνα, μιὰ λέξη, τὸ ὄνομα ἑνὸς προσκεκλημένου, τράβηξε τὸ βλέμμα της καὶ τὸ κράτησε καρφωμένο ἐπάνω της, σὰν νὰ ἦταν γραμμένη μὲ πύρινα στοιχεῖα... Ζὰν Λαντιέ! Τί ἀναμνήσεις, Θεέ μου, τί ἀναμνήσεις ξυπνοῦσαν μέσ' στὴν καρδιά της! Δέκα πέντε ὁλόκληρα χρόνια!

Ἕνας ὁλόκληρος κόσμος ἀπὸ ἀναμνήσεις ξύπνησε μέσα της, καθὼς διάβασε τὸ ὄνομα αὐτό. Μὲ τὸ Ζὰν Λαντιὲ ἀντάμωναν κάθε καλοκαῖρι στὴν ἴδια ἐξοχή, στὴν ἴδια ἀκρογιαλιά, ὅπου οἱ γονεῖς των εἶχαν τὶς βίλλες των. Ἦσαν καὶ οἱ δύο τότε δεκάξη μόλις χρόνων, πλούσιοι, χαριτωμένοι, πλασμένοι θὰ ἔλεγες ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον. Καὶ ὅμως... Ἄχ, αὐτὸς ὁ μικρὸς Ζάν. Αὐτὸς ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ ἀγάπησε. Ἡ πρώτη της ἀγάπη.

Ὁ Ζὰν δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τοὺς ἄλλους νέους ποὺ τὴν περιτριγύριζαν. Ἀλήθεια! Τί ὤμορφη ποὺ ἦταν τότε!... Ἦταν πραγματικὰ καλλονή. Εἶχε μιὰ πλαστικὴ τελειότητα ποὺ σπάνια μπορεῖ κανεὶς νὰ βρῇ σὲ μιὰ γυναῖκα καὶ ἔμοιαζε μὲ θεὰ τοῦ Ὀλύμπου.

Ὅλοι, νέοι, γέροι, παιδιά, τὴν ἐθαύμαζαν, καὶ οἱ περισσότεροι τῆς ἐξέφραζαν τὸν θαυμασμό τους μὲ τὰ πιὸ θερμὰ καὶ παθητικὰ λόγια. Ὁ Ζὰν ὅμως, ἂν καὶ ἦταν ὁ πιὸ εὐγενικὸς καὶ ὁ πιὸ λεπτὸς ἀπ' ὅλους, ποτέ του δὲν ἔδειξε κανένα ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γι' αὐτή, ποτὲ δὲν τῆς εἶπε ἕνα τρυφερὸ λόγο, καὶ ποτὲ τέλος δὲν φάνηκε πῶς τὴν θαυμάζει, αὐτὴν ποὺ τὴν ἐθαύμαζαν καὶ τὴν λάτρευαν ὅλοι.

Ἦταν ὁ μόνος ποὺ φαινόταν ἀδιάφορος ἀπέναντί της, ὁ μόνος ποὺ ἔμενε ἄτρωτος ἀπὸ τὰ θέλγητρά της, καὶ γι' αὐτὸ ἴσως ἡ Νάντια περιφρονοῦσεν ὅλους τοὺς ἄλλους καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἶνε ὡραία παρὰ μόνο γι' αὐτόν.

Γιατί δὲν μποροῦσε ὅμως νὰ τὸν σκλαβώση κι' αὐτὸν μὲ τὴν ὠμορφιά της. Ὁ Ζὰν τῆς ἐφέρετο πάντα σὰν ἕνας καλὸς σύντροφος, σὰν ἕνας φίλος, ἀρκετὰ περιποιητικός, μὰ ἦταν πάντα τυπικὸς καὶ ἐπιφυλακτικός. Ἔπαιξαν τέννυς καὶ ἐπατίναραν μαζὺ εὔθυμοι καὶ γελαστοὶ σὰν δύο νέοι συνομήλικοι, μὰ ὄχι καὶ σὰν ἐρωτευμένοι...

Ὅλη τὴν νύχτα χόρευε μαζύ της, χωρὶς νὰ δείξη ποτὲ τὴν παραμικρότερη ταραχή. Ποτέ, ποτέ, ἡ Νάντια δὲν εἶδε μέσα στὰ μάτια του τὴν ἀστραπὴ τοῦ ἔρωτος.

Ποτὲ δὲν τῆς εἶπαν τὰ μάτια του πῶς τὴν εὕρισκε κάτι περισσότερο ἀπὸ μιὰ ὤμορφη γυναῖκα...

Γι' αὐτό, ἀπελπισμένη εἶπε τὸ «ναί», ὅταν τὴν ζήτησε σὲ γάμο ἕνας κομψός, ἀκόλουθος τῆς Ρωσσικῆς πρεσβείας. Περίμενε πὼς τότε ἴσως δὲν θὰ μποροῦσε νὰ κρυφτῇ ὁ Ζάν. Πῶς κάτι θὰ ἔλεγε, πῶς κάτι θὰ ἐπρόδιδε τὸ πολὺ βαθειὰ ἴσως κρυμμένο αἴσθημά του.

Μὰ τίποτα! Ὁ Ζὰν δὲν ἔδειξε καμμιὰ ταραχὴ ὅταν τὸ ἔμαθε. Τελείωσε! Ἦταν βέβαιη πὼς δὲν τὴν ἀγαποῦσε! Κι' ἔτσι ἄφησε τὸν κομψὸ ἀκόλουθο νὰ τὴν πάρη καὶ νὰ τὴν πάη στὴ Ρωσσία!

Ὁ Ζὰν τὴν κύτταξε ἀχόρταγα...

Ἐκεῖ ἡ ὠμορφιά της δὲν πέρασεν ἀπαρατήρητη. Ἕνας ξένος πρέσβυς τὴν ἐρωτεύθηκε μέχρι τρέλλας καὶ εἶχε ἐκτεθεῖ τόσο, ὥστε ἐζητήθη ἡ μετάθεσίς του. Ἕνας ἄλλος πάλι, ἕνας νέος ἀξιωματικὸς τῆς σωματοφυλακῆς τοῦ Τσάρου, σκοτώθηκε, γιατὶ δὲν μπόρεσε νὰ ὑποφέρη τὴν περιφρόνησί της. Ὁ ἄντρας της ἦταν τρομερὰ ζηλιάρης καὶ τῆς δημιουργοῦσε κάθε μέρα τέτοιες σκηνές, ὥστε ἡ δυστυχὴς Νάντια ἀναγκάστηκε νὰ τὸν χωρίση.

Ἐταξείδευσε ἐπὶ δύο χρόνια καὶ κατόπιν ξαναπαντρεύτηκε μ' ἕνα Ἀμερικανό, ποὺ τὴν ἄφησε ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀρκετὰ εὐτυχισμένη συμβίωσι δέκα ἐτῶν χήρα καὶ ἑκατομμυριοῦχο. Τότε γύρισε πάλι πίσω στὴ Γαλλία, καὶ νὰ ποὺ τώρα, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, ἐπρόκειτο νὰ συναντήση σ' ἕνα δεῖπνο, σὲ λίγες μέρες, ἐκεῖνον ποὺ τὴν εἶχε περιφρονήσει.

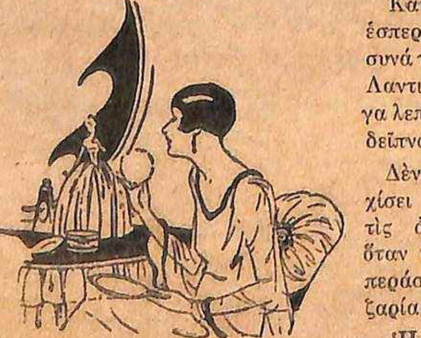

Μιὰ πικρὴ θλῖψι ἔσφιγγε τὴν καρδιά της. Ὅταν ἐκεῖνος τὴν εἶχε περιφρονήσει, ἦταν τουλάχιστον ὡραία, ἡ ὠμορφιά της βρισκόταν σὲ ὅλη της τὴν λάμψι καὶ τὴν φρεσκάδα της. Μὰ τώρα δὲν ἦταν πειὰ ἡ ἴδια. Στὸ διάστημα αὐτὸ τῶν δέκα πέντε χρόνων, ἡ ὠμορφιά της εἶχε χάσει πολὺ ἀπὸ τὴ λάμψι της καὶ τὴ δροσιά της. Ἡ μπόρες ποὺ πέρασε στὸ μεταξὺ εἶχαν μαράνει ἀρκετὰ τὸ ἄνθος τῆς καλλονῆς της... Οὔτε τὸ πρόσωπό της, οὔτε τὸ σῶμα της εἶχαν πειὰ τὴν τελειότητα ἐκείνη, ποὺ εἶχαν στὰ χρόνια τῆς πρώτης της νειότης...

Ὁ Ζάν, ξαναβλέποντάς την τώρα, ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια, θὰ παρέβαλε σίγουρα τὴν πρώτη ἐκείνη Νάντια μὲ τὴ σημερινή. Θὰ παρέβαλε τὰ πρῶτα της νειᾶτα μὲ τὰ πρῶτα της γερατειά;

Δὲν τῆς ἔφθανε ἡ περιφρόνησι ποὺ τῆς εἶχε δείξει τότε; Ἔπρεπε νὰ τὴν περιφρονήση καὶ τώρα;

Ἦταν ἀλήθεια πὼς ἡ Νάντια ἦταν ἀκόμα πολὺ ὡραία γιὰ ὅσους δὲν τὴν εἶχαν γνωρίσει στὴν πρώτη λάμψι τῆς ὠμορφιᾶς της.

Μὰ ὁ Ζὰν θὰ μποροῦσε νὰ διακρίνη τὰ ἴχνη ποὺ ἄφησε ὁ χρόνος στὸ θεῖο ἐκεῖνο πρόσωπο.

Καθὼς ἔκανε ἡ Νάντια τὶς σκέψεις αὐτές, τῆς ἦρθε ἔξαφνα μιὰ ἐπιθυμία νὰ φύγη καὶ νὰ ἐξαφανιστῇ... Μὰ στὸ τέλος νίκησε ἡ ἐπιθυμία της νὰ ξαναϊδῇ τὸν ἀγαπημένο της... Θὰ πήγαινε στὸ δεῖπνο τῆς φίλης της, θὰ πήγαινε χωρὶς ἄλλο...

* * *

Κατὰ τὸ βράδυ τῆς ἑσπερίδος, ἡ Νάντια συνάντησε τὸ Ζὰν Λαντιὲ στὸ σαλόνι, λίγα λεπτὰ πρὶν ἀπὸ τὸ δεῖπνο.

Δὲν εἶχαν ἀκόμα ἀρχίσει νὰ μιλοῦν γιὰ τὶς ἀναμνήσεις τους, ὅταν ὑποχρεώθηκαν νὰ περάσουν στὴν τραπεζαρία.

Ἡ θέσις τῆς Νάντιας στὸ τραπέζι ἦταν ἀρκετὰ μακρυὰ ἀπὸ τὴ δική του, καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἐκάθηντο κοντά της, τῆς ἔκαμαν ἕνα σωρὸ φιλοφρονήσεις καὶ τὴν ἐπεριποιοῦντο πολὺ εὐχαριστημένοι, γιατὶ εἶχαν βρεθεῖ πλάϊ στὴν ὡραία Νάντια.

Κι' αὐτὴ ὅμως ἦταν ἀρκετὰ εὐχαριστημένη γιὰ τὶς φιλοφρονήσεις των, γιατὶ ἔτσι θὰ ἔβλεπεν ὁ Ζὰν πῶς τὴν θαύμαζαν ἀκόμα. Ἐντωμεταξὺ προσπαθοῦσε νὰ καταλάβη τί ἐντύπωσι τοῦ εἶχε κάνει... Καὶ ἡ χαρά της ἦταν πολὺ μεγάλη, ὅταν ἀντελήφθη πὼς τὴν κύτταξε μὲ προσοχή.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ βλέμματά των συναντήθηκαν καὶ εἶδε ἢ τῆς φάνηκε πὼς εἶδε μιὰ ἐντελῶς νέα ἔκφρασι στὰ μάτια του, μιὰ συγκίνησι, ποὺ δὲν τὴν εἶχε ἰδεῖ ποτὲ στὰ περασμένα.

Φαίνεται πὼς καὶ οἱ δύο τώρα ἐπιθυμοῦσαν νὰ ξαναβρεθοῦν ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον, γιατὶ μόλις τελείωσε τὸ δεῖπνο ὁ Ζὰν τὴν πλησίασε καὶ πιάνοντάς την ἀπὸ τὸ μπράτσο, τῆς εἶπε:

—Ἐλᾶτε νὰ καπνίσουμε ἕνα τσιγάρο, στὸ μικρὸ σαλονάκι... Ἐκεῖ θὰ μπορέσουμε νὰ μιλήσουμε καλύτερα... Καὶ ἔχουμε τόσα νὰ ποῦμε, πρόσθεσε πιὸ σιγά.

Πῆγαν πράγματι σ' ἕνα μικρὸ σαλονάκι καὶ κάθησαν σ' ἕνα τραπέζι, ὁ ἕνας ἀπέναντι στὸν ἄλλο...

Στὴν ἀρχὴ μιλοῦσαν μὲ κάποια δειλία... Ὁ Ζὰν τὴν κύτταξε ἀχόρταγα καὶ ἄφινε νὰ φαίνεται στὸ πρόσωπό του ἡ στοργὴ ποὺ γεννιόταν μέσα στὴν καρδιά του.

Ἡ Νάντια νόμιζε πὼς ὀνειρεύεται... Δὲν ἤξερε πῶς νὰ ἐξηγήση αὐτὸν τὸν ἀνέλπιστο θρίαμβο, καὶ θέλησε νὰ καταλάβη ἂν ὁ φίλος της ἦταν εἰλικρινής.

—Ἀνταμωθήκαμε καὶ πάλι, φίλε μου, τοῦ εἶπε, καὶ ὅμως δὲν εἴμαστε ἐντελῶς ἐμεῖς! Ἐσεῖς γίνατε ἄντρας, καὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι πειὰ ἐκείνη ποὺ ἤμουν...

—Ναί, ἔχεις δίκηο... Ἔχεις ἀλλάξει, τῆς ἀπάντησε ὁ Ζὰν μὲ φωνὴ ἤρεμη καὶ σταθερή, καὶ χωρὶς καμμιὰ λύπη. Ἀλλὰ ἡ γυναῖκα ποὺ ἔχω ἐμπρός μου τώρα μὲ θέλγει πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν γυναῖκα ποὺ εἶχα πρὶν σὲ ξαναϊδῶ, στὸ νοῦ μου...

—Μὲ περιπαίζεις! εἶπε ἡ Νάντια, ἀλλὰ μὲ τέτοιο τόνο, ὥστε ὁ Ζὰν κατάλαβε πὼς ἔπρεπε νὰ τῆς ἐξηγηθῇ.

—Ναί! τῆς εἶπε. Αὐτὸ σὲ ἐκπλήττει, ἀλλὰ εἶνε ἀλήθεια! Βλέπεις καλὰ πὼς εἶμαι ταραγμένος, καὶ συγκινημένος ὅπως ποτέ. Ἀγαπημένη, πολυαγαπημένη Νάντια, ἄκουσέ με. Θὰ σοῦ ἐξομολογηθῶ κάτι ποὺ αἰσθανόμουν τὸν καιρὸ ποὺ μεγαλώναμε μαζύ. Ἦταν ἕνα αἴσθημα πολὺ περίεργο καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ τὸ ἔκρυβα μέσα μου, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω. Ἦσουν τόσον ὡραία, ὅταν σ' ἐγνώρισα, ποὺ δὲν μποροῦσα νὰ φαντασθῶ πὼς μπορῶ νὰ σ' ἀγαπήσω μ' ἔρωτα... Μοῦ ἐνέπνεες ἕνα σεβασμό, ὁ ὁποῖος μ' ἔκαμε πολὺ ἄτολμο καὶ δειλό. Δὲν φαινόσουν νὰ εἶσαι πλασμένη γιὰ τὸν ἔρωτα τῶν ἀνδρῶν. Ἡ τελειότης τῆς ὠμορφιᾶς σου μοῦ ἔκανε μεγάλην ἐντύπωσι. Ἦσουν γιὰ μένα σὰν τὰ ἀριστουργήματα τῆς τέχνης, τὰ ὁ-

ποῖα δὲν ἐμπνέουν παρὰ μόνο ἁγνὸ θαυμασμό. Νόμιζα πὼς δὲ μποροῦσα νὰ σ' ἀγαπῶ σὰν γυναῖκα, ἀλλὰ μόνο νὰ σὲ θαυμάζω σὰν ἄγαλμα. Αὐτὸ ποὺ ἔννοιωθα γιὰ σένα ἦταν βέβαια ἕνα πολὺ παράξενο αἴσθημα, μὰ σοῦ τὸ ἐξομολογοῦμαι ἔτσι ὅπως τὸ αἰσθανόμουν. Πίστεψέ με!... Ἀπόψε ποὺ σὲ ξαναεῖδα κατάλαβα καλὰ τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ μὲ κρατοῦσε σὲ ἀπόστασι ἀπὸ σένα, τότε. Μοῦ φαινόσουν σὰν μιὰ νέα θεά, ποὺ δὲν τῆς ἦταν δυνατὸν νὰ νοιώση στὴν καρδιά της ὅ,τι νοιώθει ὁ ἄλλος κόσμος. Ἦσουν ἐπίσης καὶ πάρα πολὺ νέα, καὶ αὐτὸ ἀκόμα μ' ἔκανε νὰ πιστεύω πὼς δὲν θὰ μποροῦσες νὰ αἰσθανθῇς κανένα βαθὺ αἴσθημα. Ἡ γυναῖκα εἶνε πάντα πιὸ πολὺ σιμὰ στὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ παρὰ ἡ νέα κόρη. Ἕνα ἀρχαῖο ἄγαλμα, συντριμμένο, μὰ τοῦ ὁποίου τὴ λάμψι δὲν θάμπωσε ὁ χρόνος μὲ συγκινεῖ περισσότερο παρὰ ἕνα ἄγαλμα μοντέρνο, ἁγνό, ἀνέπαφο, ποὺ δὲν τὸ πλήγωσε καθόλου ὁ καιρὸς καὶ δὲν τὸ ἄγγιξε ἡ ζωή.

—Μιλᾶς πολὺ συμβολικά, εἶπε ἡ Νάντια, πειραγμένη κάπως.

—Μὴ θυμώνης, πολυαγαπημένη μου φίλη! Ναί! Εἶνε ἀλήθεια. Κάποια μάγια μ' ἐμπόδιζαν νὰ σ' ἀγαπήσω τότε. Τώρα αὐτὰ τὰ μάγια ἔχουν πειὰ λυθεῖ. Προτιμῶ τὸ πρόσωπό σου, ἔτσι καθὼς εἶνε λίγο κουρασμένο ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ ἡ μικρές σου ρυτίδες μὲ συγκινοῦν πάρα πολύ. Ὁ πόνος, ὁ μεγαλείτερος καλλιτέχνης ἔχει ἀγγίξει τὸ μέτωπό σου. Τώρα δὲν εἶσαι πειὰ ἄγαλμα, εἶσαι γυναῖκα. Τώρα μπορῶ νὰ σ' ἀγαπῶ. Εἶμαι βέβαιος πὼς μπορεῖς νὰ μὲ νοιώθης ἔτσι ὅπως σὲ νοιώθω ἐγώ. Ναί, σ' ἀγαπῶ... Πίστεψέ με... Ναί, σ' ἀγαπῶ τώρα, ἔτσι ὅπως εἶσαι φιλημένη ἀπὸ τὴ θλῖψι κι' ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ νοιώθω πὼς θὰ σ' ἀγαπήσω ἀρκετά, ὥστε νὰ σὲ κάνω νὰ μὴ λυπᾶσαι πειὰ γιὰ τὰ περασμένα...

—Μὰ κι' ἐγὼ σ' ἀγαπῶ!... τοῦ ἀπάντησε ἡ Νάντια, πέφτοντας στὴν ἀγκαλιά του...

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΑΡΑΔΟΞΕΣ ΤΡΟΦΕΣ

Στὴ Βραζιλία συνηθίζουν νὰ τρῶνε τὰ μεγάλα μυρμήγκια, καρυκευμένα μὲ ...ρετσίνι! Στὴν Ἀφρικὴ πάλι τὰ... μαγειρεύουν μὲ βούτυρο. Στὶς Ἀνατολικὲς Ἰνδίες τὰ καβουρντίζουν σὰν τὸν καφὲ καὶ τὰ πίνουν βρασμένα. Στὸ Σιὰμ ἐξ ἄλλου τὰ αὐγὰ τοῦ μυρμηγκιοῦ εἶνε περιζήτητη καὶ προσφιλέστατη τροφή.

Στὸ Μεξικὸ ὑπεραγαποῦν πάλιν τὰ αὐγὰ ἑνὸς ἐντόμου, ποὺ κατοικεῖ στὶς λίμνες. Στὴν Κεϋλάνη, ἀφοῦ πάρουν τὸ μέλι ἀπὸ τὶς μέλισσες, τὶς τρῶν ἔπειτα κι' αὐτές. Οἱ Βοῦσχμεν, μιὰ φυλὴ τῆς Ἀφρικῆς, τρῶνε κάθε εἶδος... κάμπιας.

Ἐπίσης οἱ κάτοικοι τῆς Αὐστραλίας θεωροῦν νοστιμώτατη τροφὴ τὰ...σκουλήκια. Οἱ Κινέζοι, ἀφοῦ ἀφαιρέσουν τὸ μετάξι ἀπὸ τὸ μεταξοσκώληκα, τὸν ...μαγειρεύουν. Στὴ Βόρειο Ἀμερικὴ τέλος τρῶνε τὶς ἀκρίδες καὶ στὴ Νέα Καληδονία τὶς ἀράχνες.

Ἀλλά... «περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος»...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ὁ Κάτων καὶ οἱ Ρωμαῖοι σύγχρονοί του. Ἡ γυναῖκες καὶ οἱ ἄνδρες. Τὰ λάφυρα τῶν μαχῶν. Ἡ ἀλήθεια ποὺ ἀναζητοῦσαν οἱ φιλόσοφοι. Οἱ Σπαρτιᾶται καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες. Οἱ ὑβρισταὶ τοῦ Διονύσου. Τὰ μέτρα προφυλάξεως ἑνὸς τυράννου. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος καὶ ὁ αἰχμάλωτός του βασιλεύς, κτλ. κτλ.

Ὁ Κάτων, θέλοντας νὰ κατηγορήση τὴ θηλυπρέπεια τῶν συγχρόνων του Ρωμαίων, ἔλεγε:

—Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐξουσιάζουν τὶς γυναῖκες. Ἐμεῖς ἐξουσιάζουμε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἐμᾶς μᾶς ἐξουσιάζουν ἡ γυναῖκες!

* * *

Ὁ Κάτων, λαβαίνοντας κάποτε ἀφορμὴ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδριάντων ποὺ ἀνεγείροντο στὴ Ρώμη, εἶπε τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά:

—Γιὰ μένα προτιμῶ νὰ ρωτοῦν οἱ ἄνθρωποι γιατὶ δὲν ἐστήθηκε ἀνδριὰς στὸν Κάτωνα, παρὰ γιατὶ στήθηκε.

* * *

Ὁ Κάτων παρακινοῦσε τοὺς νέους νὰ πηγαίνουν ἄφοβα στὴ μάχη καὶ νὰ προχωροῦν κατὰ τῶν ἐχθρῶν μὲ ζητωκραυγές.

—Πολλὲς φορές, ἔλεγε, ὁ λόγος τρομάζει τοὺς ἐχθροὺς περισσότερο ἀπὸ τὸ σπαθί.

* * *

Ὁ Κάτων, ἂν καὶ εἶχε κυριεύσει πολλὲς ξένες πόλεις, δὲν ἐφρόντιζε ποτὲ νὰ ὠφεληθῇ κι' ὁ ἴδιος ἀπὸ τὶς νῖκες του καὶ μοίραζε ὅλα τὰ λάφυρα στοὺς στρατιῶτες.

—Ὁ στρατηγός, ἔλεγε, δὲν πρέπει νὰ ζητῇ στὸν πόλεμο παρὰ μόνο τὴ δόξα!

* * *

Ὁ Σπαρτιάτης Εὐδαμίδας, ὅταν πῆγε κάποτε στὰς Ἀθήνας, εἶδε τὸν φιλόσοφο Ξενοφάνη, ὁ ὁποῖος εἶχε γύρω του ἀρκετοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς δίδασκε.

—Ποιὸς εἶνε αὐτὸς ὁ γέρος; ρώτησε ὁ Εὐδαμίδας.

—Εἶνε σοφός, τοῦ ἀποκρίθηκαν, ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἀναζητοῦν τὴν ἀλήθεια;

—Καὶ πότε περιμένει νὰ τὴν ἐφαρμόση, ἂν ἐξακολουθῇ νὰ τὴν ἀναζητῇ ἀκόμα σὲ τέτοια ἡλικία; εἶπε ὁ Εὐδαμίδας εἰρωνικά.

* * *

Μι' ἄλλη φορὰ πάλι κάποιος Ἀργεῖος ἔλεγε στὸν Εὐδαμίδα ὅτι οἱ Σπαρτιᾶται χειροτερεύουν, ὅταν βγοῦν ἔξω ἀπ' τὴ χώρα τους καὶ παύουν νὰ ζοῦν σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους της.

—Σεῖς ὅμως γίνεστε ἀπεναντίας καλύτεροι, ὅταν ἔρχεστε στὴ Σπάρτη, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Εὐδαμίδας.

* * *

Μιὰ μέρα κάποιος κακεντρεχὴς ἔλεγε στὸν Σπαρτιάτη Τήλεκλο ὅτι ὁ πατέρας του ὁ Ἀρχίλαος ἔλεγε πολλὰ κακὰ λόγια ἐναντίον του.

—Ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ πῇ, δὲν θὰ τἄλεγε! τοῦ ἀπάντησε ἀτάραχα ὁ νεαρὸς Σπαρτιάτης.

* * *

Μιὰ φορὰ κατήγγειλαν στὸ Διονύσιο ὅτι δυὸ νέοι ἀπάνω στὸ μεθύσι τους εἶχαν πεῖ τὶς χειρότερες βρισιὲς καὶ βλαστήμιες ἐναντίον του.

Τότε ὁ τύραννος κάλεσε τοὺς δυὸ νέους σὲ συμπόσιο καὶ τοὺς ἔδωσε νὰ πιοῦν. Παρατήρησε λοιπὸν ὅτι ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔπινε ὑπερβολικὰ καὶ φλυαροῦσε, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἔπινε ἀπὸ λίγο καὶ μιλοῦσε μετρημένα.

Κατόπιν αὐτοῦ ὁ Διονύσιος τὸν πρῶτο τὸν ἄφησε νὰ φύγη, γιατὶ κατάλαβε ὅτι τὸν εἶχε κακολογήσει μεθυσμένος, ἐνῶ τὸν ἄλλον τὸν ἐθανάτωσε, γιατὶ αὐτὸς τὸν εἶχε βρίσει στὰ καλά του.

* * *

Ὁ Διονύσιος ἦταν τόσο δύσπιστος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκογενείας του καὶ τῆς ὑπηρεσίας του, ὥστε οὔτε

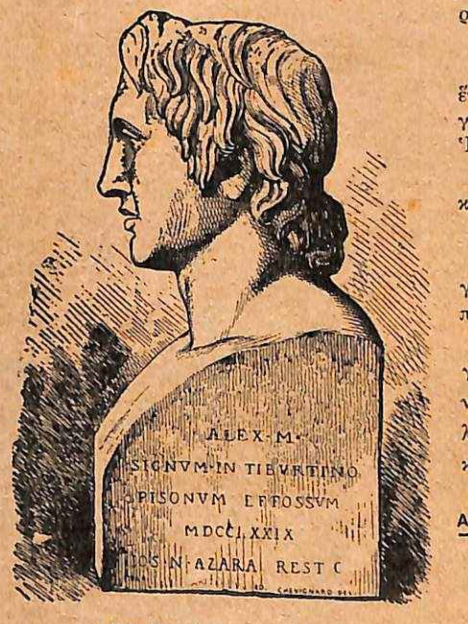

Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος

τὶς τρίχες τῆς κεφαλῆς του δὲν ἄφινε νὰ τοῦ κόβουν μὲ τὸ ψαλλίδι, ἀλλὰ ἔβαζε ἕναν ὑπηρέτη καὶ τοῦ τὶς ἔκαιγε μὲ ἀναμμένο κάρβουνο.

Ἐπίσης δὲν ἐπέτρεπε νὰ μπαίνη κανένας, οὔτε ἡ ἀδελφές του, οὔτε οἱ γυιοί του, στὸ δωμάτιό του, μὲ τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσαν. Καθένας ποὺ θὰ ἔμπαινε μέσα, ἔπρεπε προηγουμένως νὰ παρουσιαστῇ γυμνὸς στὸ φύλακα καὶ νὰ φορέση ἄλλα ροῦχα γιὰ νὰ μπῇ.

* * *

Ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ὕστερ' ἀπὸ μεγάλη μάχη συνέλαβε αἰχμάλωτο τὸν βασιλέα τῶν Ἰνδῶν Πῶρο, τὸν κάλεσε μπροστά του καὶ τὸν ρώτησε:

—Πῶς θέλεις νὰ σὲ μεταχειριστῶ;

—Ὡς βασιλέα!

—Μὰ δὲν θέλεις τίποτε ἄλλο;

—Ὄχι. Ὅλα συμπεριλαμβάνονται σ' αὐτὴ τὴ λέξι, ἀποκρίθηκε ὁ νικημένος βασιλεύς.

* * *

Κάποιος Ἀθηναῖος, συνομιλῶντας μιὰ μέρα μὲ τὸ Λακεδαιμόνιο Ἀνταλκίδα, τοῦ εἶπε:

—Ἐσεῖς πολλὲς φορὲς μᾶς ἐδιώξατε ἀπὸ τὸν Κηφισσὸ ποταμό. Ἐμεῖς ὅμως δὲν σᾶς διώξαμε ἀπὸ τὸν Εὐρώτα!

* * *

Ὁ Ἀνταλκίδας, μαθαίνοντας πὼς ἕνας Ἀθηναῖος ἐπρόκειτο νὰ ἀπαγγείλη ἕνα λόγο ἐγκωμιαστικὸ τοῦ Ἡρακλέους, εἶπε τὸ περίφημο:

—Καὶ ποιὸς κατηγορεῖ τὸν Ἡρακλῆ;

* * *

Μιὰ φορὰ κατήγγειλαν στὸν Μεγάλο Ἀλέξανδρο ὅτι κάποιος συμπατριώτης του τὸν συκοφαντοῦσε.

—Δὲν πειράζει, ἀποκρίθηκε ὁ μεγαλόψυχος ἡγεμών. Οἱ βασιλεῖς εἶνε συνηθισμένοι νὰ κάνουν στοὺς ἄλλους καλὸ καὶ ν' ἀμοίβουνται μὲ συκοφαντίες!...

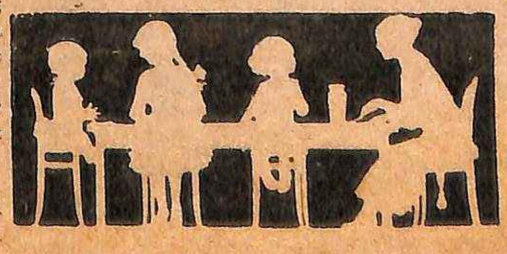

ΑΠΟ ΔΩ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΤΑ ΔΕΚΑ ΑΔΥΝΑΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Δέκα πράγματα εἶνε ἀδύνατο νὰ βρῆτε στὸν κόσμο:

1) Ἄνθρωπο ἀληθινὰ εὐτυχισμένο.

2) Ἀνόητο πρόθυμο νὰ ὑπακούση.

3) Δικηγόρο ποὺ νὰ παραδέχεται μιὰ ὁλοφάνερη ἀλήθεια.

4) Γυναῖκα ἱκανὴ νὰ φυλάξη ἕνα μυστικό.

5) Γυναῖκα σαραντάρα ποὺ νὰ μὴ λέῃ πὼς εἶνε εἰκοσιεννιὰ χρονῶν.

6) Γυναῖκα ποὺ νὰ ψεύδεται λιγώτερο ἀπὸ εἴκοσι φορὲς τὴν ἡμέρα.

7) Νέο ποὺ νὰ μὴν ὑπερηφανεύεται γιὰ τὴν ἀντίληψί του καὶ τὴν πεῖρα του.

8) Ἐρωτευμένο ποὺ ν' ἀγαπᾶ μιὰ ἄσχημη καὶ νὰ μὴν εἶνε ἕτοιμος νὰ ὁρκιστῇ πὼς εἶνε... Ἀφροδίτη.

9) Νεόπλουτο ποὺ νὰ παραδέχεται ὅτι ἡ τύχη καὶ ὄχι ἡ ἱκανότης του τὸν ἐπλούτισαν.

10) Πολιτικὸ ποὺ νὰ μὴν ἔχη δικό του σύστημα... σωτηρίας τοῦ τόπου!

ΜΙΑ ΑΝΑΤΡΙΧΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΩΤΟΣ — ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΖΩΝΤΑΝΟΠΕΘΑΜΕΝΗ

(Ἀληθινὴ ἱστορία)

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Ὁ τρομερός, πάμπλουτος καὶ πανίσχυρος ἄρχων τῆς Φλωρεντίας Σακραμπέλι, θέλει νὰ παντρέψη τὴν κόρη του, τὴν πεντάμορφη Κιάρα, μὲ τὸν δεφθαρμένο καὶ πρόωρα γερασμένο ἄρχοντα Μπενίτο. Ἡ Κιάρα ποὺ ἀγαποῦσε τρελλὰ τὸν νέο κι' ὡραῖο, ἀλλὰ φτωχὸ εὐγενῆ Λουΐτζι Φόσκαρι ἀρνεῖται νὰ ὑποκύψη στὴν σκληρὴ ἀξίωσι τοῦ πατέρα της, ὁ ὁποῖος τὴν κλείνει γιὰ τιμωρία της στὴ σοφίτα τοῦ πύργου του.)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἡ γρηὰ τροφὸς ἔτρεμε σύγκορμη. Μὰ ἡ δόνα Κιάρα δὲν δίστασε καθόλου. Σηκώθηκε ἀπάνω καὶ τράβηξε βουβή, μὰ ὑπερήφανη πρὸς τὸν σκοτεινὸ διάδρομο ποὺ κατέληγε στὴ σκάλα τῆς σοφίτας.

Τί τὴν ἔμελλε γιὰ τὸν περιορισμὸ αὐτό; Ψωμὶ καὶ νερὸ—ψωμὶ καὶ νερὸ ἔστω. Καλύτερα νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὶς ταλαιπωρίες, παρὰ ν' ἀπαρνηθῆ τὸν λατρευτό της καὶ νὰ πέση στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς πρόωρα γερασμένου ἄρχοντα, ποὺ πέρασε τὴ ζωή του μὲ τὰ ὄργια καὶ τὴν κραιπάλη.

Μὰ τὰ δάκρυα αὐτὰ δὲν ἦσαν ἱκανὰ νὰ συγκινήσουν τὸν πατέρα τῆ Κιάρας. Ὁ ἄρχων Σακραμπέλι περίμενε βηματίζοντας πάνω-κάτω ὅσο νὰ τοῦ φέρουν τὸ κλειδὶ τῆς Σοφίτας. Βγῆκε ἔπειτα ἀπὸ τὸ μέγαρό του, καβάλλησε στὸ περήφανο ὁλόμαυρο ἄλογό του καὶ τράβηξε πρὸς τὸ μέγαρο τοῦ ἄρχοντα Μπενίτο γιὰ νὰ κανονίσουν τὰ τοῦ γάμου...

* * *

Ὅταν ἡ Κιάρα ἔμεινε μόνη μὲ τὴ τροφό της στὴ ψηλὴ σοφίτα, στὴν ὁποία δὲν ἔφτανε καθόλου ἡ βουὴ τῆς πόλεως, σφόγγισε τὰ δάκρυά της προχώρησε ὥς τὸ κιγκλιδόφρακτο παράθυρο καὶ κύτταξε ἔξω. Μὰ ἀπὸ κεῖ πάνω δὲν φαινόταν παρὰ ὁ γαλάζιος οὐρανὸς τῆς Φλωρεντίας.

Ἡ Κιάρα ἀναστέναξε ἀπελπισμένη κι' ἄρχισε νὰ βηματίζη νευρικὰ πάνω-κάτω. Δάγκανε τὰ κερασένια χείλη της, ἔσφιγγε τὶς γροθιές της, ψιθύριζε λόγια πείσματος καὶ κατάρες:

— Σκληρὲ πατέρα!... Ἄκαρδε ἄρχοντα!... Καλύτερα νὰ πεθάνω δῶ πάνω, παρὰ νὰ πέσω στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ βδελυροῦ φίλου σου. Ναί, καλύτερα νὰ πεθάνω!...

— Ὄχι, παιδί μου, δὲν θὰ πεθάνης... Μὴ λὲς τέτοια λόγια, τῆς εἶπε τρυφερὰ ἡ τροφός της. Μὴν ἀφίνεις νὰ σὲ παρασύρη ὁ θυμός σου, κόρη μου.

Ἡ Κιάρα στάθηκε ἀπότομα καὶ κύτταξε τὴν τροφό της κατάματα.

— Τί θὲς νὰ πῆς; τὴ ρώτησε. Γιατί μοῦ μιλᾶς ἔτσι; Γιατί μοῦ λὲς λόγια σκληρά, ἐσὺ ποὺ μ' ἀνάθρεψες σὰν μητέρα;

Ἡ τροφός της τὴν πλησίασε, τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τῆς εἶπε γλυκά, συγκινημένα:

— Ὄχι, κόρη μου, δὲν σοῦ μιλάω σκληρά, δὲν θέλω τὸ κακό σου, χρυσάφι μου, φοβᾶμαι μονάχα μὴν ἀρρωστήσης ἀπὸ τὴ λύπη σου, μικρή μου Κιάρα...

— Προτιμῶ ν' ἀρρωστήσω καὶ νὰ πεθάνω, παρὰ νὰ γίνω γυναῖκα τοῦ Μπενίτο.

— Κι' ἐγὼ δὲν τὸ θέλω αὐτό, μικρούλα μου. Ἐσύ, τὸ ἁγνὸ λουλούδι τοῦ Παραδείσου, τὸ δροσερό, ἀνέγγιχτο τριαντάφυλλο, γυναῖκα ἑνὸς παραλυμένου; Ποτέ!...

— Ὤ, ναί, ἔτσι μίλα μου. Ἔτσι μονάχα μαλακώνει ὁ πόνος μου. Κι' ἀκόμα ἔχεις δίκηο. Φτάνουν τὰ δάκρυα. Εἶμαι κόρη τοῦ πατέρα μου ἐγώ. Ξέρω ν' ἀντιστέκουμαι, ξέρω νὰ παλαίω καὶ νὰ νικάω. Ἐμπρὸς λοιπόν... Θέλω νὰ δῶ τὸν ἀγαπημένο μου Λουΐτζι...

Ἡ γρηὰ τροφὸς ἀνησύχησε.

— Μιλᾶς σωστά, παιδί μου; ρώτησε.

— Ναί, μιλάω σωστά. Θέλω νὰ δῶ τὸν ἀγαπημένο μου. Θέλω νὰ τοῦ μιλήσω. Πρέπει νὰ τὸν εἰδοποιήσω γιὰ τὸν κίνδυνο ποὺ μᾶς ἀπειλεῖ.

— Φτωχό μου παιδί, χρυσῆ μου Κιάρα, μικρή μου ἀρχόντισσα, πῶς μπορεῖ νὰ γίνη αὐτό; Εἴμαστε κι' ἡ δυὸ φυλακισμένες δῶ πάνω καὶ τὸ κλειδὶ τὸ ἔχει ὁ πατέρας σου.

— Ναί, τὸ ξέρω, μὰ γιατί ξεχνᾶς τὸν Ἀντώνιο;

— Τὸν ἐγγονό μου;

— Ναί... Εἶνε στὴν ὑπηρεσία τοῦ πατέρα μου, στοὺς σταύλους. Θὰ τὸν φωνάξης καὶ θὰ τοῦ δώσης ἕνα γράμμα. Αὐτὸς σὲ σέβεται καὶ σ' ἀγαπάει καὶ θὰ κρατήση τὸ μυστικό μας.

— Καὶ ποῦ θὰ τὸ δώση τὸ γράμμα αὐτό, μικρούλα μου;

— Στὸ θεῖο μου, στὸ μοναστῆρι τῶν Καπουτσίνων.

Ἡ γρηὰ τροφὸς σκέφτηκε λίγο κι' ἀπάντησε:

— Καὶ πῶς θὰ γράψης, χρυσό μου παιδί, ἐδῶ ποὺ βρίσκεσαι;

Ἡ Κιάρα χαμογέλασε μελαγχολικὰ κι' ἀπάντησε:

— Ὅσο γι' αὐτό, μεῖνε ἥσυχη. Ἔχω φροντίσει γιὰ ὅλα. Ἤξερα πὼς θὰ κατέληγα ἐδῶ πάνω πολὺ γρήγορα. Κι' ἔχω κρύψει ἐκεῖ, πίσω ἀπὸ τὴ σανίδα αὐτοῦ τοῦ ντουλαπιοῦ, ὅ,τι χρειάζεται γιὰ γράψιμο, κι' ἀκόμα μιὰ λίμα, μιὰ σκάλα μεταξένια, ἕνα στιλέτο...

Ἡ γρηὰ τροφὸς σταυροκοπήθηκε.

— Καλό μου παιδί, ψιθύρισε, εἴθε νὰ σὲ προστατεύη πάντα ἡ Παναγία, εἴθε νὰ σὲ δῶ γρήγορα εὐτυχισμένη στὴν ἀγκαλιὰ ἐκείνου ποὺ λατρεύεις! Κάθησε λοιπὸν καὶ γράψε, μικρούλα μου. Ἐγὼ θὰ περάσω στὸ διάδρομο καὶ θὰ σταθῶ μπρὸς στὸ παραθυράκι τῆς πόρτας, ὅσο νὰ περάση κανένας τῆς ἐμπιστοσύνης μου γιὰ νὰ μηνύσω στὸν Ἀντώνιο πὼς τὸν θέλω νἄρθη ἐπάνω. Ὁ Θεὸς βοηθός μας, μικρή μου Κιάρα!... Ἂν ὁ πατέρας σου μάθη τίποτα, θὰ μᾶς κρεμάση! Ὁ Θεὸς βοηθός μας!

Ὅταν ἡ Κιάρα ἔμεινε μόνη, ἄνοιξε τὸ μεγάλο ντουλάπι τῆς σοφίτας, τράβηξε μὲ προσοχὴ μιὰ σανίδα κι' ἔβγαλε ἀπὸ μιὰ κρύπτη ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ γράψιμο. Πῆγε ἔπειτα κοντὰ στὸ παράθυρο κι' ἄρχισε νὰ γράφη, γρήγορα-γρήγορα καὶ νευρικά. Ἐνῶ ἔγραφε, τὸ στῆθος της ἀνεβοκατέβαινε, στεναγμοὶ ξέφευγαν ἀπὸ τὰ χείλη της κι' ἀπὸ τὰ βουρκωμένα μάτια τρέχανε ποτάμι τὰ δάκρυα.

Ἡ δόνα Κιάρα ἔγραφε στὸ θεῖο της Πατούφαστο, ἕνα γέροντα μοναχὸ στὴ μονὴ τῶν Καπουτσίνων, ὁ ὁποῖος τὴν ἐλάτρευε. Ὁ πάτερ Πατούφαστος ἦταν ἀδελφὸς τοῦ πατέρα της, πλούσιος κι' αὐτὸς καὶ πανίσχυρος. Εἶχε πάρει γυναῖκα τὴν ὡραιότερη κόρη τῆς Φλωρεντίας. Ἕνα χρόνο μόλις ὕστερα ἀπὸ τὸ γάμο του βρῆκε τὴ λατρευτή του σύζυγο στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς ἄλλου εὐγενοῦς. Τοὺς σκότωσε τότε καὶ τοὺς δυὸ κι' ἀποτραβήχτηκε στὴ μονὴ τῶν Καπουτσίνων, ὅπου ζοῦσε σὰν ἅγιος. Τὴ μεγάλη του περιουσία τὴ χάρισε ὅλη στὴν Κιάρα, τὴ λατρευτή του ἀνεψιά. Τὸν πατέρα τῆς Κιάρας δὲν τὸν συμπαθοῦσε καθόλου. Γιὰ τὴν ἀνεψιά του ὅμως ἦταν πρόθυμος νὰ κάμη κάθε θυσία...

Στὸ θεῖο της αὐτὸν ἔγραφε τώρα ἡ δόνα Κιάρα, ἐξιστορῶντας του τὴν τραγική της θέσι, τὴν ἀπόφασι τοῦ πατέρα της νὰ τὴ θυσιάση. Τοὔγραφε καὶ τοῦ ζητοῦσε νὰ ἐπέμβη. Συγχρόνως ἐσώκλεισε στὸ γράμμα ποὺ θὰ τοὔστελνε, ἕνα σημείωμα γιὰ τὸ Λουΐτζι Φόσκαρι, τὸν πολυαγαπημένο της. Τὸν εἰδοποιοῦσε γιὰ τὸν κίνδυνο ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσε καὶ τὸν καλοῦσε κοντά της:

«... Λατρευμένε μου, γλυκέ μου σύζυγέ μου, τοὔγραφε, τρέξε, τρέξε τὸ γρηγορώτερο κοντὰ στὴν δυστυχισμένη Κιάρα, ἂν δὲν θὲς νὰ τὴν χάσης. Γλυκέ μου Λουΐτζι, ἕνας μεγάλος κίνδυνος ἀπειλεῖ τὴν ἀγάπη μας. Κάμε φτερὰ καὶ πέταξε κοντά μου. Ἀπόψε τὰ μεσάνυχτα πρέπει νὰ βρίσκεσαι κάτω ἀπ' τὸ δυσμικὸ μέρος τοῦ πύργου μας. Στάσου καὶ κύτταξε ψηλά, στὸ παραθυράκι τῆς σοφίτας. Θὰ σοῦ ρίξω μιὰ σκάλα. Ἀνέβα κι' ἔλα κοντά μου. Εἶμαι φυλακισμένη, εἶμαι δυστυχισμένη, Λουΐτζι μου, εἶμαι τρελλή. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάη, μὰ ἔρχονται στιγμὲς ποὺ θέλω νὰ πεθάνω, νὰ σκοτωθῶ, μὲ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια!... Τρέξε, Λουΐτζι, γιὰ ὄνομα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ!... Τρέξε, ἀγάπη μου!...

Τὸ σημείωμα αὐτό, ὁ πάτερ Πατούφαστος θὰ τὄστελνε ἀσφαλῶς στὸ Λουΐτζι Φόσκαρι. Ἡ δόνα Κιάρα ἦταν ὑπερβέβαιη γι' αὐτό. Κι' ὅταν σὲ λίγο ἡ ἀφοσιωμένη της τροφὸς κατώρθωσε νὰ εἰδοποιήση τὸν μικρό της ἐγγονὸ ποὺ ἐργαζόταν στὸ ἱπποστάσιο τοῦ πύργου, ἡ δόνα Κιάρα τοῦ παρέδωσε τὴν ἐπιστολὴ καὶ μαζύ μ' αὐτὴ μιὰ σακκουλίτσα μὲ χρυσᾶ νομίσματα γιὰ τὸν κόπο του.

— Τρέξε, Ἀντώνιο, τρέξε γρήγορα, παιδάκι μου, τοῦ εἶπε ἡ γιαγιά του. Ἡ κυρία μας, ἡ καλή μας δόνα Κιάρα, σοῦ ἐμπιστεύεται τὸ πιὸ ἱερό της μυστικό. Τρέξε στὸ μοναστῆρι καὶ τὸ νοῦ σου στὸ γράμμα, μικρέ μου Ἀντώνιο...

Ὁ Ἀντώνιο δὲν περίμενε ν' ἀκούση περισσότερα. Ἐλάτρευε τὴν τόσο καλόκαρδη καὶ τόσο ἀθῶα κυρία του. Σεβόταν τὴ γιαγιά του. Καὶ σὲ λίγο βρισκόταν στὸ μοναστῆρι τῶν Καπουτσίνων, στὸν πυκνοφυτεμένο κῆπο του, ὅπου ὁ πάτερ Πατούφαστος πότιζε αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὰ λουλούδια...

(Ἀκολουθεῖ).

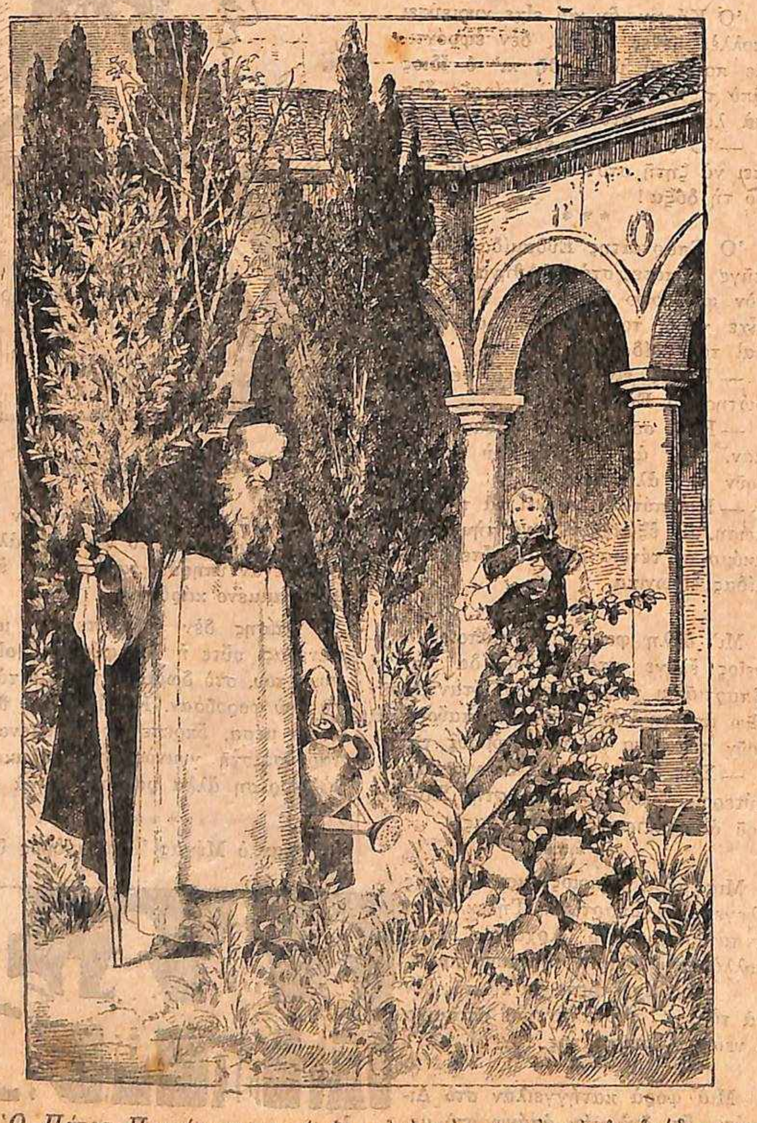

Ὁ Πάτερ Πατούφαστος πότιζε αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὰ λουλούδια...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Μεταξὺ ἀνδρογύνου:

— Γυναῖκα, φρόντισε νὰ μὴν τρώνε πολὺ ψωμὶ τὰ παιδιά, γιατὶ ἡ τιμή του ὑψώθηκε...

— Ἄ, γι' αὐτὸ κι' ἐκεῖνα τὸ κατεβάζουν μὲ τόση ὄρεξι!

***

Ὁ γιατρός, πρὶν φύγη, λέει σιγὰ στοὺς οἰκείους τοῦ ἀρρώστου:

— Τί τὰ θέλετε, δὲν εἶνε γιὰ ζωή!

Ὁ ἄρρωστος, ὁ ὁποῖος ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ γιατροῦ, ἀναπηδᾶ ἀπ' τὸ κρεββάτι του:

— Ψέμματα! Δὲν ἔχω τίποτε! Εἶμαι καλά!...

Καὶ ἡ γυναῖκα του, προσπαθῶντας νὰ τὸν καθησυχάση:

— Σώπα, ἀγαπητέ μου! Ὁ γιατρός... καταλαβαίνει καλύτερα ἀπὸ σένα!...

***

Στὸ ταχυδρομεῖο:

— Αὐτὸ τὸ γράμμα, κύριε, εἶνε βαρύ. Πρέπει νὰ τοῦ κολλῆστε ἀκόμα ἄλλα τόσα γραμματόσημα...

— Μωρὲ ἐξυπνάδα! Κι' ἅμα τοῦ βάλω πιὸ παλλά, δὲν θὰ βαρύνη περισσότερο;...

***ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ** σ' ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης κι' ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Δέκα 7 - Ἀθῆνας.*

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ

ΤΟ "ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΥΡ,,

Πῶς ἐσώθη ἐπανειλημμένως ἡ Κωνσταντινούπολις ἀπὸ τοὺς βαρβάρους. Πῶς ἔκανε φωτιὰ τὸ νερό. Πῶς περιγράφει τὸ ὑγρὸν πῦρ ἕνας χρονογράφος. Μυστικὸ τοῦ κράτους. Τὸ βιβλίο ἑνὸς αὐτοκράτορος. Πῶς κτυποῦσαν οἱ Βυζαντινοὶ τοὺς ἐχθρούς των. Ποιὸς ἐφεῦρε τὸ «ὑγρὸν πῦρ», κτλ. κτλ.

Τὸ περίφημο «Ἑλληνικὸν ἢ ὑγρὸν πῦρ», τὸ ὁποῖο ἔδωσε ἀφορμὴ παλαιότερα σὲ πάμπολλες συζητήσεις μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων καὶ τῶν ἱστορικῶν, ἦταν ἐφεύρεσις τῶν Βυζαντινῶν καὶ χρησιμοποιήθηκε γιὰ πρώτη φορὰ ἀπ' αὐτοὺς στοὺς κατὰ τῶν Σαρακηνῶν πολέμους.

Κατὰ τὸ διάσημο ἱστορικὸ Γίββωνα, ἡ σωτηρία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὶς ἐπανειλημμένες ἐπιδρομὲς τῶν βαρβάρων, ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς στὴ χρησιμοποίησι τοῦ ὑγροῦ πυρός.

Τὸ πῦρ αὐτὸ ἦταν ἕνα μῖγμα ἀπὸ διάφορες εὔφλεκτες οὐσίες, τὸ ὁποῖο ὅταν ἄναβε, ἔβγαζε τεράστιες φλόγες καὶ καπνοὺς καὶ ξεσποῦσε μὲ μιὰ τρομακτικὴ ἔκρηξι. Ἡ φλόγες του μάλιστα δὲν ἔκαιγαν μονάχα στὴν ξηρά, ἀλλὰ καὶ στὴ θάλασσα.

Τὸ νερό, ἀντὶ νὰ σβύνη τὴν τρομερὴ αὐτὴ φωτιά, τὴν ἐδυνάμωνε ἀκόμα περισσότερο καὶ τὴν ἔκανε πιὸ καταστρεπτική. Γι' αὐτὸ ἐπῆρε καὶ τὴν ὀνομασία «ὑγρὸν πῦρ».

Τὸ φοβερὸ αὐτὸ ὅπλο εἶχε κάνει ἀληθινὴ θραῦσι κατὰ τὸν μεσαίωνα. Οἱ πολιορκούμενοι τὸ ἔχυναν στοὺς ἐχθρούς των ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν τειχῶν μὲ εἰδικοὺς λέβητας ἢ τὸ ἐξακόντιζαν ἐναντίον των μὲ εἰδικὰ μηχανήματα.

Ἄλλοτε πάλι τὸ ἔβαζαν μέσα σὲ πυροβολικὰ καὶ τὸ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ νὰ καῖνε τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῶν ἐχθρῶν. Στὴν περίπτωσι αὐτή, τὰ ἀποτελέσματά του ἦσαν καταστρεπτικά.

Συνήθιζαν ἀκόμα νὰ τὸ κλείνουν μέσα σὲ χάλκινους σωλῆνες, τῶν ὁποίων τὸ στόμιο ἐξεῖχε καὶ ἔμοιαζε μὲ τὸ στόμα ἀγρίου ζώου.

Ὅταν δὲ ἐξετινάσσετο ἔτσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν, οἱ τελευταῖοι εἶχαν τὴν ἐντύπωσι πὼς ἔβλεπαν νὰ βγαίνουν τεράστιες φλόγες μέσ' ἀπὸ τὸ λαρύγγι ἑνὸς θηρίου!...

Καθὼς ἀναφέρει παραστατικώτατα κάποιος χρονογράφος τῆς ἐποχῆς, τὸ ὑγρὸ πῦρ *«διέσχιζε τὸν ἀέρα σὲ σχῆμα φτερωτοῦ δράκοντος, ἦταν γρήγορο σὰν ἀστραπή, βροντοῦσε σὰν κεραυνὸς καὶ μὲ τὸ ἀστραφτερό του φῶς σκόρπιζε τῆς νύχτας τὰ σκοτάδια !...»*.

***

Ἡ ἐφεύρεσις αὐτή, ἡ ὁποία εἶχε σώσει ἐπανειλημμένως τὴν Κωνσταντινούπολι ἀπὸ διαφόρους κινδύνους, ἐφυλάσσετο ὡς μυστικὸ τοῦ κράτους καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ ἀποτελεσματικώτερο μέσον ἀμύνης τῆς πρωτευούσης τοῦ Βυζαντίου.

Οἱ αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἐδάνειζαν πολλὲς φορὲς τὶς γαλέρες τους καὶ τὰ πυροβόλα τους στοὺς συμμάχους των τῆς Ρώμης, ποτὲ ὅμως δὲν τοὺς ἀνεκοίνωσαν καὶ τὸ μυστικὸ τοῦ ὑγροῦ πυρός, τοῦ ὁποίου ἡ φήμη εἶχε διαδοθεῖ παντοῦ καὶ τὸ ὄνομά του προκαλοῦσε τρόμο στοὺς βαρβάρους.

Ἕνας μάλιστα ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου, προνοητικώτερος ἀπ' τοὺς ἄλλους, ἔβγαλε ἕνα βιβλίο του, στὸ ὁποῖο ὑπεδείκνυε καὶ τὶς ἀπαντήσεις ποὺ ἔπρεπε νὰ δίνουν οἱ ὑπήκοοί του ὁσάκις τοὺς ρωτοῦσαν οἱ ξένοι γιὰ τὸ ὑγρὸ πῦρ. Ἔπρεπε δηλαδὴ νὰ λένε, ὅτι τὸ μυστικό του εἶχε φανερωθεῖ ἀπὸ ἕναν ἄγγελο στὸν Κωνσταντῖνο τὸ Μεγάλο καὶ ὅτι ὁ ἄγγελος αὐτὸς τοῦ εἶχε ἀπαγορέψει νὰ τὸ ἀνακοινώση στὰ ἄλλα ἔθνη.

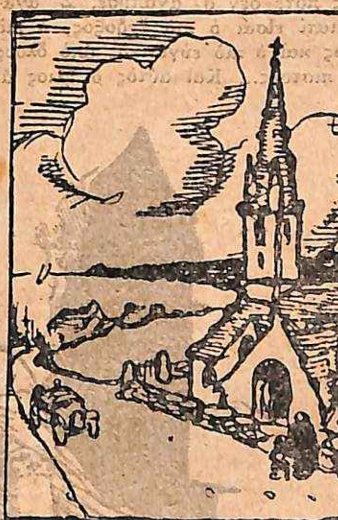

Στὸ τέλος ὁ αὐτοκράτωρ συνιστοῦσε ἀπόλυτη σιωπὴ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα καὶ ἀπειλοῦσε ὅποιον τὸ πρόδινε μὲ τὶς ποινές, τὶς ἐπιβαλλόμενες στοὺς ἱεροσύλους.

Ἡ αὐστηρὲς αὐτὲς ἀπαγορεύσεις εἶχαν συντείνει, ὥστε τὸ ὑγρὸν πῦρ νὰ μείνη γνωστὸ μονάχα στοὺς Χριστιανοὺς ἐπὶ τέσσερες αἰῶνες, κατὰ τοὺς ὁποίους χάρις σ' αὐτό, ἀντιμετώπισαν πολλὲς φορὲς τοὺς ἐχθροὺς νικηφόρως.

Ἡ χρῆσις τοῦ ὑγροῦ πυρὸς συνεχίστηκε μέχρι τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, ἀλλ' ἀργότερα ἔμαθαν καὶ οἱ Μουσουλμᾶνοι τὸν τρόπο τῆς κατασκευῆς του καὶ τὸ χρησιμοποιοῦσαν κι' αὐτοὶ κατὰ τῶν ἀντιπάλων τους.

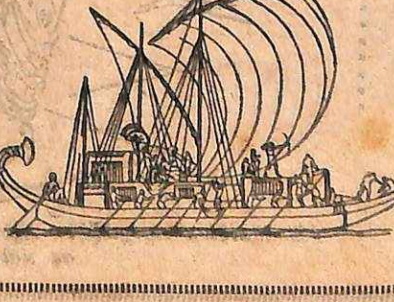

Κατὰ τοὺς πρώτους ὅμως αἰῶνες τῆς ἐφευρέσεώς του, ὅταν ἡ χρῆσις του ἦταν γνωστὴ μονάχα στοὺς Χριστιανούς, εἶχε καταστεῖ τὸ φόβητρον τῶν ἐχθρῶν. Κάποιος ἱππότης τῆς Δύσεως ἀναφέρει στὰ Ἀπομνημονεύματά του, ὅτι ἐνῶ εἶχε ἀντιμετωπίσει ἀτρόμητος τὶς λόγχες τῶν Σαρακηνῶν, μόλις ἀντίκρυσε τὴν τρομερὴ αὐτὴ φωτιά, αἰσθάνθηκε τὸ αἷμα του νὰ παγώνη!

Ἡ ἐφεύρεσις τοῦ ὑγροῦ πυρὸς ἀποδίδεται κοινῶς στὸν Καλλίνικο, ὁ ὁποῖος κατήγετο ἀπὸ τὴν Ἡλιούπολι τῆς Συρίας καὶ εἶχε ἐγκαταλείψει τὸ Χαλίφη τῆς πατρίδος του, γιὰ νὰ ὑπηρετήση τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου.

Ἂν καὶ εἶνε δύσκολο τέλος νὰ καθορισθοῦν τὰ συστατικά του, φαίνεται ὅτι τὸ ὑγρὸν πῦρ ἀπετελεῖτο ἀπὸ νιτρικὸ ἅλας, θειάφι, πίσσα, καμφορά, μαστίχα, βερνίκι καὶ λιβάνι, ὅλα αὐτὰ ἀνακατωμένα μὲ πετρέλαιο ἢ μὲ λινόλαδο.

Η ΔΗΜΩΔΗΣ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Ἄνοιξε, χεῖλι μου πικρό, καρδιὰ φαρ-
(μακωμένη,
καὶ πὲς τὰ λόγια ποὔξερες καὶ ποὔ-
(σουν μαθημένη.

Μάτια, κι' ἂν ἐστεγνώσατε, πάλι μα-
(ταγεμίστε,
καὶ γλῶσσα ἂν ἀλησμόνησες, πάλι μα-
(θημήσου.

Ἀνάθεμά τον τὸν καιρό, τὸ φετεινὸ
(τὸ χρόνο
ὁποῦ μοῦ τὸν ἐφύτεψε μέσ' στὴν καρ-
(διὰ τὸν πόνο.

Ἀνάθεμά τον τὸν καιρό, τὸ χρόνο ὄν-
(τας γυρίζει,
π' ἄλλους τοὺς σμίγει ὁ Θεὸς κι' ἄλ-
(λους τοὺς χωρίζει.

Ὁ Χάρος τὶς σαΐτες του ἂς τὶς μα-
(λαματώση,
γιατὶ δὲν ἄφησε καρδιὰ χωρὶς νὰ τὴν
(πληγώση.

Πάλι ἀστραπές, πάλι βροντές, πάλι
(νερὸ καὶ χιόνι,
πάλι καινούργια κλάμματα, πάλι και-
(νούργιοι πόνοι.

Καράβι μέσ' στὴ Βενετιὰ καὶ κάτερ-
(γο στὴν Πόλι,
χρυσὸ σταυρὸ σὲ εἴχαμε, σὲ προσκυ-
(νούσαμε ὅλοι.

Ἀφέντη μου, τὸν ἴσκιο σου κλαδὶ δὲν
(τόνε κάνει,
οὔτε ἡ δεντρολιβανιά, οὐδὲ τὸ κυπα-
(ρίσσι.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN DE KERLEEG

Η ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΛΦΕΣ...

Ὁ Σαλαδῖνος ὁ Μεγαλοπρεπής, ὁ Σουλτᾶνος μὲ τὰ χρυσᾶ γένεια, ἀπὸ καιρὸ τώρα εἶχε διώξει ἀπ' τὸ χαρέμι του ὅλες τὶς ἄλλες γυναῖκες κ' εἶχε κρατήσει μόνο τρεῖς ἀδελφές, τὴν Μετζίνα, τὴν Ναλντίνα καὶ τὴν Μύριαμ.

Μιὰ μέρα ὅμως ἕνας σοφὸς ἀπὸ τὴ Δύσι ἐπεσκέφθη τὸν κρατοῦ Σουλτᾶνο καὶ κατώρθωσε νὰ τὸν πείσῃ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰζῇ παρὰ μόνο μιὰ γυναῖκα.

Τότε ὁ βασιλιᾶς μὲ τὰ χρυσᾶ γένεια ἔστειλε ἕνα σκλάβο νὰ εἰδοποιήσῃ γρήγορα τὶς τρεῖς ἀδελφὲς νὰ παρουσιασθοῦν μπροστά του.

Σὲ λίγο ἡ Μετζίνα, ἡ Ναλντίνα καὶ ἡ Μύριαμ στεκόντουσαν σιμὰ στὸ θρόνο του. Ἦσαν καὶ ἡ τρεῖς πολὺ ὡραῖες καὶ ἦταν δύσκολο γιὰ τὸν Σουλτᾶνο νὰ διαλέξῃ ἀμέσως μία ἀπὸ αὐτὲς γιὰ μοναδικὴ καὶ παντοτεινὴ του σύντροφο.

—Γυναῖκες, εἶπε, ἀφοῦ τὶς κύτταξε πρῶτα καλά, ἔχω ἀποφασίσει νὰ κρατήσω μόνο μιὰ ἀπὸ σᾶς γιὰ σύντροφό μου σὲ ὅλη μου τὴ ζωή. Μὰ καὶ ἡ τρεῖς εἶστε ὥμορφες, ἔξυπνες καὶ χαριτωμένες καὶ γι' αὐτὸ δὲν ξέρω ποιὰ νὰ διαλέξω... Θὰ διαλέξω λοιπὸν ἀπὸ σᾶς ἐκείνη ποὺ σ' ἕνα μῆνα μέσα ἀπὸ σήμερα θὰ μοῦ δώσῃ τὴ μεγαλείτερη ἀπόδειξι τῆς ἀγάπης της. Μίλησα!... Καὶ τώρα, πηγαίνετε... Πηγαίνετε καὶ ἐλᾶτε μετὰ τριάντα μέρες νὰ μοῦ φέρετε αὐτὸ ποὺ ζητῶ.

Ἡ τρεῖς γυναῖκες προσκύνησαν τὸν Σουλτᾶνο κι' ἔφυγαν.

Ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο μῆνα κανεὶς μέσα στὸ παλάτι δὲν εἶδε τὶς τρεῖς ἀδελφές. Ἐπὶ ἕνα μῆνα καθεμιὰ τους ζητοῦσε νὰ βρῇ τὴν μεγαλείτερη ἀπόδειξι ἔρωτος.

Ἐπὶ τέλους ἡ τριάντα μέρες πέρασαν. Ἡ τρεῖς ἀδελφὲς παρουσιάστηκαν πάλι μπροστὰ στὸ Σουλτᾶνο. Ἡ Μετζίνα καὶ ἡ Ναλντίνα ἀχτινοβολοῦσαν ἀπὸ χαρά. Μόνο ἡ Μύριαμ ἦταν μελαγχολικὴ καὶ στεκόταν ἀπόμερα σὰν ταπεινομένη.

Ὁ Σουλτᾶνος ἦταν ξαπλωμένος σ' ἕνα χρυσοστολισμένο ντιβάνι καὶ κάπνιζε τὸ ναργιλέ του.

Ὅταν εἶδε τὶς τρεῖς ἀδελφές, ἕνα ἀνιγματικὸ χαμόγελο ἄνθισε στὰ χείλη του.

—Μίλησε πρώτη ἐσύ, Μετζίνα, εἶπε στὴ μεγαλείτερη. Τί μοῦ φέρνεις γιὰ ἀπόδειξι τῆς ἀγάπης σου;

Ἡ Μετζίνα προχώρησε τότε πρὸς τὸ Σουλτᾶνο, τὸν προσκύνησε καὶ εἶπε :

—Βασιλιᾶ μου καὶ ἀγαπημένε μου, ἐγὼ εἶμαι ἡ γυναῖκα ποὺ σ' ἀγαπᾶ περισσότερο ἀπὸ ὅλες στὸν κόσμο. Ἐσὺ εἶσαι ἡ ζωή μου καὶ ἡ μόνη μου εὐτυχία ἐσύ, χρυσόμαλλε Σουλτᾶνε μου! Εἶμαι ὑπερήφανη γιατί μ' ἔχεις ἀγαπήσει. Ἤθελα νὰ ζῶ πάντα μαζύ σου. Καὶ γιὰ νὰ εἶμαι πάντα νέα καὶ ὡραία καὶ γιὰ νὰ μ' ἀγαπᾶς πάντα, δὲν δίστασα νὰ βυθίσω τὰ χείλη μου—ἔτσι ὅπως μὲ συμβούλεψε μιὰ μάγισσα—μέσα σ' ἕνα κύτελλο γεμᾶτο ἀπὸ τὸ φαρμάκι ἑνὸς νέου ἀρσενικοῦ φειδιοῦ. Ὕστερα, ἐπὶ δέκα ὁλόκληρες νύχτες, ἀγρύπνησα καὶ προσευχήθηκα στὸν ὑψηλότερο μιναρὲ τοῦ Ἀπτουλλᾶ μαζὺ μὲ τοὺς πιὸ διάσημους δερβίσηδες, γιὰ νὰ ἐπιτύχω ἀπὸ τὸν Μωάμεθ τὸ μυστικὸ κάποιου φίλτρου. Καὶ τὸ ἐπέτυχα. Τὸ φίλτρο αὐτό, ἀφέντη μου, ποὺ θὰ σὲ κάνῃ ἀθάνατο, σοῦ τὸ φέρνω τώρα...

Ὁ Σουλτᾶνος μὲ τὰ χρυσᾶ γένεια, ἄκουσε τὰ λόγια τῆς Μετζίνας, χωρὶς νὰ πῇ τίποτα... Ὕστερα γύρισε πρὸς τὴ μικρότερη ἀδελφή, τὴ Ναλντίνα, καὶ εἶπε :

—Κι' ἐσὺ περιστέρα μου, τί ἔκανες σ' αὐτὸ τὸ διάστημα γιὰ μένα;

Ἡ Ναλντίνα ἔσκυψε τόσο, ποὺ τὸ μέτωπό της ἄγγιξε τὰ πόδια τοῦ Σαλαδίνου. Ὕστερα σηκώθηκε μ' ἕνα ὕφος θριαμβευτικό, σὰν νὰ ἦταν βέβαιη γιὰ τὴ νίκη της, καὶ εἶπε :

—Βασιλιᾶ μου, ἐγὼ σ' ἀγαπῶ ὅσο κανεὶς ποτὲ δὲν σ' ἀγάπησε. Σ' ἀγαπῶ γιατί εἶσαι ὁ πιὸ ἔνδοξος, ὁ πιὸ ὡραῖος καὶ ὁ πιὸ εὐγενικὸς ἀπὸ ὅλους τοὺς πιστούς... Καὶ αὐτὸς ὁ ἥλιος ἀκόμα εἶνε λιγώτερο λαμπρὸς ἀπὸ σένα... Τὸ καθάριο νερὸ τῆς ἱερῆς λίμνης εἶνε λιγώτερο διάφανο ἀπὸ τὰ μάτια σου... Ὁ ἀλάβαστρος εἶνε λιγώτερο λευκὸς ἀπὸ τὸ μέτωπό σου! Ἡ φωνή σου εἶνε πιὸ γλυκειὰ ἀπὸ τὸ μέλι! Ἡ σκέψεις σου εἶνε πιὸ βαθειὲς ἀπὸ τὸν ὠκεανό. Δὲν μπορεῖ νὰ σ' ἀντικρύσῃ κανεὶς χωρὶς νὰ θαμπωθῇ ἀπὸ τὴ χάρι καὶ τὸ μεγαλεῖο σου. Ἔχοντας λοιπὸν ὅλ' αὐτὰ ὑπ' ὄψει μου θέλησα νὰ σοῦ προσφέρω μιὰ στολή, ἄξια γιὰ σένα. Μιὰ στολὴ μοναδικὴ καὶ ἀσύγκριτη! Σοῦ κέντησα ἕνα καφάσι ποὺ ὅμοιο μ' αὐτὸ δὲν φοροῦν οὔτε καὶ οἱ προφῆται ἀκόμα στὸν Παράδεισο τοῦ Μωάμεθ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνας μαῦρος παρουσιάστηκε κρατῶντας μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια τὸ καφάσι ποὺ εἶχε κεντήσει ἡ Ναλντίνα.

Ὁ Σουλτᾶνος ὅταν τὸ εἶδε δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὸν θαυμασμό του. Δὲν εἶχε ἰδῆ ποτὲ ὥς τότε στὸν κόσμο φόρεμα τόσο ὡραῖο καὶ ἐκθαμπωτικό!

—Κύτταξε, ἀφέντη μου, εἶπε ἡ Ναλντίνα, κύτταξε αὐτὲς τὶς θαυμάσιες πέτρες, κύτταξε τὰ μετάξια καὶ τὸ χρυσάφι! Γιὰ νὰ βρῶ τὰ χρώματα ποὺ ταίριαζαν, καὶ τὶς πέτρες μὲ τὶς θαυμάσιες ἀποχρώσεις, τὶς τόσες σπάνιες, ἔδωσα ἀκόμα καὶ αἷμα ἀπὸ τὶς φλέβες μου σὲ μιὰ μάγισσα γιὰ νὰ μοῦ κατεβάσῃ καὶ τάστρα τ' οὐρανοῦ. Γιατί, κύτταξε καλά, ὦ βασιλῆ μου, Τέτοιες πέτρες δὲν βρίσκονται στὴ γῆ. Μόνο μὲ τάστρα μποροῦν νὰ παραβληθοῦν!...

Ὁ Σουλτᾶνος, θαμπωμένος ἀπὸ τὴν τόση λάμψη, κύτταξε τὸ θαυμάσιο καφάσι. Ἡ Ναλντίνα θριάμβευε!

Ἔξαφνα ὅμως ὁ Σουλτᾶνος σήκωσε τὰ μάτια του ἀπὸ τὸ μαγευτικὸ δῶρο τῆς Ναλντίνας καὶ κύτταξε τὴν Μύριαμ.

—Εἶνε ἡ σειρά σου, ἐλαφίνα μου, τῆς εἶπε. Μίλησε ἐσὺ τώρα!

Ἡ Μύριαμ, δειλὴ καὶ ταπεινωμένη πάντα, πλησίασε... Καὶ ὅμως ἦταν πολὺ ὥμορφη, κι' ἔπρεπε νὰ εἶνε περήφανη γιὰ τὴν ὡμορφιά της. Τὴν ἐλέγανε «ἐλαφίνα» γιατί ἦταν λεπτή, σβέλτα καὶ ἀλαφροπερπάτητη.

—Ἀγαπημένε μου ἀφέντη, εἶπε κοκκινίζοντας ἀπὸ ντροπή, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξια οὔτε τὰ ἴχνη τῶν βημάτων σου νὰ φιλήσω. Ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο μῆνα δὲν ἔκανα τίποτα γιὰ σένα.

Ὁ Σουλτᾶνος σκυθρώπιασε.

—Πῶς, ἀνόητη, φώναξε, δὲν ἔκανες τίποτα γιὰ μένα; Δὲν μ' ἀγαπᾶς λοιπὸν ἐσύ;...

—Ἀλλοίμονο, εἶπε στενάζοντας ἡ Μύριαμ, ἐπὶ τριάντα μέρες σκεπτόμουνα ποιὰ εἶνε ἡ μεγαλείτερη ἀπόδειξις ἔρωτος γιὰ σένα, ἄξια γιὰ σένα. Δὲν μπόρεσα ὅμως νὰ τὴν βρῶ... Διῶξε με, ἂν θέλῃς. Ἡ διάταξε νὰ μὲ σκοτώσουν. Μὰ δὲν μοῦ εἶνε δυνατὸν νὰ σοῦ πῶ ψέμματα. Σοῦ εἶπα τὴν ἀλήθεια. Ἴσως ἡ ἀδελφές μου σ' ἀγαποῦν καλύτερα ἀπὸ μένα, ἀφοῦ μπόρεσαν νὰ σοῦ τὸ ἀποδείξουν. Ἐγὼ δὲν μπορῶ.

—Μύριαμ, φώναξε ὁ Σουλτᾶνος, δὲν θὰ διατάξω νὰ σὲ σκοτώσουν γιατί ἤπιες ἀπὸ τὸ ἴδιο κύτελλο ποὺ πίνω κι' ἐγώ. Μόνο σὲ διατάζω νὰ φύγῃς τώρα ἀμέσως ἀπὸ τὸ παλάτι μου. Πήγαινε στὸ ἔλεος τοῦ Μωάμεθ, ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ μεγαλείτερος προφήτης τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Μύριαμ ἔσκυψε τὸ κεφάλι μὲ θλῖψι.

—Ξέρω, εἶπε, ἀφέντη μου, ὅτι εἶμαι ἀξία τοῦ θυμοῦ σου. Ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ πολὺ μὴ μοῦ ἀρνηθῆς μιὰ τελευταία χάρι.

—Τί θέλεις; ρώτησε ὁ Σουλτᾶνος.

—Σὲ παρακαλῶ... Ἐπίτρεψέ μου, πρὶν φύγω, νὰ φιλήσω τὸ χέρι σου.

—Ἂς εἶνε, εἶπε ὁ Σουλτᾶνος, καὶ ἅπλωσε τὸ χέρι του πρὸς τὴ Μύριαμ. Ἐκείνη γονάτισε τότε καὶ ἔφερε μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια τὸ χέρι τοῦ Σουλτάνου στὰ χείλη της. Ὕστερα, μὲ καρδιὰ σπαραγμένη, σηκώθηκε.

Ὁ Σουλτᾶνος θέλησε τότε νὰ τραβήξῃ σιγὰ-σιγὰ τὸ χέρι του, ποὺ τὸ εἶχε ἀκόμα ἡ Μύριαμ ἀκουμπισμένο στὰ χείλη της.

Μά, καθὼς τὸ κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμή, εἶδε μὲ ἔκπληξι νὰ τρέμῃ ἐπάνω του ἕνα δάκρυ.

—Τί εἶνε αὐτό; εἶπε. Ἕνα δάκρυ; Κλαῖς, μικρή μου ἐλαφίνα; Γιατί;

—Γιατί σ' ἀγαπῶ.

—Μ' ἀγαπᾶς; Γιατί μ' ἀγαπᾶς, Μύριαμ; Γιατί εἶμαι ὁ Σουλτᾶνος;

—Ὄχι! Δὲν σ' ἀγαπῶ γιατί εἶσαι Σουλτᾶνος. Σ' ἀγαπῶ γιατί εἶσαι «ἐ-

Ἡ Μετζίνα προχώρησε πρὸς τὸ Σουλτᾶνο, τὸν προσκύνησε καὶ εἶπε...

ΕΥΘΥΜΟΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟΥ CAMI

ΤΑ ΜΑΤΩΜΕΝΑ ΜΠΑΟΥΛΑ

(Ἀπὸ μιὰ σειρὰ χαριτωμένων ἀστυνομικῶν διαλόγων τοῦ περιφήμου Γάλλου εὐθυμογράφου Καμί, τῶν ὁποίων ἥρως εἶνε ὁ ἀστυνομικὸς Λοῦφοκ—Χόλμς—μιὰ παραποίησις δηλαδὴ τοῦ Σέρλοκ-Χόλμς—μεταφράζουμε τὸν παρακάτω διάλογο. Στὰ προσεχῆ φύλλα μας θὰ μεταφράσουμε καὶ ἄλλους).

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Μπαοῦλα... αἷμα... μυστήριο...

Ἡ σκηνὴ παριστάνει τὸ σπουδαστήριο τοῦ Λοῦφοκ—Χόλμς.

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΦΟΚ ΧΟΛΜΣ, *(μπαίνοντας μέσα).*— Δάσκαλε!... Δάσκαλε!... Διαβάσατε τὸ ἔκτακτο παράρτημα τῶν ἐφημερίδων;

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Τὸ ἔκτακτο παράρτημα;

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ, *(δίνοντάς του ἕνα παράρτημα).*— Ὁρίστε, δάσκαλε!.... Διαβάστε... Δέστε τί λέει ὁ τίτλος... *«Μπαοῦλα, αἷμα, μυστήριο!».*

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ, *(διαβάζοντας).*— *«Σήμερα τὸ πρωΐ, κατὰ τὰς ἑπτά, ὅλοι οἱ ἀστυνομικοὶ σταθμοὶ τῆς πρωτευούσης εἰδοποίησαν σχεδὸν συγχρόνως τὴ διεύθυνσι τῆς 'Αστυνομίας, ὅτι εἶχαν εὑρεθεῖ εἰς τὴν περιφέρειά τους διάφορα μπαοῦλα, τὰ ὁποῖα ἐμύριζαν ἀποσύνθεσι. 'Αμέσως ὁ διευθυντὴς τῆς 'Ασφαλείας, ἐπεσκέφθη διαδοχικὰ ὅλους τοὺς σταθμοὺς τῆς πρωτευούσης καὶ παρεστάθη εἰς τὸ ἄνοιγμα τῶν μπαούλων. Φρίκη!... Ὅλα περιεῖχαν ματωμένα ἀνθρώπινα λείψανα... Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀνακαλυφθέντων σήμερα τὸ πρωῒ εἰς τὰς διαφόρους συνοικίας τῆς πρωτευούσης ματωμένων μπαούλων, ἀνέρχεται εἰς τριακόσια εἴκοσι ἑπτά... 'Επὶ τοῦ φρικιαστικοῦ αὐτοῦ ἐγκλήματος κανεὶς δὲν ξέρει τί νὰ σκεφθῇ, τί νὰ ὑποθέσῃ... 'Η φαντασία μπερδεύεται ἐμπρὸς σὲ μιὰ τόσο φριχτὴ πραγματικότητα. Μὲ εἰδικὰς ἐκδόσεις θὰ κρατήσουμε ἐνημέρους τοὺς ἀναγνώστας μας, ὅλων τῶν τυχὸν ἀνακαλυφθησομένων νέων λεπτομερειῶν ἐπὶ τῆς μοναδικῆς, τρομακτικῆς καὶ μυστηριώδους αὐτῆς ὑποθέσεως».*

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ.— Δάσκαλε, ἀκοῦστε! Στὸ δρόμο οἱ ἐφημεριδοπῶλες διαλαλοῦν δευτέρα ἔκδοσι τῶν ἐφημερίδων.

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Γρήγορα... Τρέξε κι' ἀγόρασε μιά! *(Ὁ βοηθὸς βγαίνει ἔξω τρέχοντας).*

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ, *(ξαναμπαίνοντας).*— Ὦ, δάσκαλε, εἶνε τρομερό, εἶνε ἀφάνταστο!... Διαβάστε. *(Τοῦ δίνει τὴ δευτέρα ἔκδοσι τῶν ἐφημερίδων).*

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ, *(διαβάζοντας).*— *«Ἡ διεύθυνσις τῆς 'Αστυνομίας ἐπληροφορήθη ὅτι πολλὲς ἑκατοντάδες φιλησύχων ἀστῶν καὶ ἐντίμων ἐμπορευομένων τῶν ἐπαρχιῶν ἔλαβαν στὰ σπίτια τους, ταχυδρομικῶς, μπαοῦλα ποὺ περιεῖχαν ματωμένα ἀνθρώπινα λείψανα!... Τὴν στιγμὴν αὐτήν, καθ' ἣν τιθέμεθα ὑπὸ τὰ πιεστήρια, ὁ ἀριθμὸς τῶν ματωμένων μπαούλων ποὺ ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς στὰς ἐπαρχίας καὶ ποὺ ἀνευρέθησαν εἰς τὰς διαφόρους συνοικίας τοῦ Παρισιοῦ ἀνέρχεται εἰς ἑπτακόσια ἐνενῆντα ἐννέα. 'Η συγκίνησις τῆς κοινῆς γνώμης ἔχει φθάσει εἰς τὸ ζενίθ. 'Η χώρα ὁλόκληρος, κατεχομένη ὑπὸ φρίκης, ἐπικαλεῖται τὴν ἐπέμβασι τοῦ περιφήμου ἀστυνομικοῦ Λοῦφοκ—Χόλμς καὶ ὑπολογίζει ἐπ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ μυστηρίου ἢ τῶν τερατωδῶν ἀποστολέων τῶν ματωμένων μπαούλων».*

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ.— Δάσκαλε, τὸ βλέπετε... Ἡ χώρα ὁλόκληρη ζητεῖ τὴν ἐπέμβασί σας.

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ, *(ἐπίσημα).*— Ἡ χώρα μπορεῖ νὰ ὑπολογίζῃ σὲ μέ-

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ.— Μιλῆστε, δάσκαλε...

να. Ἔλα μαζύ μου. *(Βγαίνουν ἔξω).*

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΡΑΞΙΣ

Η ΜΕΤΑΜΦΙΕΣΙΣ.

Ἔπειτα ἀπὸ δέκα μέρες. Σκηνὴ ἡ ἴδια.

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ, *(μπαίνοντας μέσα).*— Δέκα μέρες ἔχουν περάσει ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ψάχνετε ἀδίκως ν' ἀνακαλύψετε τὸ μυστήριο τῶν ματωμένων ἀποσκευῶν... Τί θ' ἀπογίνῃ μ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ ὑπόθεσι, δάσκαλε;

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Τελείωσα σήμερα τὴν ἐξέτασι τῶν ἑβδομήντα ἑπτακοσίων ἐνενῆντα ἐννέα μπαούλων τὰ ὁποῖα ὁ δολοφόνος ἐσκόρπισε σὲ ὅλη τὴ Γαλλία. Στάθηκε ἀδύνατον νὰ ἐξακριβώσω τὴν ταυτότητα τῶν θυμάτων. Ὁ ἄθλιος ἐγκληματίας, ἀφοῦ τὰ κατακομμάτιασε, κλημάτιας, ἀφοῦ τὰ κατακομμάτιασε, ἀνακάτεψε τὰ φριχτὰ λείψανά τους καὶ τὰ πέταξε στὴν τύχη μέσ' στὰ ἑφτακόσια ἐνενῆντα ἐννέα αὐτὰ μπαοῦλα.

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ.— Αὐτὸ τὸ ἀνακάτεμα δυσκολεύει πολὺ τὸ ἔργο τῆς ἀνακρίσεως... Μέσα σ' ἕνα μπαοῦλο, π.χ. βρέθηκαν δεκαπέντε γόνατα καὶ ἕνα δάχτυλο... Μέσα σ' ἕνα ἄλλο εἰκοσιοχτὼ ὠμοπλάτες, τρία κεφάλια καὶ δεκατέσσερες μῦτες, κλπ., κλπ. Ἔτσι δὲν καταλαβαίνει κανεὶς τίποτε...

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Ὡστόσο δὲν ἀπελπίζομαι καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ βροῦ τὸ κλειδὶ τοῦ μυστηρίου. Ἡ ἔρευνά μου μοῦ ἀποκάλυψε ἕνα πρᾶγμα ἀλλόκοτο, ἕνα πρᾶγμα...

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ.— Μιλῆστε, δάσκαλε.

ΛΟΥΦΟΚ-ΧΟΛΜΣ. Ὄχι. Ἀργότερα. *(Κυττάζει τὴν ἐφημερίδα του).*— Ὦ!... Ὦ!... Καθὼς ἔριξα τώρα μιὰ ματιὰ στὴν ἐφημερίδα μου, τὸ βλέπω μὲ ἔπεσε τυχαίως ἐπάνω σὲ μιὰ μικρὴ ἀγγελία, ἡ ὁποία εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ διαφωτίσουμε τὸ μυστήριο... Γρήγορα, ἀγαπητέ μου βοηθέ, πᾶμε στὴν αὐθουσα τῶν μετεμφιέσεών μου... Ἂς μεταμφιεσθοῦμε σὲ... τζαμτζῆδες καὶ ἂς φύγουμε...

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ, *(ξαφνιασμένος).*— Σὲ τζαμτζῆδες;

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Ναί, σὲ τζαμτζῆδες. Πρέπει νὰ ντυθοῦμε ἔτσι γιὰ νὰ συλλάβουμε τὸν τρομερὸ κακοῦργο τῶν ματωμένων μπαούλων...

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

Η ΣΥΛΛΗΨΙΣ

Ἡ σκηνὴ παριστάνει ἕνα ἀπομονωμένο σπίτι.

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Ἰδοὺ ἐμεῖς μπρὸς στὸ ἀπομονωμένο σπίτι, ὅπου, σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψί μου, πρέπει νὰ κατοικῇ ὁ δολοφόνος. Ἂς χτυπήσουμε! *(Χτυπάει στὴν πόρτα).*

Ὁ ΒΟΗΘΟΣ.— Δάσκαλε, θὰ μᾶς ἀνοίξῃ ὁ ἴδιος ὁ δολοφόνος;

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.—Ναί, θὰ μᾶς ἀνοίξῃ, γιατί εἶμαστε μετεμφιεσμένοι σὲ τζαμτζῆδες...

Ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΜΟΝΩΜΕΝΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ, *(ἀνοίγοντας, ἀφοῦ πρῶτα κύτταξε μέσ' ἀπ' τὴν κλειδαρότρυπα).*—Περάστε, καλοί μου τζαμτζῆδες!... Διαβάσατε τὴν ἐφημερίδα μου στὶς ἀγγελίες;

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Παραδόσου, ἄθλιε! *(Ὁρμάει ἐναντίον τοῦ κατοίκου τοῦ ἀπομονωμένου σπιτιοῦ καί, βοηθούμενος ἀπὸ τὸ βοηθό του, τὸν δένει χειροπόδαρα).*

Ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΜΟΝΩΜΕΝΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ.— Εἶμαι χαμένος. Ναί, εἶμαι ἐγὼ ὁ δολοφόνος τῶν τζαμτζήδων!... Μὰ πῶς τὸ μαντέψατε;

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Τὸ πρᾶγμα εἶνε πολὺ ἁπλό... Ἐξετάζοντας τὰ ματωμένα μπαοῦλα, πρόσεξα ὅτι ὅλα τὰ κομμένα δάχτυλα ποὺ ὑπῆρχαν μέσα στὶς ἀποσκευές, εἶχαν κάτω ἀπὸ τὰ νύχια, ψιλὰ-ψιλὰ κομματάκια γυαλιῶν... Ὅλα τὰ θύματα λοιπὸν ἀνῆκαν, ὅπως σκέφτηκα, στὴν ἱστορία τῶν τζαμτζήδων... Ἀμφέβαλα ὡστόσο ἀκόμα, ὅταν τυχαίως, ἡ μικρὴ ἀγγελία ποὺ διάβασα στὶς ἐφημερίδες ἦρθε νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὶς ἀντιλήψεις μου. Ἰδοὺ τί ἔγραφε ἡ ἀγγελία : *«Ζητοῦνται τζαμτζῆδες. Ἀμοιβὴ ἐξαιρετικὰ καλή».* Ἀμέσως σχημάτισα τὴν πεποίθησι, ὅτι ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγγελίας καὶ ὁ δολοφόνος ἦσαν ἕνα πρόσωπο... Νὰ γιατί, μετεμφιέστηκα σὲ τζαμτζῆ καὶ ἦρθα καὶ χτύπησα τὴν πόρτα σου. Μὰ ἕνα πρᾶγμα ὡστόσο μοῦ μένει ἀνεξήγητο. Γιατί δολοφονοῦσες ἀποκλειστικὰ τοὺς τζαμτζῆδες; Γιατί;

Ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΜΟΝΩΜΕΝΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ.— *Γιὰ νὰ τοὺς κλέψω τὰ διαμάντια τους!*

ΛΟΥΦΟΚ—ΧΟΛΜΣ.— Ἄ! τώρα καταλαβαίνω... Τὰ διαμάντια ποὺ εἶχαν μαζύ τους γιὰ νὰ σπάξουν τὰ τζάμια;

Ὁ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΜΟΝΩΜΕΝΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ.— Ναί... Νόμιζα ἔτσι πὼς θ' ἀποκτήσω ὁλόκληρη περιουσία... Ἀλλοίμονο ὅμως!... Ἡ δουλειὰ πῆγε ἄσχημα... Ὅλα τὰ κέρδη μου πῆγαν σὲ ταχυδρομικὰ ἔξοδα γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῶν μπαούλων!

CAMI

ΓΝΩΜΕΣ

Ἀπ' τὰ προσφιλέστερα γνωμικὰ τοῦ Βιλλιὲ ντὲ Λίλ 'Αντάμ :

—*«Σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ὑπάρχουν δυὸ εἰδῶν ἄνθρωποι. Οἱ ὀνειροπόλοι καὶ οἱ... βλάκες»!...*

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σ' ἀπολύτως ἐξαιρετικὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης κι' ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε : «Οἰκογένειαν», Λέκα 7 - 'Αθήνας.

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Η ΜΙΝΙΟΝ

(Περίληψις ἐκ τοῦ προηγουμένου).

—Ὢ πόσο μὲ λατρεύει ἡ Ἰσαβέλλα μου! φώναξε ὁ βασιλεύς. Αὐτὴ μόνη, ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες, μοῦ γνώρισε τί ἐ'νε πραγματικὰ ἡ ἀγάπη!... Μὰ τί κάθουμαι ἐδῶ, ἀφοῦ ἔχω ραντεβοῦ μαζύ της... Χάνω πολύτιμες στιγμές. Φεύγω... Χαῖρε, φίλε μου.

Ὁ Δὸν Ντιέγκο εἶδε τὸν κύριό του νὰ φεύγῃ τρέχοντας καὶ συλλογίστηκε, ὑψώνοντας τοὺς ὤμους του:

—Ὁ τρελλός!

Ἔπειτα, μὲ κάποιο πεῖσμα, ἐπρόσθεσε:

—Αὐτὸ εἶνε ἔργο μου... Μὰ πῶς θὰ μὲ ἀνταμείψῃ ἡ εὐνοουμένη... Ἰδοὺ τὸ πρόβλημα.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως, τυλιγμένος σ' ἕνα μαῦρο μανδύα κι' ἔχοντας τὸ πλατύγυρο καπέλλο του κατεβασμένο ὥς τὰ μάτια του, ἔτρεχε πρὸς τὴ «Βίλλα Ρόζα», ἡ ὁποία εἶχε τὰ παράθυρά της τὰ κλειστὰ καὶ φαινόταν σὰν ἀκατοίκητη. Καὶ ὅμως ἡ ντὲ Μαλφιέρα ζοῦσε μέσα σ' αὐτὴ εὐτυχισμένη... λατρευμένη ἀπὸ τὸν βασιλέα!

Τί ὄνειρο εὐτυχίας αὐτό, ὕστερα ἀπὸ τὴ φριχτὴ πεῖσα της!

Μέσα στὴν κάμαρή της, τῆς ὁποίας οἱ τοῖχοι ἦσαν στρωμένοι μὲ σκοτεινόχρυσο βελοῦδο, φωτισμένην ὑποβλητικά, ἡ σατανικὴ πριγκήπισσα περίμενε τώρα τὸν βασιλικό της ἐραστή. Εἶχε χτενίσει τὰ μαλλιά της μὲ τὸν τρόπο τῶν ἀρχαίων Ἑλληνίδων καὶ τὰ συγκρατοῦσε μὲ μιὰ διαμαντένια καρφίτσα. Ἕνα φόρεμα ἀπὸ σατὲν μαῦρο ἄφινε νὰ διαγράφωνται ἡ γραμμὲς τοῦ ὑπερόχου κορμιοῦ της. Τὰ μπράτσα της καὶ ὁ λαιμός της ἦσαν γυμνά...

Μὰ νά, ὁ Φερδινάνδος μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο...

—Λατρευμένε μου... Ὢ κύριε τῆς καοδιᾶς μου! ψιθύρισε ἡ ντὲ Μαλφιέρα μὲ μιὰ προσποιητὴ μέθη.

Καὶ, λέγοντας αὐτά, ρίγτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ βασιλέως. Μὰ βλέποντας κάποια ἀνησυχία ζωγραφισμένη στὴν ἔκφρασι τοῦ φίλου της, μάντεψε τὶς σκέψεις του καί, προλαβαίνοντάς τον, τοῦ εἶπε:

—Ἄογησα νὰ φύγω γιὰ τὸ Μιλάνο... Δὲν εἶν' ἔτσι; Ἡ ἀγάπη μου ὅμως εἶνε ἡ μόνη δικαιολογία... Πρέπει λοιπὸν νὰ φύγω;

—Ἀλλοίμονο, ναί!

—Λυπᾶσθε, Μεγαλειότατε ποὺ θὰ φύγω;

—Μὰ μὲ ρωτᾶς, ἀγαπημένη μου!

—Ὢ! τί εὐτυχία! Γιὰ νὰ σᾶς ὑπηρετήσω λοιπόν, θὰ φύγω αὔριο τὸ πρωΐ...

—Ναί, αὔριο... γιατὶ αὐτὴ ἡ νύχτα εἶνε δική μας. Εἶνε ἡ νύχτα τῆς ἀγάπης...

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο, μέσ' στὸ δωμάτιο, τὸ γεμᾶτο μεθυστικὰ ἀρώματα, ἀντηχοῦσαν ἤχοι φιλημάτων καὶ στεναγμοί...

Τὴν αὐγή, ὁ ἐρωτευμένος μονάρχης μεταμφιεσμένος ξαναγύρισε στὸ παλάτι του ἀπὸ μιὰ μυστικὴ πόρτα καὶ ἀμέσως προσκάλεσε τὸν πρωθυπουργό του.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα, ὁ Δὸν Ντιέγκο ἔφτανε στὸ βασιλικὸ γραφεῖο.

—Ἡ πριγκήπισσα Ἰσαβέλλα, εἶπε ὁ βασιλεύς, δέχεται νὰ θυσιαστῇ γιὰ μένα. Μά, ἂν δέχομαι τὴ θυσία της, δὲν ἐννοῶ μὲ κανένα τρόπο νὰ ἔχῃ δυσάρεστα ἀποτελέσματα γι' αὐτή... Γι' αὐτό, θ' ἀναλάβῃς ἐσὺ κάθε εὐθύνη γιὰ τὴν ἀσφάλειά της. Ἄκουσε δῶ καὶ κάτι ἄλλο τώρα. Λίγο ἔλειψε νὰ τὸ ξεχάσω καὶ νὰ στενοχωρήσω ἔτσι τὴν ἀγαπημένη μου... Ἡ πριγκήπισσα ἔχει τρομερὰ παράπονα κατὰ τῆς πρώην μαρκησίας ντὲ Κυπριάνι... Πρέπει νὰ τῆς τὰ ἱκανοποιήσουμε... Τὸ πρᾶγμα εἶνε εὐκολώτατο ἄλλωστε, μιὰ καὶ κατάμε φυλακισμένη τὴν ἐπαναστάτιδα Ἄελενα στὸν πύργο τοῦ Μώλου... Ὁ κλῆρος ἄλλωστε τὴν ἔχει κηρύξει αἱρετική... Πρέπει λοιπὸν νὰ τῆς φερθοῦμε μὲ αὐστηρότητα, μὲ τὴ μεγαλείτερη αὐστηρότητα. Πρόσεχε πρὸ πάντων νὰ μὴ δοαπεστεύσῃ, γιατὶ ἡ φίλη μου δὲν θὰ σοῦ τὸ συγχωρήσῃ ποτέ... Κάνε σχετικῶς ὅτι θὰ σοῦ πῇ ἡ πριγκήπισσα.

—Μάλιστα, κύριέ μου, ἀπάντησε ὁ πρωθυπουργός.

. . . . . .

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι φτιαγμένοι νὰ κάνουν τὸ κακὸ μ' ἕναν τρόπο τόσο τρομαχτικό, ὥστε παρουσιάζονται στὰ μάτια μας σχεδὸν σὰν μεγαλοπρεπεῖς! Ὁ Φερδινάνδος Β', βασιλεὺς ὁλοκλήρου λαοῦ, μὰ σκλάβος τοῦ ἰδίου του τοῦ ἑαυτοῦ, ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ πλάσματα αὐτά... Ἔκανε ὅμως τὸ κακὸ ἀσυνειδήτως, μὲ σκέψι καὶ μὲ λογικὴ, χωρὶς ποτὲ νὰ ἔχουν ὡς δικαιολογία τους τὴν ἀδυναμία ἢ τὸ πάθος. Ἡ ντὲ Μαλφιέρα καὶ ὁ Δὸν Ντιέγκο ἦσαν τώρα ἀντιμέτωποι... Φαινόντουσαν πιὸ τρομεροὶ καὶ πιὸ δυνατοὶ ἀπὸ τὸν κύριό τους, τὸν ὁποῖο κατὰ βάθος περιφρονοῦσαν... Καὶ φαινόντουσαν ἀκόμα ἕτοιμοι ν' ἀναμετρηθοῦν γιὰ νὰ βγῇ ὁ ἕνας τους νικητὴς ἢ νά... συνεννοηθοῦν!

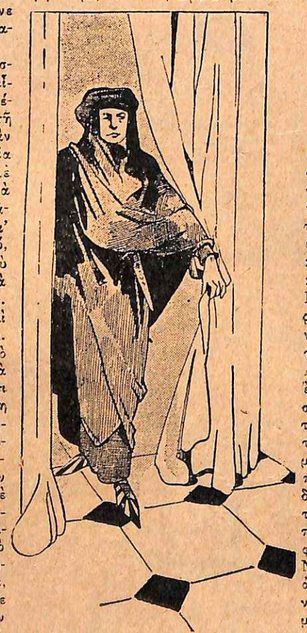

Ὁ ἐρωτευμένος μονάρχης ξαναγύρισε σ' ἀνάκτορα μεταμφιεσμένος, ἀπὸ μιὰ κρυφὴ πόρτα...

Ἡ ντὲ Μαλφιέρα βλέποντας τὸν Δὸν Ντιέγκο νὰ φτάνῃ στὸ σπίτι της, τὸν δέχτηκε μὲ τὴν σκέψι: «Νὰ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν τὸν χρειάζομαι πειά...»

Συγχρόνως ὅμως ὁ πονηρὸς πρωθυπουργὸς ἔκανε αὐτὴ τὴ σκέψι: «Τίποτε στὸν κόσμο δὲν εἶνε αἰώνιο... Πολὺ λιγώτερο δὲν εἶνε αἰώνια μιὰ εὐνοουμένη στὸ παλάτι! Προσέχετε ὡραῖα κι' εὐτυχισμένη μου ἀρχόντισσα... Δὲν ξέρει κανεὶς πῶς ἔρχονται τὰ πράγματα, οὔτε ποιὸς θὰ εἶνε πεθαμένος καὶ ποιὸς ζωντανὸς αὔριο».

Ἀντάλλαξαν δυὸ διαπεραστικὲς ματιές, σὰν σπαθιὰ ποὺ διασταυρώνονται καὶ ἡ ντὲ Μαλφιέρα, ἀφοῦ ἔδειξε μιὰ καρέκλα στὸν ἐπισκέπτη της, τοῦ εἶπε ἀδιάφορα:

—Τί ἔχω ν' ἀκούσω ἐκ μέρους τοῦ κυρίου σας, Δὸν Ντιέγκο;

Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ ἦταν τὸ ἴδιο σὰν νὰ τοῦ ἔλεγε: «Ἐσεῖς δὲν ὑπάρχετε πειὰ προτωπικῶς γιὰ μένα... Μάθετέ το μιὰ γιὰ πάντα!...»

Τότε ὁ πρωθυπουργὸς τῆς ἀπάντησε:

—Ὁ κύριός μου μοῦ ἀνάθεσε νὰ σᾶς διαβιβάσω τὰ σέβη μου... Ἐπωφελοῦμαι ὅμως τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς γιὰ νὰ ὑποβάλω καὶ τὰ δικά μου σέβη πρὸς τὴ μέλλουσα βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως.

—Βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως! ἔκανε ξαφνιασμένη ἡ ντὲ Μαλφιέρα. Τί ἀλλόκοτη κολακεία!...

—Εἶνε ἡ ἀλήθεια, σινιορίτα! ἀπάντησε ὁ Δὸν Ντιέγκο.

Ἡ ντὲ Μαλφιέρα ἀπόλαυσε μὲ ἡδονὴ τὸ κομπλιμέντο του καὶ βεβαιωμένη ὅτι θὰ εὕρισκε στὸ πρόσωπο τοῦ πανισχύρου πρωθυπουργοῦ ἕνα σύμμαχο πιστὸ καὶ ὑποτακτικό, εἶπε, τραβῶντας κατ' εὐθεῖαν στὸ σκοπό της:

—Γιατί μὲ χαρακτηρίσατε ὡς μέλλουσα βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως; Ἡ σύζυγος τοῦ Φερδινάνδου βασίλισσα Μαρία Βιζέντι ζῇ ἀκόμα καὶ ἐγὼ δὲν εἶμαι καθόλου χῆρα.

Ὁ πρωθυπουργὸς ἔννοιωσε ἕνα ρίγος καὶ τῆς ἀπάντησε:

—Ἀκριβῶς ἔρχομαι νὰ σᾶς μιλήσω τώρα γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐνδεχομένης χηρείας σας καί...

Μὰ ἡ ντὲ Μαλφιέρα, ἐπιμένοντας στὴν τρομερὴ σκέψι της, τὸν συμπλήρωσε, προσποιουμένη τὴν ἔκπληκτη καὶ κυττάζοντάς τον κατάματα:

—Καὶ γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἐνδεχομένου θανάτου τῆς βασίλισσης...

Ὁ Δὸν Ντιέγκο τραύλισε τρομαγμένος:

—Μά... μά...

Συνῆλθε ὅμως γρήγορα ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ ἔκπληξί του καὶ πρόσθεσε:

—Ἂν θέλετε, συζητᾶμε καὶ γι' αὐτό...

—Δὲν θέλω τίποτε! Μάθετέ το αὐτό, Δὸν Ντιέγκο...

—Μὰ οὔτε κι' ὁ βασιλεὺς θὰ συγκατατεθῇ ποτὲ σ' αὐτό! ἀπάντησε πονηρὰ ὁ Δὸν Ντιέγκο. Ἀ! νὰ ἐπρόκειτο τουλάχιστον γιὰ τὴ μαρκησία Κυπριάνι... Μά...

—Μά, τὸν συμπλήρωσε ἡ ντὲ Μαλφιέρα σατανικά, τὰ πράγματα τακοῦνε τὸ δρόμο τους μόνα τους καὶ δὲν ἔχει κανεὶς νὰ διαλέξῃ τὴν κατάλληλη στιγμὴ καὶ νὰ ἐπισπεύσῃ τὰ γεγονότα. Λένε πῶς ἡ κόρη τοῦ βασιλέως, ἡ χαριτωμένη πριγκήπισσα Γκραντσίζα εἶνε τόσο λεπτῆς ὑγείας, ὥστε ἐνδέχεται νὰ πεθάνῃ πολὺ γρήγορα... καὶ ὅτι ἡ μητέρα της, ἡ βασίλισσα Μαρία Βιζέντι, τὴν ἀγαπάει τόσο ὥστε ἂν πέθαινε, θὰ πέθαινε ἀμέσως κι' αὐτή...

Ὁ πρωθυπουργὸς τὴν ἄκουγε κατάπληκτος. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μάλιστα ἔνοιωσε τόση φρίκη μὲ τὰ ὑπονοούμενα τῶν φράσεών της, ὥστε τὴ διέκοψε καὶ εἶπε:

—Δὲν πρόκειται τώρα γι' αὐτό... Ἂς μιλήσουμε γιὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ συζύγου σας, τοῦ πρίγκηπος Ρομάνι...

—Ὢ! Αὐτὸ τὸ κακὸ διορθώνεται πολὺ εὔκολα... Ὁρίστε πῶς διορθώνεται!...

Καί, λέγοντας αὐτά, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη της ἕνα φιαλίδιο μ' ἕνα πράσινο ὑγρό... Ἦταν ἕνα δηλητήριο!...

—Τότε καλά! εἶπε ὁ Δὸν Ντιέγκο. Ἄμα γυρίσετε ἀπὸ τὸ Μιλάνο, θὰ συζητήσουμε καὶ γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα.

XXIX
ΒΙΣ ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες, ἡ ντὲ Μαλφιέρα βρισκόταν στὸ Μιλάνο, κοντὰ στὸ θλιβερὸ σύζυγό της Ρομάνι. Ὁ δυστυχισμένος πρίγκηψ ὀργάνωνε τώρα τὰ τελευταῖα του στρατεύματα... Ἦταν ἕτοιμος νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ νικήσῃ, ὅπως ἐνόμιζε μὲ τὴν ἁπλοϊκή του σκέψι.

Γι' αὐτό, ἡ πρώτη δουλειά, μόλις ἡ σύζυγός του ξανανύρισε κοντά του, ἦταν νὰ ἐπιθεωρήσῃ μαζύ της τὰ στρατεύματά του.

—Δέστε, κυρία, τῆς εἶπε, τί ἔκανα κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀπουσίας σας... Θὰ νικήσω!... Ὁ Φερδινάνδος Β' δὲν ἔχει οὔτε στρατιῶτες, οὔτε ἀξιωματικούς... Εἴδατε, κατὰ τὴν τελευταία ἐπανάστασι, πόσο ὁ στρατός του εἶνε ἀνίκανος καὶ ἠλίθιος.

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησι, ὁ πρίγκηψ Ρομάνι θέλησε νὰ γιορτάσῃ τὴν ἐπιστροφὴ τῆς συζύγου του μὲ μερικὰ ποτήρια κρασιοῦ, γιατὶ συνήθιζε νὰ πίνῃ... Αὐτὴ τὴ φορὰ μάλιστα ἡ σύζυγός του κολάκευσε τὸ πάθος του...

Ἔτσι, ἄδειασε ἀρκετὰ ποτήρια μὲ ἐκλεκτὰ κρασιὰ τῶν γωρῶν τοῦ ἡλίου, τσουγκρίζοντας κάθε φορά, στὸ ποτῆρι τῆς πριγκηπίσσης, ποὺ ἔτρεμε μέσα στὰ χέρια της.

—Στὴν ὑγεία σας καὶ στὴν ἀγάπη μας! τῆς ἔλεγε.

Καὶ συγχρόνως, σὲ μιὰ στιγμή, θέλησε νὰ πλησιάσῃ τὴ ντὲ Μαλφιέρα. Μὰ ἡ σατανικὴ πριγκήπισσα, ἀφοῦ ἄδειασε δῆθεν γιὰ τρυφερότητα τὸ περιεχόμενο τοῦ ποτηριοῦ της μέσα στὸ δικό του, τοῦ φώναξε ὑψώνοντας τὸ ἄδειο πειὰ ποτῆρι της καὶ τρέχοντας νὰ κρυφτῇ πίσω ἀπὸ τὴ βαρειὰ ταπετσαρία τῆς πόρτας τοῦ σαλονιοῦ:

—Πίνω εἰς ὑγείαν σας! Εἴθε νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλα τὰ ὄνειρά σας, πρίγκηψ!

Ὁ πρώην κυβερνήτης τῆς Νεαπόλεως ἄδειασε ὁλόκληρο τὸ ποτῆρι του. Μά, σὲ μιὰ στιγμὴ μέσα, ἔγινε καταπράσινος, κλονίστηκε καὶ σωριάστηκε κάτω στὸν τάπητα... Ἄρχισε νὰ σέρνεται τότε στριφογυρίζοντας σπασμωδικὰ καὶ οὐρλιάζοντας μὲ τρόμο καὶ ὀδύνη.

—Ὢ! ἤπια ὅλο τὸ δηλητήριο τῆς Κολάσεως!

Φώναζε, βλαστημοῦσε, ἱκέτευε καὶ ἀπειλοῦσε ὅλο τὸν κόσμο, μήτε τῆς ντὲ Μαλφιέρα ἐξαιρουμένης, ἡ ὁποία εἶχε κλείσει προσεκτικὰ ὅλες τὶς πόρτες. Ἡ πριγκήπισσα ἤξερε ὅτι τὸ δηλητήριο ποὺ εἶχε ρίξει στὸ κρασὶ τοῦ συζύγου της θὰ τοῦ ἔφερνε πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατο τὴν παραφροσύνη...

Καὶ περίμενε τώρα νὰ δῇ τὸ σύζυγό της παραφρονεμένο... Πράγματι, σὲ λίγο ἡ τρέλλα χτύπησε τὸ ἀδύναμο μυαλὸ τοῦ πρίγκηπος τρομακτική, κεραυνοβόλος, ἐνῶ ἡ σύζυγός του τὸν ἐκύτταζε γαλήνια καὶ ἀσάλευτη.

Τρελλὰ λόγια, ἀκατανόητα, χωρὶς συνοχὴ ἔβγαιναν τώρα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πρίγκηπος. Τότε ἡ ντὲ Μαλφιέρα ἀποφάσισε νὰ ζητήσῃ βοήθεια.

—Ἐλᾶτε ὅλοι! φώναξε. Ὁ κύριός σας ἔχασε τὰ λογικά του.

Καί, λέγοντας αὐτά, ἄνοιξε διάπλατες ὅλες τὶς πόρτες τῆς αἰθούσης.

Ἔπειτα πῆγε καὶ σωριάστηκε σὲ ἕνα πολυθρόνα, κρύβοντας, δῆθεν ἀπὸ τὴ συμφορά της, τὸ πρόσωπό της μέσα στὰ χέρια της.

Οἱ ὑπηρέτες ἔτρεξαν πράγματι σὲ ἕνα μέσα, καί, βλέποντας τὸν κύριό τους νὰ οὐρλιάζῃ καὶ νὰ τρέχῃ ἀπὸ δῶ γι' ἀπὸ κεῖ, ἔξαλλος καὶ μαινόμενος, ἔτρεξαν πρὸς αὐτόν...

Ὁ πρίγκηψ Ρομάνι ἄρχισε τότε νὰ τοὺς χτυπᾷ καὶ νὰ σπάζῃ ὅσα ἔπιπλα εὕρισκε γύρω του.

Γιὰ μιὰ στιγμή, βλέποντας τὴ ντὲ Μαλφιέρα, ἔτρεξε πρὸς αὐτήν, φωνάζοντας:

—Α! Ἐσύ! Ἐσύ! Ἐσὺ μὲ σκότωσες!...

Κι' ἑτοιμάστηκε νὰ τὴν ἁρπάξῃ ἀπ' τὸ λαιμὸ γιὰ νὰ τὴν πνίξῃ...

Ἡ ντὲ Μαλφιέρα, βλέποντας τὸν κίνδυνο, φώναξε στοὺς ὑπηρέτες:

—Μὰ δὲν τὸν συγκρατεῖτε λοιπόν! Δὲν βλέπετε ὅτι τρελλάθηκε ὁ δυστυχισμένος πρίγκηψ; Θὰ τὸν ἀφήσετε λοιπὸν νὰ μὲ πνίξῃ;

(Ἀκολουθεῖ).

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ οἰκοδεσπότης πρὸς τὸ μουσαφίρη του:

—Τὸ κρασί μου εἶνε ἔκτακτο.. ἔ;

—Ναί. Τὸ δοκίμασα... στὴ σαλάτα!...

***

Ὁ φύλακας ἑνὸς δημοσίου πάρκου στὸν περιπατητή:

—Ἀπαγορεύεται, κύριε, νὰ περάσετε ἀπὸ δῶ...

—Καὶ γιατί δὲν βάζετε, χριστιανέ μου, ἕνα κούτσουρο νὰ ἐμποδίζῃ τὸ πέρασμα;

—Ἀφοῦ στέκω ἐγώ, εἶνε περιττό!

***

Μεταξὺ νεονύμφων:

—Ἐτρόμαξες, ἀγαπημένη μου, νὰ πῇς τὸ ναί, ὅταν σὲ ρώτησε ὁ παπᾶς.

—Εἶχα ταραχτεῖ, ξέρεις. Ἄλλη φορὰ θά... τὸ πῶ καλύτερα !...

***

—Δὲν μοῦ λές, φίλε μου, τί διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ ἀτυχήματος καὶ δυστυχήματος;

—Θὰ σοῦ ἐξηγήσω ἀμέσως μ' ἕνα παράδειγμα. Ἂν ἔπεφτε ἡ γυναίκα μου στὴ θάλασσα, αὐτὸ θἄταν ἀτύχημα. Ἂν ὅμως πηδοῦσε κάποιος καὶ τὴ γλύτωνε, αὐτὸ θἄταν δυστύχημα!

***

Ἕνας ὑπουργὸς κάλεσε κάποτε σὲ γεῦμα κάποιον δημοσιογράφο, ὁ ὁποῖος ἀθροογραφοῦσε ἐγκυκλώπατα ἐναντίον του.

Κι' ὅταν ἕνας φίλος του τοῦ ἐξέφρασε σχετικῶς τὴν ἔκπληξί του, ὁ ὑπουργὸς ἀπάντησε:

—Τί νἄκανα, βρὲ ἀδερφέ; Ἀφοῦ δὲν μπορῶ νὰ τοῦ κλείσω ἀλλοιῶς τὸ στόμα, θέλησα νὰ τοῦ... τὸ γεμίσω!

***

Συνομιλία δυὸ Γασκώνων:

—Ὅταν ἤμουν στὴ Μόσχα, ἔκανε τόσο κρύο, ὥστε τὸ οἰνόπνευμα πάγωνε μέσα στὴ μποτίλια.

—Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε. Ὅταν ἐγὼ ἤμουν στὴ Σιβηρία, μιὰ βραδυὰ θέλησα νὰ σβύσω τὴ λάμπα. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσα. Φύσησα, ξαναφύσησα, τίποτε. Τὸ φῶς εἶχε παγώσει!...

***

Κατὰ τὴ διάοκεια τῆς τελετῆ τοῦ γάμου, ὁ παπᾶς, μεταξὺ τῶν ἄλλων, εἶπε καὶ τὴν εὐχή, κατὰ τὴν ὁποία ἡ γυναίκα πρέπει ν' ἀκολουθῇ τὸν ἄντρα της.

—Ἀδύνατον! διαμαρτυρήθηκε ἡ νύφη. Ὁ ἄντρας μου εἶνε ταχυδρομικὸς διανομεύς...

Πῶς μπορῶ νὰ τρέχω ἀπὸ πίσω του;

***

Κάποιος ζωγράφος ποὺ βρίσκεται σὲ οἰκονομικὲς στενοχώριες διαπραγματεύεται τὴν πώλησι ἑνὸς ἔργου του.

—Πόσα μοῦ προσφέρετε γι' αὐτὴν τὴν εἰκόνα ; ρωτάει τὸν ἀγοραστή.

—Ἑκατὸ δραχμές.

—Μὰ δὲν πέθανα ἀκόμα ἀπὸ τὴν πεῖνα !...

—Δὲν πειράζει... Τότε θὰ περιμένω!

***

Κάποιος νέος ὑπεραφνεύονταν σὲ μιὰ παρέα λέγοντας ὅτι μὲ μιὰ γροθιὰ του ἔβγαλε σπάσει τὸ μάρμαρο ἑνὸς τραπεζιοῦ.

—Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε, εἶπε κάποιος ἄλλος. Ἐγὼ μπορῶ μὲ τὸ ἕνα μου χέρι νὰ σταματήσω μιὰ ἁμαξοστοιχία!

—Μήπως εἶστε ὁ Σαμψών;

—Ὄχι. Εἶμαι μηχανοδηγός !

***

Ἡ κυρία τοῦ σπιτιοῦ πλησιάζει τὴν ὑπηρέτρια ποὺ κάθεται στὸ παράθυρο καὶ τὴν τσιμπάει στὸ σέρκο.

Ἀλλ' ἡ ὑπηρέτρια δὲν κουνιέται καθόλου ἀπὸ τὴ θέσι της.

—Πῶς; ρωτάει ἔκπληκτη ἡ κυρία. Γιατὶ δὲν γυρίζεις νὰ ἰδῇς ποιὸς σὲ τσίμπησε.

—Μπᾶ! Σεῖς εἶστε; Συγγνώμην... Νόμισα πὼς ἦταν ὁ... κύριος!

***

Ἡ μικροῦλα, ἡ ὁποία κάθεται στὰ γόνατα τοῦ μπαμπᾶ της μέσα στὸ τραμ καὶ ἔχει μάθει καλοὺς τρόπους, βλέποντας δίπλα της ὀρθὴ τὴ νεαρὴ κι' ὡραία γυναίκα, τῆς λέει:

—Κυρία, καθῆστε στὴ θέσι μου!...

***

Ἀβρότητες:

Ἐκεῖνος.—Λένε, δεσποινίς, ὅτι σ' αὐτὰ τοῦ ἔχετε εἶνε μεγάλα γιὰ γυναῖκα.

Ἐκείνη. — Καὶ τὰ δικά σας μοῦ φαίνεται πὼς εἶνε μικρὰ γιὰ ἄνδρα!...

***

—Τζωνάθες; Ὁ γυιός μου ἔγινε ταμίας!

—Καὶ τί παίρνει;

—Ἐπὶ τοῦ παρόντος παίρνει πέντε χιλιάδες. Μετὰ ἕνα χρόνο θὰ παίρνῃ ἑφτά. Κι' ὕστερ θὰ γεμίσῃ ἡ κάσα, θἄναι βλάκας ἂν δὲν τὰ πάρῃ ὅλα !

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟΥ κ. ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

ΤΟ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

ΟΤΑΝ μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ μιὰ πεντάμορφη κορασιά, ποὺ τὴν εἶχε ἡ μάνα της μοναχὴ κι' ἀκριβὴ καὶ δὲν τὴν ἄφινε ποτὲ νὰ βγῆ ὄξω, γιατὶ ὅταν τὴ μοίραναν ἡ Μοῖρες της, εἶχαν εἰπεῖ ὅτι τὴν ἡμέρα ποὺ θἄβγαινε ὄξω θὰ τὴν ἔχανε γιὰ πολὺν καιρὸ καὶ πολὺ θὰ κινδύνευε, ἂν καὶ στὸ τέλος θὰ νικοῦσε καὶ θὰ βασίλευε.

Προτιμοῦσε ἡ καϋμένη ἡ μάνα της νὰ τὴν ἔχη πάντα στὴν ἀγκαλιά της παρὰ νὰ τὴ χάση ἀπὸ κοντά της, ἔστω κι' ἂν τὴν εὕρισκε ὕστερα τιμημένη καὶ δοξασμένη.

Μιὰ μέρα—θὰ ἦταν τότε ἡ Πεντάμορφη ὥς δέκα ἑφτὰ χρόνων—ἐκεῖ ποὺ κεντοῦσε καὶ τραγουδοῦσε μὲ τέσσερες-πέντε φιλενάδες της, ἡ μάνα της ποὺ τὴ φύλαγε πάντα μ' ἀνήσυχο μάτι ἔπεσε σ' ἕνα βαθὺν ὕπνο. Πρώτη φορὰ ποὺ τὸ πάθαινε αὐτὸ τὴν ἡμέρα ἡ μάνα της. Μόλις εἶδε αὐτὸ ἡ Πεντάμορφη, λέει στὶς φιλενάδες της:

— Μὲ βγάζετε κι' ἐμένα μιὰ στιγμὴ ὄξω, ὅσο κοιμᾶται ἡ μάνα μου, νὰ ἰδῶ καὶ γὼ λίγον κόσμο;

— Σὲ βγάζουμε... τῆς εἶπαν ἡ φιλενάδες της κι' ἀμέσως ἀφίνουν τὰ κεντήματα καὶ τοὺς ἀργαλειοὺς καὶ βγαίνουν κρυφὰ ὄξω ἀπὸ τὴν αὐλή.

Ἅμα βγῆκαν ὄξω, τράβηξαν πρὸς τὰ περιβόλια. Ἐκεῖ ἦταν ἕνα περιβόλι μὲ περίψηλον τοῖχο ὁλόγυρα, καὶ κλεισμένο μὲ θύρα σιδερένια, ποὺ δὲν ἤξερε κανένας τί ἦταν μέσα.

Ἡ Πεντάμορφη, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ εἶχε βγεῖ ὄξω ἀπὸ τὴ θύρα της, ὅλο ρωτοῦσε τὶς φιλενάδες της «Τ' εἶνε τοῦτο» καὶ «Τ' εἶνε κεῖνο» καὶ δὲ χόρταινε νὰ βλέπη τὸν κόσμο μὲ τὰ καλά του ὅλα, ποὺ τὸν στειρεύονταν, χωρὶς νὰ ξέρη κι' αὐτὴ γιατί, κι' ὅταν ἔφτασε στὸ περιβόλι ποὺ εἴπαμε, μὲ τὴν κλεισμένη σιδερένια θύρα του καὶ τὸν περίψηλο τοῖχο, ποὺ δὲν ἤξερε κανένας τ' ἦταν μέσα, ρώτησε καὶ γι' αὐτὸ τὶς φιλενάδες της:

— Τ' εἶν' αὐτό;

Καὶ ἡ φιλενάδες της τῆς εἶπαν ὅτι ἦταν ἕνα περιβόλι ποὺ δὲν ἤξερε κανένας τί ἦταν μέσα.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, πήγαν στὴν κατάκλειστη σιδερένια θύρα του, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἰδοῦν μέσα ἀπὸ καμμιὰ χαραμάδα, ἀλλὰ εὐθὺς ποὺ ἡ Πεντάμορφη ἄγγιξε μὲ τὸ χέρι της τὴ θύρα, ἄνοιξε μονομιᾶς μονάχη της.

Μπαίνει ἀμέσως μέσα ἡ Πεντάμορφη, καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ πηδοῦσαν τὸ κατῶφλι κι' ἡ φιλενάδες της γιὰ νὰ μποῦν κι' αὐτὲς μέσα, ἡ θύρα κλεῖ καὶ τὶς ἀφίνει ὄξω.

Ἅμα τὴν ἔχασαν ἀπὸ μπροστά τους ἡ φιλενάδες της, χτύπησαν τὴ σιδερένια τὴ θύρα, φώναξαν: «Πεντάμορφη! Πεντάμορφη!» σαράντα φορές, ἀλλὰ ποῦ ἀντιλογιά! Ὕστερα εἶδαν κι' ἀπόειδαν, γύρισαν στὴ μάνα της, τὴν ξύπνησαν καὶ τῆς εἶπαν τὸ καὶ τὸ ἔγινε.

Ἅμα ἄκουσε τὸ χαμὸ τῆς Πεντάμορφης, ἡ μάνα της ἔμπηξε τὶς φωνὲς καὶ τὰ κλάμματα, ἔκλεισε τὶς θύρες καὶ τὰ παράθυρα καὶ τίποτε δὲν μποροῦσε πλειὸ νὰ τὴν παρηγορήση.

Ἂς ἔρθουμε τώρα στὴν καϋμένη τὴν Πεντάμορφη.

Ἅμα βρέθηκε κλεισμένη μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ περιβόλι μοναχή της, χτύπησε τὴ σιδερένια θύρα καὶ φώναξε τὶς φιλενάδες της ὅλες μὲ τὴν ἀράδα, σαράντα φορὲς τὴν καθεμιά, ἀλλὰ ποῦ ἀντιλογιά!

Ὕστερα εἶδε κι' ἀπόειδε, τράβηξε μέσα στὸ περιβόλι, γιὰ νὰ ἰδῆ μὴν ἦταν καμμιὰ ἄλλη θύρα γιὰ νὰ βγῆ.

Ἐκεῖνο τὸ περιβόλι δὲν ἦταν σὰν ὅλα τὰ περιβόλια, ἀλλὰ ἄλλο πρᾶμμα. Ἦταν μαρμαρωμένο ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη ὥς τὴν ἄλλη. Λουλούδια, τριαντάφυλλα, δέντρα, βρύσες, ζῶα τετράποδα, πουλιά, ἄνθρωποι, ὅλα μαρμαρωμένα.

— Λουλούδια, τριαντάφυλλα, βρύσες, ὅλα ἦσαν μαρμαρωμένα!...

Γυρίζοντας δῶθε-κεῖθε μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ περιβόλι, βρέθηκε μπροστὰ σ' ἕνα μαρμαρωμένο Βασιλόπουλο, καβάλλα στ' ἄλογό του, ντυμένο χρυσᾶ φορέματα, ποὔχε πίσω του στράτευμα πολύ, μαρμαρωμένο κι' αὐτὸ ὅλο.

Τὸ Βασιλόπουλο εἶχε ἕνα χαρτὶ στὸ χέρι του καὶ τὸ χαρτὶ εἶχε γραμμένα αὐτὰ τὰ λόγια:

«Ὅποια κόρη μπῆ ἐδῶ μέσα καὶ μὲ ἰδῆ καὶ μὲ λεημονηθῆ καὶ μπορέση νὰ βαστάξη ἄϋπνη τρεῖς βδομάδες, τρία μερόνυχτα καὶ τρεῖς ὧρες, καὶ γεμίση αὐτὴ τὴ λεκάνη ποὔναι στὰ πόδια τοῦ ἀλόγου μου ὥς τὰ χείλη μὲ δάκρυα, θὰ ξεμαρμαρωθῶ καὶ θὰ ζωντανέψω μ' ὅλο μου τὸ στράτευμα καὶ μ' ὅλο αὐτὸ τὸ περιβόλι μὲ τὰ λουλούδια του, τὰ δέντρα του, τὰ νερά του, καὶ τὰ ζῶα του, κι' αὐτὴ τὴν κόρη θὰ τὴν πάρω γυναῖκα μου καὶ θὰ τὴν κάνω βασίλισσα».

Διαβάζοντας ἡ Πεντάμορφη αὐτὰ τὰ λόγια, λυπήθηκε τὸ καϋμένο τὸ Βασιλόπουλο κι' ὅλα τὰ πάντα ποὺ ἦσαν γύρω του μαρμαρωμένα, κι' ἀποφάσισε ν' ἀγρυπνήση τρεῖς βδομάδες, τρία μερόνυχτα καὶ τρεῖς ὧρες καὶ νὰ γεμίση τὴ λεκάνη μὲ δάκρυα ὥς τὰ χείλη.

Ἄρχισε ν' ἀγρυπνάη. Πέρασε μιὰ βδομάδα, πέρασε κι' ἡ δεύτερη, πέρασε κι' ἡ τρίτη, γέμισε κι' ἡ λεκάνη μὲ δάκρυα. Τῆς ἔλειπαν τρία μερόνυχτα καὶ τρεῖς ὧρες, ἀλλὰ εἶχε ξεγίνει ἀπὸ τὴν ἀϋπνιὰ καὶ κόντευε ν' ἀποκοιμηθῆ ὀρθή, ὅταν ἄκουσε ὄξω ἀπὸ τὸν τοῖχο τοῦ περιβολιοῦ ἕναν ποὺ φώναζε:

— Σκλάβες καλές! Σκλάβες καλές!

— Πραμματευτή! Πραμματευτή! φωνάζει ἀπὸ μέσα ἡ Πεντάμορφη, πόσα μοῦ δίνεις μιὰ καλὴ σκλάβα;

— Ἕνα φλουρὶ ἡ κατώτερη, ἀπολογήθηκε ὁ πραμματευτής, καὶ τρία ἡ καλύτερη.

Κόβει ἀπὸ τὴν τραχηλιά της τρία φλουριὰ καὶ τοῦ τὰ ρίχνει.

— Τἄλαβες; τοῦ λέει.

— Τἄλαβα, τῆς ἀπολογιέται.

— Δός μου λοιπὸν μιὰ ἀπ' τὶς καλύτερες.

— Ποῦ εἶνε ἡ θύρα νὰ σοῦ τὴ φέρω;

— Θύρα; Δὲν ἀνοίγει ἡ θύρα μας! Ἀνέβασέ την ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸν τοῖχο, κι' ἀπὸ κεῖ εἶνε δική μου δουλειά.

Σὲ λίγο παρουσιάστηκε ἀπάνω στὸν τοῖχο ἡ σκλάβα.

— Ρίξου κάτου, τῆς φώναξε ἡ Πεντάμορφη, καὶ μὴ φοβᾶσαι. Θὰ σὲ δεχτῶ στὴν ἀγκαλιά μου...

Ρίχτηκε ἡ σκλάβα καὶ ἡ Πεντάμορφη τὴ δέχτηκε στὴν ἀγκαλιά της, χωρὶς νὰ πάθη τίποτε.

— Τί ἀγαπᾶς νὰ σοῦ κάνω; τὴ ρώτησε ἡ σκλάβα.

— Μιὰ χάρι μονάχα σοῦ ζητῶ, τῆς ἀποκρίθηκε ἡ Πεντάμορφη. Ἔχω τὸ Βασιλόπουλο μαρμαρωμένο καὶ γιὰ νὰ ξεμαρμαρωθῆ χρειάζονταν ἀγρύπνια τρεῖς βδομάδες, τρία μερόνυχτα καὶ τρεῖς ὧρες καὶ τὴ λεκάνη γεμάτη δάκρυα. Ἔκανα τρεῖς βδομάδες ἄϋπνη, γέμισα τὴ λεκάνη δάκρυα καὶ τώρα δὲν ἔχω ἄλλη δύναμι νὰ βαστάξω πλειότερο. Ἡ μόνη δουλειὰ ποὺ θέλω νὰ μοῦ κάνης εἶνε νὰ ξαγρυπνήσης ἕνα μερόνυχτο καὶ νὰ κοιμηθῶ ἐγὼ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα κι' ὕστερα νὰ μὲ ξυπνήσης, κι' ἐγὼ γιὰ τὸν κόπο σου αὐτὸν καὶ μόνο θὰ σοῦ δώκω τὴ λευτεριά σου.

— Καλά, τῆς ἀπολογήθηκε ἡ σκλάβα. Κοιμήσου ἐσὺ κι' ἐγὼ ξαγρυπνάω, κι' ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μερόνυχτο σὲ ξυπνῶ...

Κοιμήθηκε ἡ Πεντάμορφη καὶ ξαγρυπνοῦσε ἡ σκλάβα. Ἐνῶ ξαγρυπνοῦσε πῆγε κοντὰ στὸ μαρμαρωμένο Βασιλόπουλο καὶ βλέπει τὸ χαρτὶ ποὺ βαστοῦσε στὸ χέρι. Τὸ διαβάζει καὶ καταλαβαίνει ὅλη τὴν αἰτία ποὺ ξαγρυπνοῦσε ἡ Πεντάμορφη.

Πέρασε τὸ μερόνυχτο, κι' ἐκεῖ ποὺ ἑτοιμάζονταν νὰ ξυπνήση τὴν Πεντάμορφη λέει μὲ τὸν ἑαυτό της:

— Δὲν τὴν ἀφίνω νὰ κοιμηθῆ ὅλο τὸ διάστημα ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ ξεμαρμαρωθῆ τὸ Βασιλόπουλο;

Τὴν ἀφίνει καὶ περνοῦν τὰ δυὸ μερόνυχτα κι' ἡ τρεῖς ὧρες ποὺ λείπονταν ἀκόμα.

Ὅταν τελείωσαν κι' ἡ τρεῖς ὧρες, τὸ Βασιλόπουλο ξεμαρμάρωσε καὶ ζωντάνεψε. Ζωντάνεψε κι' ὅλο τὸ στράτευμά του, ζωντάνεψαν κι' ὅλα τὰ πουλιὰ κι' ὅλα τὰ τετράποδα καὶ τὰ νερὰ καὶ τὰ δένδρα καὶ τὰ λουλούδια, καὶ τὰ δάκρυα τῆς λεκάνης ἔγιναν χιλιάδες μαργαριτάρια καὶ χάθηκαν οἱ τοῖχοι τοῦ περιβολιοῦ. Μουσικὲς καὶ τραγούδια ἀχολογοῦσαν κι' ὅλος ὁ κόσμος πήγαινε πέρα-δῶθε.

Τὸ Βασιλόπουλο ἔπεσε καὶ προσκύνησε τὴ σκλάβα καὶ τὴν εὐχαρίστησε γιὰ τὴν καλωσύνη της καὶ τὴν πῆρε γυναῖκα του κι' ἔγινε γάμος καὶ χαρὰ μεγάλη ποὺ βάσταξε βδομάδες.

Ἀπάνω στὸ γάμο καὶ στὴ χαρὰ ξυπνάει κι' ἡ Πεντάμορφη καὶ βλέπει ὅλα τὰ γενούμενα, καὶ τὴ σκλάβα της νύφη καὶ γυναῖκα τοῦ Βασιλόπουλου. Τῆς ἦρθε νὰ σκάση, ἀλλὰ καὶ τί νἄκανε;

Ἡ ὠμορφιά της ἔκανε ἐντύπωσι στὸ Βασιλόπουλο καὶ ρώτησε τὴ γυναῖκα του:

— Ποιά εἶνε αὐτὴ ἡ πανώρηα;

— Ἀλήθεια, ὤμορφη εἶνε, τοῦ ἀπολογήθηκε αὐτή. Αὐτὴ εἶνε ἡ σκλάβα μου. Τὴν εἶχα πάρει μαζύ μου ἐπίτηδες, ποὺ ἂν τύχαινε καὶ μ' ἔπαιρνε ὁ ὕπνος ξαγρυπνοῦσε αὐτή. Κι' ἂν δὲν ἔπαιρνες ἐμένα γυναῖκα σου, νἄπαιρνες αὐτή, καὶ γι' αὐτὸ τὴ διάλεξα ἔτσι ὤμορφη. Ἀλλὰ εἶνε μιὰ ὑπναροῦ! Ὅλο καὶ νὰ κοιμᾶται θέλει...

Τὰ ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια ἡ Πεντάμορφη καὶ μάτωσε ἡ καρδιά της, ἀλλὰ τί νἄκανε;

— Τί θέλεις νὰ τὴν κάνουμε αὐτὴ τὴ σκλάβα; ρώτησε τὴ γυναῖκα του τὸ Βασιλόπουλο.

— Ξέρω κι' ἐγώ... τοῦ ἀπολογήθηκε αὐτή. Ἔχουμε χῆνες στὸ παλάτι;

— Ἔχουμε πολλές, ἀπολογήθηκε τὸ Βασιλόπουλο.

— Τότε νὰ τὴ βάλουμε μὲ τὶς χῆνες γιὰ νὰ τὶς φυλάη, εἶπε ἡ γυναῖκα του.

Καὶ τὴν ἔβαλαν μὲ τὶς χῆνες.

Φύλαγε τὶς χῆνες ἡ Πεντάμορφη, ντυμένη στὰ κουρέλια καὶ δὲν ἤξερε πῶς νὰ φύγη γιὰ νὰ πάη νὰ βρῆ τὴ μάνα της.

Μιὰ μέρα βγῆκε τὸ Βασιλόπουλο περίπατο κι' ὁ δρόμος τὸν ἔφερε ἀπὸ κεῖ ποὺ φύλαγε ἡ Πεντάμορφη τὶς χῆνες καὶ τὴν ηὗρε ποὺ ἔκλαιγε, ἀγκαλὰ ὅλο κι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ ἔκανε ἀφόντας εἶχε χάσει τὴν τύχη της.

— Γιατί κλαῖς, καλή μου σκλάβα; τὴ ρωτάει τὸ Βασιλόπουλο. Μήπως θέλεις νὰ σοῦ δώσω τὴ λευτεριά σου; Μίλα μου, κι' ὅ,τι πῆς θὰ τὄχης ἀμέσως.

— Θέλω νὰ μοῦ δώσης τὴν ἄδεια νὰ σοῦ εἰπῶ δυὸ λόγια, τοῦ ἀπολογήθηκε ἡ Πεντάμορφη, καὶ νὰ μὲ πιστέψης.

— Πέ τα, τῆς εἶπε τὸ Βασιλόπουλο, καὶ σὲ πιστεύω.

— Μάθε, ἀφέντη μου, τοῦ εἶπε ἡ Πεντάμορφη, ὅτι ἐγὼ ἤμουν ποὺ σὲ ξεμαρμάρωσα καὶ σὲ ζωντάνεψα. Δὲν εἶμαι σκλάβα ἐγώ, ἀλλὰ ἡ γυναῖκα σου ἦταν σκλάβα μου!

— Τί λὲς αὐτοῦ; τῆς εἶπε τὸ Βασιλόπουλο. Μάθε πὼς ἂν λὲς ψέμματα, ἀλλοίμονό σου!

Κι' ἡ Πεντάμορφη ἐξακολούθησε:

— Ἐγὼ ξαγρύπνησα τρεῖς βδομάδες κι' ἐγὼ γέμισα τὴ λεκάνη δάκρυα ὥς τὰ χείλη της... Ἀλλὰ μ' εἶχε τσακίσει ἡ ἀϋπνιά. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ περνοῦσε ἕνας ἀπέξω μὲ σκλάβες. Τοὔρριξα τρία φλουριὰ καὶ μοῦ ἀνέβασε στὸν τοῖχο τὴν καλύτερη. Αὐτὴ ἦταν, αὐτὴ ποὔχεις τώρα γυναῖκα! Τῆς εἶπα νὰ ξαγρυπνήση κι' αὐτὴ ἕνα μερόνυχτο, κι' ὕστερα νὰ μὲ ξυπνήση. Αὐτὴ ὅμως ξέροντας γράμματα, διάβασε τὸ χαρτὶ ποὔχες στὰ χέρια σου, κι' ἀντὶ νὰ μὲ ξυπνήση, μ' ἄφησε νὰ κοιμοῦμαι, κι' ὅταν ξεμαρμαρώθηκες καὶ ζωντάνεψες, μᾶς ἀπάτησε καὶ τοὺς δυό, κι' ἐσένα κι' ἐμένα! Ἐσὺ νὰ πάρης σκλάβα γυναῖκα, κι' ἐγὼ νὰ χάσω τὴν τύχη μου! Ἂν τὴν πονοῦσε ἡ καρδιὰ κι' ἔχυνε ἕνα κἂν δάκρυ, χάρισμά της ἂς ἦταν! Ἀλλὰ τὰ δάκρυα ἦταν δικά μου, ποὺ γέμισε ἡ λεκάνη ὥς τὰ χείλη!

Τὸ Βασιλόπουλο πίστεψε τὰ λόγια της, τὴν πῆρε καὶ τὴν ἔφερε στὴν πολιτεία, τὴν ἔντυσε κρυφὰ βασιλικὰ φορέματα, τὴν παρουσίασε στὸ παλάτι ὡς ἀληθινὴ γυναῖκα του καὶ διάταξε νὰ κάνουν κομμάτια τὴ σκλάβα του.

Ἀλλὰ ἡ Πεντάμορφη δὲν τὸν ἄφησε καὶ τῆς ἔδωσε τὴ λευτεριά της νὰ φύγη, καθὼς τῆς τὸ εἶχε ὑποσχεθεῖ στὸ μαγεμένο περιβόλι ὅταν τὴν ἀγόρασε.

Ἡ Πεντάμορφη, σὰν ἔγινε γυναῖκα τοῦ Βασιλόπουλου, ἔστειλε κι' ηὗρε τὴ μάνα της καὶ τὶς φιλενάδες της καὶ τὶς ἔφερε στὸ παλάτι κι' ἔζησε χρόνια πολλὰ καὶ ζωὴ χαρισάμενη.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΥΧΗΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ

Τί ἔκαναν οἱ Ἕλληνες στὴν Τροία γιὰ νὰ μὴ πλήττουν. Πῶς οἱ Ρωμαῖοι ἔπαιζαν στοὺς κύβους τὴν ἐλευθερία τους καὶ οἱ Οὖνοι τὴ ζωή τους. Οἱ «Ἱππόται τῆς Βιομηχανίας». Οἱ δουλοπάροικοι τῶν Ρώσσων εὐγενῶν. Ἕνας Κινέζος ποὺ παίζει στὰ χαρτιὰ τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του. Ἡ μανία τῶν ἡγεμόνων μὲ τὸ ζατρίκιο. Τὸ ζατρίκιο τοῦ Δὸν Ζουὰν τοῦ Αὐστριακοῦ. Μιὰ περίεργη «Ζατρικιάς», κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ ἱστορία τῶν τυχηρῶν παιγνιδιῶν εἶνε πολὺ παλαιά. Λέγεται ὅτι ἡ ἀρχή τους ἀνάγεται στὰ χρόνια τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ὁπότε οἱ Ἕλληνες, γιὰ νὰ περάσουν τὶς ὧρες τῆς ἀργίας των, ἀναγκάστηκαν νὰ ἐπινοήσουν διάφορα παιγνίδια, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ζάρια.

Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι, καθὼς ἀναφέρει ὁ Τάκιτος, ἦσαν μανιώδεις παῖκται τῶν κύβων. Ὅταν μάλιστα ἔχαναν ὅλα τὰ ὑπάρχοντά τους στὸ παιγνίδι, στὸ τέλος ἔπαιζαν καὶ τὴν ἐλευθερία τους.

Ἔτσι, ὅποιος ἔχανε, γινόταν κτῆμα τοῦ κερδισμένου καὶ ἀφινόταν χωρὶς διαμαρτυρία νὰ πουληθῆ ὡς δοῦλος ἢ νὰ κρατηθῆ ἀπὸ τὸν κύριό του.

Οἱ Οὖνοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐπίσης μανιώδεις στὸ παιγνίδι, ἔχαναν κάτι ἀκόμα χειρότερο. Ἀφοῦ δηλαδὴ ἔχαναν ὅ,τι πολύτιμο εἶχαν, καθὼς ἀναφέρει ὁ Ἅγιος Ἀμβρόσιος, στὸ τέλος ἔπαιζαν καὶ τὴ ζωή τους. Κι' ὅποιος ἐκέρδιζε, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ σκοτώση τὸν χαμένο!

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ τὰ τυχηρὰ παιγνίδια ἔλαβαν τὴ μεγαλείτερη διάδοσι, ἦταν τὸ Παρίσι, κατὰ τὰ παλαιότερα χρόνια, ἰδίως ἐπὶ Ἐρρίκου Δ' καὶ Λουδοβίκου ΙΔ'.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη διάφοροι Γάλλοι εὐγενεῖς περιέτρεχαν ξένες χῶρες γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὴ χαρτοπαιχτική τους δεινότητα καὶ γιὰ νὰ κερδίσουν χρήματα. Γι' αὐτὸ μάλιστα τοὺς εἶχαν ὀνομάσει εἰρωνικὰ «Ἱππότες τῆς Βιομηχανίας».

* * *

Ἐπίσης, σὲ παλαιότερες ἐποχές, οἱ Ρῶσσοι εὐγενεῖς τῆς Μόσχας καὶ τῆς Πετρουπόλεως ἔπαιζαν ὄχι μόνο τὰ χρήματά τους, ἀλλὰ καὶ τοὺς δουλοπαροίκους των. Κι' ἔτσι, οἰκογένειες ὁλόκληρες δουλοπαροίκων, περιήρχοντο ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη στὴν κατοχὴ ἀγνώστων κυρίων.

Ὡσαύτως ἀναφέρεται ὅτι κάποιος εὐγενὴς ἀπὸ τὴ Βενετία ἔπαιξε στὰ χαρτιὰ τὴ γυναῖκα του. Τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ ἕνας Κινέζος, ὁ ὁποῖος μαζὺ μὲ τὴ γυναῖκα του ἐπόνταρε καὶ τὰ παιδιά του.

Μερικοὶ Εὐρωπαῖοι περιηγηταί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐπισκεφθεῖ σὲ παλαιότερα χρόνια τὶς Ἰνδίες, διηγοῦνται ὅτι οἱ κάτοικοί των εἶχαν τόση μανία γιὰ τὰ τυχηρὰ παιγνίδια, ὥστε ἔπαιζαν καὶ τὰ δάχτυλα τῶν χεριῶν τους! Γιὰ μεγαλείτερη μάλιστα ἱκανοποίησι τοῦ νικητοῦ, ἦταν ὑποχρεωμένος ὁ χαμένος νὰ κόψη μόνος του τὰ δάχτυλά του!

* * *

Μεταξὺ τῶν ἄλλων χαρτοπαικτικῶν περιέργων, ἀναφέρεται ὅτι κάποιος φανατικὸς παίχτης ὥρισε στὴ διαθήκη του νὰ σκεπάσουν μὲ τὸ δέρμα του ἕνα ἀβάκιο ζατρικίου καὶ μὲ τὰ κόκκαλά του νὰ κατασκευάσουν τὰ ζάρια.

Λόγῳ τῶν μεγάλων καταστροφῶν ποὺ εἶχαν προκαλέσει σὲ πολλοὺς πολίτας τὰ τυχηρὰ παιγνίδια, οἱ Ρωμαῖοι ἀναγκάστηκαν στὸ τέλος νὰ τὰ ἀπαγορεύσουν αὐστηρῶς καὶ νὰ μὴν τὰ ἐπιτρέπουν παρὰ μόνο κατὰ τὶς ἡμέρες τῶν ἑορτῶν.

Ἀπ' ὅλα τὰ τυχηρὰ παιγνίδια, τὴ μεγαλείτερη ἱστορία ἔχει ἀσφαλῶς τὸ ζατρίκιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐφεύρεσις ἀπὸ ἄλλους μὲν ἀποδίδεται στοὺς Ἰνδούς, ἀπὸ ἄλλους δὲ στοὺς Πέρσας.

Μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων ποὺ ἀγαποῦσαν ἐξαιρετικὰ τὸ παιγνίδι αὐτὸ συγκαταλέγεται καὶ ὁ Ταμερλάνος. Ἐπίσης ὁ Καρολομάγνος ἐφύλαγε στὸ θησαυροφυλάκιό του μερικὰ ζατρίκια καμωμένα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο.

Στὴν Ἰταλία, καὶ ἰδίως στὴ Βενετία, κατὰ τὸ 15ο καὶ 16ο αἰῶνα εἶχαν κατασκευαστεῖ πολυτελέστατα ζατρίκια ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἀπὸ ἀσῆμι.

Λέγεται ὅτι ὁ περίφημος στρατάρχης Δὸν Ζουὰν ὁ Αὐστριακὸς εἶχε μεταβάλει ἕνα ὁλόκληρο δωμάτιο τοῦ ἀνακτόρου του σέ... ζατρίκιο! Τὰ τετράγωνα τοῦ ζατρικιοῦ ἦσαν μεγάλα κομμάτια ἀπὸ ἄσπρο καὶ μαῦρο μάρμαρο. Ὡς ζάρια δὲ μετεχειρίζετο... ἀνθρώπους τῆς ἀκολουθίας του.

Τὸ ζατρίκιο εἶνε τὸ μόνο παιγνίδι, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ παιχτῆ καὶ... ἐξ ἀποστάσεως. Ὑπάρχουν παραδείγματα ἀνθρώπων ποὺ ἔπαιξαν, ἐνῶ βρισκόντουσαν σὲ δυὸ διαφορετικὲς χῶρες.

Γιὰ τὸ ζατρίκιο καὶ τοὺς συνδυασμούς του ἔχουν γραφεῖ ὁλόκληροι τόμοι, οἱ ὁποῖοι θὰ μποροῦσαν νὰ ἀποτελέσουν μιὰ σωστὴ βιβλιοθήκη.

Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγεται καὶ μιὰ «Ζατρικιάς», γραμμένη σὲ λατινικοὺς στίχους, κατ' ἀπομίμησιν τῆς «Αἰνειάδος» τοῦ Βιργιλίου.

Μέσα στὸ ποίημα αὐτὸ παρουσιάζεται ὡς ἐφευρέτης τοῦ ζατρικίου ὁ ἴδιος ὁ Ζεύς, ὁ ὁποῖος διδάσκει τὴν τέχνη του στοὺς ἄλλους θεοὺς καὶ ἔπειτα τὴ μεταδίδει καὶ στοὺς ἀνθρώπους διὰ τῆς νύμφης του Ζατρικιάδος.

ΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ Ο ΜΠΕΗΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

Μετὰ τὶς πρῶτες νίκες τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος στὴν Ἰταλία, ἡ ὁποῖες κατέστησαν ἔνδοξο τ' ὄνομά του, ὁ τότε ἡγεμὼν τῆς Μάνης Τζανὴ-Μπέης Γρηγοράκης τοῦ ἔστειλε μὲ τὸ γυιό του ἕνα κολακευτικώτατο γράμμα. Μέσα σ' αὐτό, τὸν συνέχαιρε γιὰ τὶς πολεμικές του ἐπιτυχίες καὶ συγχρόνως τὸν παρακαλοῦσε νὰ κρατήση τὸ γυιό του στὸ στρατό του, ἐλπίζοντας ἔτσι νὰ ἐπιτύχη ἀργότερα τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Βοναπάρτης, ἀφοῦ διάβασε τὸ γράμμα, ἔστειλε ἕνα πολεμικὸ μὲ δυὸ Γάλλους ἀξιωματικοὺς στὴ Μάνη, γιὰ νὰ τοῦ φέρουν τὴν ἀπάντησι, ἡ ὁποία εἶχε ὡς ἑξῆς:

«Πρὸς τὸν ἀρχηγὸ τοῦ ἐλευθέρου λαοῦ τῆς Μάνης.

Πολῖτα,

Ἔλαβα διὰ μέσου Τεργέστης τὴν ἐπιστολή σου καὶ εἶδα νὰ μοῦ ἐκφράζης τὴ φλογερή σου ἐπιθυμία νὰ φανῆς χρήσιμος στὴ Γαλλικὴ Δημοκρατία παρέχοντας τὸ λιμάνι σου στὰ πλοῖα της.

»Ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία δὲν θὰ φανῆ ἀχάριστη πρὸς τὸ ἔθνος σου. Ὅσο γιὰ σένα, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ τηρήσης τὴν ὑπόσχεσί σου μὲ τὴ σταθερότητα ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς ἀπογόνους τῶν Σπαρτιατῶν.

»Ἐγὼ θὰ δεχτῶ μὲ προθυμία καθέναν ποὺ θὰ μοῦ ἔρθη συστημένος ἀπὸ σένα, καὶ τίποτε ἄλλο δὲν ποθῶ περισσότερο ὅσο νὰ ὑπάρχη ὁμόνοια μεταξὺ τῶν δυὸ λαῶν μας ποὺ ἀγαποῦν ἐξίσου τὴν ἐλευθερία.

Ὑγεία καὶ ἀδελφότης

ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ».

ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ PIERRE DE CORLAY

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ

ΦΟΥ- ἔβαλε τὰ παιδιά της νὰ κοιμηθοῦν στὰ μικρά τους ἄσπρα κρεββατάκια, ἡ Γενεβιέβη ντὲ Ρουμιγιὰκ ἐπιθεώρησε ὅλα τὰ διαμερίσματα τοῦ σπιτιοῦ, στὸ ὁποῖο θἄμενε μόνη της ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Οἱ γονεῖς της εἶχαν πάει νὰ περάσουν τὴ νύχτα αὐτὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς σὲ κάποιο φιλικό τους σπίτι. Ἡ Γενεβιέβη δὲν τοὺς εἶχε ἀκολουθήσει, γιατὶ ἦταν ἀνάγκη νὰ μείνῃ ἀπόψε μονάχη της στὸ σπίτι. Γι' αὐτὸ μάλιστα, μὲ τὴν πρόφασι τῆς μεγάλης γιορτῆς ποὺ ξημέρωνε, εἶχε δώσει ἄδεια ἐξόδου σ' ὅλο τὸ ὑπηρετικό προσωπικό.

Ἀφοῦ ἐπὶ τέλους βεβαιώθηκε πὼς ἦταν ὁλομόναχη, προχώρησε καὶ μπῆκε στὸ γραφεῖο. Ἡ θερμοκρασία ἐκεῖ μέσα ἦταν χλιαρὴ καὶ τὸ φῶς τῆς λάμπας ἔριχνε στὰ γύρω ἀντικείμενα ἕνα λεπτὸ τριανταφυλλὶ χρῶμα.

Ἡ Γενεβιέβη, βλέποντας τὴν πολυτέλεια τῶν ἐπίπλων, αἰσθάνθηκε βαθύτατα τὴν ἀντίθεσι μεταξὺ τῆς γραφωπῆς αὐτῆς εἰκόνας τοῦ περιβάλλοντός της καὶ τοῦ μεγάλου πόνου τῆς ψυχῆς της.

Τὰ δάχτυλά της ἔσφιξαν νευρικὰ τὶς πτυχὲς τοῦ μεταξωτοῦ φορέματός της καὶ δάκρυα, δάκρυα θερμὰ καὶ ἄφθονα, κύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια της.

Τότε ὁ νοῦς της γύρισε πίσω, στὴν παιδική της ἡλικία καὶ στὰ νεανικά της χρόνια, ποὺ τὰ εἶχε περάσει χωρὶς φροντίδες καὶ στενοχώριες, μέσα σὲ χαρὲς καὶ σὲ ὄνειρα.

Θυμήθηκε τὰ χρυσᾶ σχέδιά της καὶ τὶς ὀνειροπολήσεις ποὺ ἔκανε, κάθε φορὰ ποὺ συλλογιζόταν τὸν μελλοντικὸ σύντροφο τῆς ζωῆς της.

Ὢ, τί χαρούμενα ποὺ ἦσαν ἐκεῖνα τὰ ὄνειρα καὶ πόσο θλιβερὴ ἦταν ἡ σημερινὴ πραγματικότης!

Ὁ γάμος της, τὸν εἶχε βγάλει ἀπὸ τὸ μεθύσι αὐτὸ τῆς φαντασίας καὶ τὴν ἔχει ρίξει στὴν ἀπογοήτευσι.

Ὕστερα ἀπὸ τοὺς πρώτους μῆνες, τὰ πρῶτα λόγια, τὰ πρῶτα φιλιά, ἐπακολούθησε μιὰ κοινὴ καὶ τριμμένη ζωή, ποὺ τὴν εὐνοοῦσε ἡ οἰκονομικὴ ἄνεσις καὶ ἡ ἀριστοκρατικὴ τάξις, στὴν ὁποία ἀνῆκαν οἱ δυὸ σύζυγοι.

Ἡ Γενεβιέβη, εἶχε ἐλπίσει ὅτι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ συζύγου της θ' ἄλλαζε, ὕστερα ἀπὸ τὴ γέννησι τοῦ Ζὰν καὶ τοῦ Ζάκ, δυὸ χαριτωμένων μικρῶν, ποὺ εἶχαν γεννηθεῖ δίδυμα καὶ ποὺ ἦσαν τώρα ἓξη χρόνων.

Ἦταν ἀλήθεια πὼς ὁ πατέρας τους ἔπαιζε κάποτε μαζύ τους κι' εὐχαριστιόταν μὲ τὴ συντροφιά τους, ἀλλὰ τὸν περισσότερο καιρὸ ἔλειπε ἀπ' τὸ σπίτι, σὲ λέσχες ἢ σὲ διασκεδάσεις, καὶ τἄφινε μονάχα τους.

Ἀλλ' ἡ κατάστασις χειροτέρευε ὁλοένα κι' ἡ ψυχρότητα μεταξὺ τῶν δυὸ συζύγων μεγάλωνε διαρκῶς. Τέλος, ὕστερα ἀπὸ μερικὲς σκηνές, ἡ Γενεβιέβη εἶχε ἀναγκαστεῖ ν' ἀποσυρθῇ μαζὺ μὲ τὰ παιδιά της στὸ παρτερικό της σπίτι, περιμένοντας νὰ πάρῃ τὸ διαζύγιο.

Γιὰ νὰ γίνῃ ὅμως αὐτό, χρειαζόντουσαν ἀρκετὲς διατυπώσεις ἐκ μέρους τῶν δύο συζύγων. Γι' αὐτό, εἶχε ὁρίσει στὸ σύζυγό της μιὰ τελευταία συνάντησι γιὰ ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ τὸν περίμενε τώρα γιὰ νὰ κανονίσουν μαζὺ τὶς τελευταῖες διαφορές των.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο, κάθε δεσμὸς ποὺ τὴν ἔδενε μὲ τὸ σύζυγό της θὰ ἦταν κομμένος.

Αὐτὰ συλλογιζόταν ἡ Γενεβιέβη καὶ χαμογελοῦσε θλιμμένα, μὲ μιὰ ἀπόγνωση πίκρα στὴν καρδιά της.

Ἡ ὥρα ἦταν πειὰ ἕντεκα καὶ μισή. Ἄξαφνα ἄκουσε τὸ κουδούνι τῆς ἐξώπορτας νὰ χτυπᾷ. Σηκώθηκε τότε, ἄναψε ἕνα κερὶ καὶ πῆγε ν' ἀνοίξῃ μόνη της.

Ἦταν ἐκεῖνος, ὁ σύζυγός της.

Οὔτε ἐδωσαν τὰ χέρια τους, οὔτε ἀλλαξαν τὴν παραμικρὴ κουβέντα. Κυττάχτηκαν μονάχα μὲ μιὰ παράδοξη ἔκφρασι. Ἡ Γενεβιέβη τὸν ἐκύτταξε μὲ κάποια ψυχρότητα, κι' αὐτὸς μ' ἕνα εἶδος θαυμασμοῦ. Τὴν εὕρισκε πιὸ ὡραία καὶ χαριτωμένη ἀπὸ ἄλλοτε μὲ τὸ λυγερό της ἀνάστημα καὶ μὲ τὰ μεγάλα λυπημένα της μάτια.

Ἦταν ἐκεῖνος... Ὁ σύζυγός της...

Μπῆκαν στὸ γραφεῖο καὶ στάθηκαν γιὰ κάμποσο σιωπηλοί. Πρῶτος ἔλυσε τὴ σιωπὴ ὁ σύζυγός της.

—Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶπε, ποὺ μοῦ ἐπιτρέψατε νἄρθω. Φοβοῦμαι μήπως δὲν εἰσακούσατε τὴν παράκλησί μου.

—Ἄ, μπᾶ δὲν ὑπῆρχε τέτοιος φόβος. Ἀποφασίσαμε, κύριε, νὰ ἀνακτήσουμε τὴν ἐλευθερία μας καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ τακτοποιήσουμε τοὺς λογαριασμούς μας, γιὰ νὰ μὴ μπερδευτοῦμε στὰ δικαστήρια. Φέρατε τὰ ἔγγραφα μαζύ σας;

—Ναί, φυσικά.

Καὶ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα φάκελλο, τὸν ὁποῖο ἔδωσε στὴ σύζυγό του. Ἡ Γενεβιέβη τὸν ἐπῆρε καὶ στάθηκε μιὰ στιγμὴ διστακτική. Τὴν ἴδια ὅμως στιγμὴ ἀκούστηκε ἕνας λεπτὸς ψίθυρος καὶ ἀμέσως ἡ Γενεβιέβη τέντωσε τ' αὐτιά της, φέροντας τὸ δάχτυλο στὰ χείλη της:

—Σουτ! Τὰ παιδιά!

Ὁ κόμης ντὲ Ρουμιγιὰκ ἀνασκίρτησε, κυριευμένος κι' αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἴδια συγκίνησι μὲ τὴ γυναίκα του.

Ἡ γυναίκα του σηκώθηκε ἀπὸ τὴ θέσι της καὶ πατῶντας σιγὰ σιγὰ στὶς πόδιες ἔφτασε ὥς τὴν πόρτα τοῦ διπλσνοῦ δωματίου, χωρὶς νὰ δώσῃ πειὰ σημασία στὸν ἐπισκέπτη.

Τὰ παιδιά της μιλοῦσαν. Τί εἶχαν τάχα; Τί ζητοῦσαν;

—Δὲν μπορῶ νὰ κοιμηθῶ ἀπόψε, ἔλεγε τὸ ἕνα. Ἐσύ, Ζάκ;

—Οὔτ' ἐγώ.

—Τί σκέφτεσαι;

—Τὸν Ἅγιο Βασίλη... Κι' ἐσύ;

—Τὸ ἴδιο... Θὰ μᾶς στείλῃ, λές, πολλὰ δῶρα;

—Ὢ, τὸ πιστεύω. Εἶμαστε τόσο φρόνιμοι...

—Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἔκανες τὸ φρόνιμο;

—Ὄχι. Ἤθελα ἀκόμα νὰ εὐχαριστήσω τὴ μητέρα καὶ τὸν πατέρα.

—Τὸν πατέρα! Δὲν τὸν βλέπουμε πειά.

—Ποῦ νάναι;

—Ἡ μητέρα λέει πὼς πῆγε ταξεῖδι...

—Θὰ γυρίσῃ τότε...

Ἡ συνομιλία σταμάτησε. Ὁ κόμης εἶχε πλησιάσει τώρα κι' αὐτὸς κι' ἄκουγε πίσω ἀπὸ τὴ Γενεβιέβη.

Σὲ λίγο ἡ παιδικὲς φωνὲς ξανακούστηκαν:

—Ποιὸν ἀγαπᾷς περισσότερο, Ζάκ, τὸν πατέρα ἢ τὴ μητέρα;

—Ἄ, δὲν μπορῶ νὰ στὸ πῶ... Ἡ μητέρα λέει πὼς πρέπει ν' ἀγαποῦμε καὶ τοὺς δυὸ τὸ ἴδιο...

—Ἂν πεθάνῃ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυό, ὅπως ἡ γιαγιά μας, ποιὸς θἄλεες νὰ πεθάνῃ;

—Ὢ, θὰ λυπηθῶ τὸ ἕνα καὶ γιὰ τοὺς δυό. Ἡ μητέρα εἶνε τόσο καλή, κι' ὁ πατέρας, ὅταν ἦταν ἐδῶ, ἔπαιζε μαζύ μας.

—Ὄχι συχνὰ ὅμως!

—Ναί... Ἔλεγε πὼς δὲν εἶχε καιρὸ κι' ἔβγαινε ἔξω...

—Ξέρεις ; Ὑπάρχουν παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχουν οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα... Αὐτὸ δὲν εἶνε κακό;

—Ὢ, ναί...

Ξανασώπασαν κι' ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ Ζὰκ εἶπε στὸν ἀδελφό του:

—Κάνουμε τὴν προσευχή μας γι' αὐτό;

—Γιὰ ποιό;

—Γιὰ νὰ μὴν πεθάνουν οἱ γονεῖς μας !...

—Ὄχι ἀπόψε... Αὔριο!

—Γιατί δὲν θέλεις ἀπόψε;

—Γιατὶ εἶμαι καλὰ ἐδῶ μέσα στὴ ζεστασιά μου καὶ δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ κουνηθῶ...

—Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γονατίσῃς. Ἐγὼ θὰ λέω τὴν προσευχὴ δυνατὰ κι' ἐσὺ σιγανώτερα. Ἐμπρός! Λέγε... «Χριστέ μου, φύλαξε μας τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα νάναι καλὰ καὶ νάναι πάντα μαζύ μας!...» Ἔλα, κάμε τώρα τὸ σταυρό σου, καὶ καληνύχτα...

Ἀκούστηκαν ἀκόμα μερικοὶ ἐλαφροὶ ψιθυρισμοὶ στὸ διπλανὸ δωμάτιο κι' ἔπειτα ἀπλώθηκε σιγή. Τὰ δυὸ παιδιὰ εἶχαν κοιμηθεῖ...

Πέρασαν ἀκόμα μερικὲς στιγμές, κατὰ τὶς ὁποῖες ἡ Γενεβιέβη ἐξακολουθοῦσε νὰ στέκεται μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ δωματίου τῶν παιδιῶν καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ ξεχωρίσῃ τὴν ἀνάσα τους.

Ἔξαφνα ἕνα ἐλαφρὸ ἄγγιγμα στὸ χέρι τὴν ἔκανε νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι της πίσω.

Εἶδε τότε μ' ἔκπληξι ὅτι δὲν ἦταν μόνη της ἐκεῖ. Κοντά της βρισκόταν κι' ὁ σύζυγός της, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀκούσει μαζύ της τὰ ἀθῶα λόγια τῶν παιδιῶν κι' ὁ ὁποῖος ἔκλαιγε ἀπὸ τὴ συγκίνησί του.

Ἀμέσως κι' οἱ δυὸ ξαναγύρισαν στὸ γραφεῖο, σιγὰ-σιγά, γιὰ νὰ μὴν ξυπνήσουν τοὺς μικρούς.

Ἡ Γενεβιέβη ξαναβρῆκε στὸ μεταξὺ τὴν ψυχραιμία της καὶ προσέχοντας νὰ μὴν προδώσῃ τὴ βαθειά της συγκίνησι, εἶπε σιγανά:

—Ἐ λοιπόν, δὲν πρέπει ν' ἀργοῦμε... Ποῦ εἶνε τά... ἔγγραφα;

Ὁ σύζυγός της τῆς ἔρριξε τότε ἕνα βλέμμα γεμᾶτο ἀπόγνωσι καὶ ἱκεσία καὶ εἶπε συγκινημένος:

—Τὰ ἔγγραφα! Μὰ ἐπιμένεις ἀκόμα, Γενεβιέβη; Ἄκουσέ με... Σὲ ἀδίκησα καὶ σὲ καταπίκρανα, τὸ ὁμολογῶ... Πές μου ὅμως, θέλεις πραγματικὰ νὰ χωριστοῦμε καὶ νὰ μὴν ξαναβιωθοῦμε ποτέ; Ἄκουσες πρὸ ὀλίγου τί ζητοῦσαν τὰ παιδιὰ στὴν προσευχή τους ; Γιατί λοιπὸν νὰ μὴν πραγματοποιήσουμε τὴν ἐπιθυμία τους; Γιατί νὰ συντρίψουμε τὸ δεσμὸ ποὺ μᾶς ἕνωσε;

Ἡ Γενεβιέβη ἦταν κατασυγκινημένη. Ὡστόσο βρῆκε ἀκόμα τὴ δύναμι καὶ εἶπε:

—Καὶ ποιὸς φταίει γι' αὐτό; Μήπως εἶμαι ἡ αἰτία εἶγώ;

—Ἔ, τότε νὰ μοῦ τὴ φέρετε αὔριο, ἀπάντησε ἁπλούστατα ὁ Λέων. Κύτταξέ με ὅμως ! Δὲς τὰ δάκρυά μου καὶ συγχώρεσέ με! Τὰ ἀθῶα λόγια τῶν παιδιῶν ποὺ ἄκουσα πρὸ ὀλίγου μὲ συγκίνησαν, μὲ ἄλλαξαν, μ' ἔκαμαν ἄλλον ἄνθρωπο! Μετανοῶ, πίστεψέ με... Μετανοῶ καὶ σοῦ ὑπόσχομαι νὰ ἐξιλεωθῶ μὲ τὴν ἀγάπη, μὲ τὴν ἀγάπη πρὸς ἐσέ καὶ πρὸς αὐτά... Συγχώρησέ με! Μὴ θελήσῃς νὰ καταστρέψῃς τὴ ζωή μου...

Ἡ Γενεβιέβη στάθηκε μιὰ στιγμὴ διστακτική. Ἦταν ἀποφασισμένη νὰ χωρίσῃ ὁριστικὰ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ πού τώρα ἐρχόταν ὁ ἴδιος καὶ τὴν παρακαλοῦσε, τὴν ἱκέτευε, τὴν ἐξώρκιζε νὰ ξαναζήσουν μαζύ.

Ἡ μετάνοιά του ἦταν τόσο φανερή—δειχνόταν ἄλλωστε κι' ἀπὸ τὸν τόνο τῆς φωνῆς του—ὥστε τὴν συγκίνησε:

—Καλά! τοῦ εἶπε. Ἀφοῦ τὸ θέλεις, μείνε. Κι' ἔτσι αὔριο, σὰν ξυπνήσουν τὰ παιδιά μας, θὰ βροῦνε τὸ καλύτερο πρωτοχρονιάτικο δῶρο, τὸν πατέρα τους...

Ὁ κόμης δὲν μπόρεσε νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἡ φωνή του εἶχε σταθεῖ στὸ λαιμό του. Ἀπὸ τὰ μάτια του κυλοῦσαν ποτάμι τὰ δάκρυα.

Τράβηξε τὴ Γενεβιέβη κοντά του καὶ ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά της, πνιγμένος ἀπὸ εὐτυχία...

PIERRE DE CORLAY

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΠΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΙΓ'

Ὁ Πάπας Λέων ΙΓ' ἦταν ὀλιγαρκέστατος καὶ ζοῦσε λιτότατα. Σχετικῶς διηγοῦνται τὸ ἑξῆς περιστατικό:

Ὅταν ὁ Λέων ἐξελέγη Πάπας. πῆγε, ὅπως πάντα στὸ Βατικανὸ καὶ κάνησε στὸ τραπέζι τῶν καρδιναλίων γιὰ νὰ γευματίσῃ. Ἀλλὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη παρετήρησε ὅτι τοῦ εἶχαν παραθέσει ἕνα φαγητὸ περισσότερο, κι' αὐτὸ τὸν ἐξέπληξε.

—Γιατί κάνατε ἕνα φαγητὸ περιπλέον; Ποιὸς σᾶς τὸ παρήγγειλε ; ρώτησε τὸ μάγειρα.

—Μὲ συγχωρεῖτε, ἀπάντησε αὐτὸς ταραγμένος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης ἐξελέγη Πάπας, ἐνόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ προσθέσω ἕνα φαγητὸ στὸ γεῦμα σας.

—Καὶ τί, ἐπειδὴ ἔγινα Πάπας, ἐνόμισες ὅτι ἄλλαξα καὶ στομάχι. Ὄχι, φίλε μου. Μάθε ὅτι δὲν θὰ μεταβάλω ταχτικὴ καὶ ὅτι δὲν θὰ ἀφήσω τὸ στομάχι μου νὰ μὲ κυβερνᾷ...

***

Μιὰ ἄλλη φορὰ κάλεσε ἕναν ἐπίσκοπο καθολικὸ καὶ τοῦ ἀνέθεσε νὰ τοῦ συντάξῃ μιὰ ἔκθεσι γιὰ τὰ καθολικὰ σχολεῖα τῆς Ρώμης.

Στὴν ἔκθεσι αὐτὴ ἔπρεπε νὰ σημειώσῃ τὸν ἀριθμὸ τῶν μαθητῶν κάθε σχολείου, τὶς τέχνες ποὺ μάθαιναν, τὶς πρόοδους ὧν στὰ μαθήματα, τὴν ἡλικία των καὶ πολλὰ ἄλλα μὲ κάθε δυνατὴ ἀκρίβεια.

—Λοιπὸν αὐτὴ τὴν ἔκθεσι τὴν θέλω... ἀπόψε, εἶπε τέλος στὸν καρδινάλιο.

—Παναγιώτατε, παρετήρησε δειλὰ ὁ ἐπίσκοπος, ἡ Ρώμη ἔχει 15,000 μαθητὰς στὰ καθολικὰ σχολεῖα καὶ ἡ προθεσμία ποὺ μοῦ δίνετε εἶνε λίγη.

—Ἔ, τότε νὰ μοῦ τὴ φέρετε αὔριο, ἀπάντησε ἁπλούστατα ὁ Λέων.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ ΤΟΥ

Τὸ πλῆθος τῶν αὐτοκρατορικῶν γραμματέων. Ἐργασία ἀτελείωτη! Τὰ βάσανα τῶν γραμματέων. Ἡ καλωσύνη τοῦ Ναπολέοντος. Ἡ χρεωκοπία τοῦ γραμματέως. Ἀντὶ ἀπολύσεως, γενναῖο φιλοδώρημα! Ἡ τάξις τοῦ Ναπολέοντος στὴν ἐργασία. Ἡ ἀντιπάθειά του πρὸς τὶς ἀναθολές, κτλ. κτλ.

Ὁ Μέγας Ναπολέων, λόγῳ τῶν πολλῶν ὑποθέσεων καὶ ἀσχολιῶν του, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ διατηρῇ πολλοὺς γραμματεῖς.

Οἱ γραμματεῖς αὐτοὶ πνιγόντουσαν κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὴν πολλὴν δουλειὰ καὶ οἱ περισσότεροι μάλιστα ἀναγκάζονταν, ὕστερα ἀπὸ ὁλίγων μηνῶν ὑπηρεσία, νὰ παραιτοῦνται, μὴ μπορῶντας ν' ἀνθέξουν περισσότερο.

Ὁ Ναπολέων ἐλάχιστον καιρὸ ἄφινε διαθέσιμο στοὺς γραμματεῖς του. Τοὺς ἤθελε νὰ τοὺς ἔχῃ κοντά του μέρα καὶ νύχτα καὶ γι' αὐτὸ μάλιστα προτίμοῦσε νὰ παίρνῃ στὴν ὑπηρεσία του ἀγάμους.

Ὁ αὐτοκράτωρ σηκωνόταν τολὺ πρωί, τὸ καλοκαίρι στὶς πέντε καὶ τὸ χειμῶνα στὶς ἑφτά. Μόλις ντυνόταν, ἔμπαινε στὸ γραφεῖο του, ὅπου ἔπρεπε νἄβρη τοὺς γραμματεῖς του στὶς θέσεις των.

Καθόταν πάντα στὸ ἴδιο τραπέζι, τὸ ὁποῖο ἐχε κατακουτσουρέψει μὲ τὸ μαχαῖρι του, κόβοντας μικρὰ-μικρὰ κομμάτια ξύλου γιὰ νὰ περνᾷ τὴν ὥρα του.

Πολλὲς φορὲς πάλι πήγαινε καὶ πτεκόταν πάνω ἀπὸ τὸ τραπέζι ἑνὸς ὁποιουδήποτε γραμματέως καὶ ἄρχιζε νὰ τὸ κουνᾷ μὲ τὰ πόδια του σὲ σημεῖο ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ γράψῃ ὁ φτωχὸς γραμματεύς.

Ὁ Ναπολέων καταλάβαινε τότε τὸ σφάλμα του καὶ ἄρχιζε νὰ βηματίζῃ καὶ νὰ ὑπαγορεύῃ μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, κατὰ τὴν προσφιλῆ του συνήθεια, πίσω ἀπὸ τὴ ράχη του.

Φερνόταν ἐν τούτοις μὲ πολλὴ καλωσύνη ἀπέναντι τῶν γραμματέων του καὶ τοὺς πλήρωνε ἀρκετὰ πλουσιοπάροχα.

***

Μιὰ μέρα, ἕνας ἀπὸ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς γραμματεῖς, βλέποντας τὸν Ναπολέων ἦταν στὰ κέρια του, τόλμησε νὰ τοῦ ἐξομολογηθῇ δειλὰ ὅτι δὲν βρισκόταν σὲ καλὴ οἰκονομικὴ κατάστασι, γιατὶ τὸν κυνηγοῦσαν οἱ δανεισταί του καὶ γιατὶ ἔπρεπε νὰ συντηρήσῃ τὸν τυφλὸ πατέρα του καὶ τὴν ἀνύπαντρη ἀδελφή του.

—Παίρνεις ὀχτὼ χιλιάδες φράγκα μισθὸ τὸ χρόνο, τρῶς καὶ κοιμᾶσαι στὸ Παλάτι κι' ἔχεις χρέη! φώναξε μ' ἀγανάκτησι ὁ αὐτοκράτωρ. Ἄ, φίλε μου, αὐτὰ τὰ πράμματα δὲν μ' ἀρέσουν! Ἐγὼ δὲν θέλω νὰ συντηρῶ χαραμοφάηδες ! Ἀποστρέφομαι τρομερὰ ἐκείνους ποὺ κάνουν χρ'η χωρὶς λόγο καὶ τοὺς θεωρῶ ἀνικάνους νὰ ζήσουν... Λοιπόν, κύριε, πάρτο ἀπόφασι. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα θὰ λάβῃς τὴν ἀπόλυσί σου...

Καὶ ὁ Ναπολέων διευθύνθηκε στὸν κοιτῶνα του, ἀφίνοντας κατατρομαγμένο τὸν δυστυχῆ νέο, ποὺ εἶχε τὴν ἀνοησία νὰ τοῦ φανερώσῃ τὰ μυστικά του.

Ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα μπῆκε στὸ γραφεῖο ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Ναπολέοντος, ὁ ὁποῖος ἔδωσε στὸ νέο μιὰ ἐπιστολὴ ἐκ μέρους τοῦ Ναπολέοντος.

Ὁ γραμματεὺς τὴν ἔπιασε καὶ τὴν ἄνοιξε τρέμοντας, βέβαιος γιὰ τὴν ἀπόλυσί του.

Ἡ ἐπιστολὴ περιεῖχε τὰ ἑξῆς:

Ὁ Ναπολέων ὡς ἀρχιστράτηγος.

«Εἶχα σκοπὸ νὰ σὲ διώξω ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου, γιατὶ αὐτὸ σοῦ χρειάζεται. Συλλογίστηκα ὅμως τὸν τυφλὸ πατέρα σου καὶ τὴν ἀνύπαντρη ἀδερφή σου καὶ χάρι αὐτῶν σὲ συγχωρῶ.

»Σοῦ δίνω λοιπόν, γιὰ πρώτη καὶ τελευταία φορὰ σήμερα, 10.000 φράγκα, τὰ ὁποῖα διέταξα τὸν ταμία μου νὰ σοῦ τὰ πληρώσῃ ἀμέσως.

»Μ' αὐτὸ τὸ ποσὸν προσπάθησε νὰ ταχτοποιηθῇς μὲ τοὺς δανειστάς σου ποὺ σ' ἐνοχλοῦν καὶ πρόσεξε στὸ μέλλον νὰ μὴν ξαναπέσῃς στὰ νύχια τους, γιατί τότε θὰ σ' ἐγκαταλείψω στὴν τύχη σου.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ».

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ γραμματέως ὕστερα ἀπὸ τὴ γενναιοδωρία αὐτὴ τοῦ κυρίου του, ἦταν ἀπερίγραπτη.

Μόλις διάβασε τὸ γράμμα τοῦ αὐτοκράτορος, ἀγκάλιασε μέσ' στὴν παραφορά του τὸν ὑπασπιστή του καὶ φίλησε μὲ τὴ σειρά τους συναδέλφους του...

***

Ὁ Ναπολέων ἐπιθυμοῦσε πρὸ πάντων νὰ τὸν ὑπακούουν ὅλοι καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἀμέσως τὶς διαταγές του, χωρὶς ἀναβολή.

Τίποτε δὲν ἀντιπαθοῦσε περισσότερο ὅσο τα χατσμέρια καὶ τὶς ἀναβολες.

Καὶ δουλειὰ ποὺ καταπιανόταν ἐνοοῦσε νὰ τὴ φέρῃ σὲ πέρας, καὶ ἀν αὐτὸς κουραζόταν στο μεταξύ, τὴν ἀνεύετε σὲ ἄλλον.

Ἀλλοίμονο στὸν ὑπάλληλο ποὺ δὲν θὰ τοῦ πήγαινε ἕτοιμη τὴ δουλειὰ του στὴν ὡρισμένη μέρα καὶ στὴν ὡρισμένη ὥρα.

Τὸν ἐπιτιμοῦσε μὲ αὐστηρότητα καὶ τοῦ ἀποστεροῦσε γιὰ πάντα τὴν εὐνοιά του.

ΕΝΑΣ ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Σὲ μιὰ μάχη τοῦ Ρωσσοτουρκικοῦ πολέμου, ὁ Ρῶσσος στρατηγὸς Γοῦρκο εἶχε σταθεῖ σ' ἕνα χαράκωμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐξεῖχε τὸ μισὸ τῶμα του, καὶ παρακολουθοῦσε τὴν ἐξέλιξι τῆς μάχης.

Οἱ Τοῦρκοι, μόλις τὸν ἀντελήφθησαν, ἄχισαν νὰ βάλλουν ἐναντίον του καὶ σὲ λίγο πέρασαν ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του μερικὲς ὀβίδες.

Κάποιος ἀξιωματικὸς τότε φώναξε στὸ στρατηγὸ ν' ἀφήσῃ τὴν ἐπικίνδυνη αὐτὴ θέσι καὶ νὰ διαλέξῃ μιὰ ἄλλη περισσότερο προφυλαγμένη.

—Μὴ σὲ μέλει γιὰ μένα! ἀποκρίθηκε λακωνικὰ ὁ στρατηγὸς χωρὶς νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ παρατηρητήριό του.

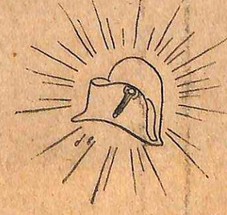

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ *σ' ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης κι' ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε : «Οἰκογένειαν», Δέλτα 7 - Ἀθήνας.*

Ὁ πρίγκηψ Κοντέ

ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΟΜΕΛΕΤΤΑ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ ΚΟΝΤΕ

Ὁ Κοντὲ ἐπαναστάτης κατὰ τοῦ βασιλέως. Ἕνα ἐπικίνδυνο ταξεῖδι. Στὸ ἀφιλέξενο σπίτι τῆς χωρικῆς. Ἡ ἀκολουθία τοῦ Κοντὲ πεινάει... Ἡ ἀνακάλυψις μιᾶς δωδεκάδας αὐγῶν. Ὅπου ὁ πρίγκηψ ἀναλαμβάνει καθήκοντα μαγείρου. Ἡ ἀδεξιότης του. Ἡ ὀμελέττα πέφτει μέσ' στὴ φωτιά. Ἡ μανία τῶν εὐγενῶν. Τὸ τέχνασμα τοῦ Γκουρβίλ, κτλ. κτλ.

Οἱ πρίγκηπες, ὅπως ἐπίστευαν ἄλλοτε, διέφεραν ἀπὸ τοὺς κοινοὺς θνητοὺς κατὰ τὸ ἑξῆς: Ἤξεραν τὰ πάντα, χωρὶς νὰ ἔχουν μάθει τίποτε. Αὐτό, ὅπως ἦταν φυσικό, τὸ πίστευαν πρῶτοι οἱ ἴδιοι οἱ πρίγκηπες, καί, ἂν κανεὶς ἀπ' αὐτούς, ἀμφέβαλε καμμιὰ φορὰ σχετικῶς, ἀμέσως παρουσιαζόντουσαν οἱ ἀναρίθμητοι κόλακές των γιὰ νὰ διαλύσουν τὶς ἀμφιβολίες των.

Ὡστόσο, τοὺς συνέβαινε μερικὲς φορὲς ν' ἀντιληφθοῦν αὐτοπροσώπως ὅτι ἡ πραγματικότης δὲν ἀνταποκρινόταν καθόλου πρὸς τὶς κολακεῖες τῶν αὐλικῶν τους. Ὁ πρίγκηψ Κοντέ, ὁ μέγας Κοντέ, ὁ ἔνδοξος νικητὴς τοῦ Ρακρουὰ καὶ τοῦ Λάν, ἐπείσθη μιὰ μέρα γι' αὐτὴ τὴν ἀλήθεια κατὰ τρόπο κατηγορηματικὸ καὶ διασκεδαστικό. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ συνέβη τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1652, κατὰ τὴν πιὸ θυελλώδη δηλαδὴ περίοδο τῆς ζωῆς τοῦ πρίγκηπος. Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Κοντὲ δὲν εἶχε προδώσει ἀκόμα φανερὰ τὴ χώρα του, μὰ εἶχε ἐπαναστατήσει ἤδη κατὰ τοῦ βασιλέως του. Βρισκόταν τότε ἀπὸ Βορντώ, ὅπου εἶχε πάει γιὰ νὰ ἐπαναστατήση τὸ λαό, καὶ ἀνησυχοῦσε τρομερὰ γιὰ **τὴν τύχη** τῆς στρατιᾶς, ἡ ὁποία βρισκόταν σὲ 150 λευγῶν ἀπόστασι ἀπὸ κεῖ, στὶς ὄχθες τοῦ Λείγηρος. Τί θὰ γινόταν, ἂν ἔξαφνα, ὅπως κυκλοφοροῦσε ἡ φήμη, τῆς ἐπετίθετο ὁ γενναῖος στρατάρχης τοῦ βασιλέως, Τυρέν; Γι' αὐτὸ ἀποφάσισε νὰ πάη νὰ δῆ μόνος του. Ὁ Κοντὲ ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, μόλις λάβουν μιὰν ἀπόφασι, τὴν πραγματοποιοῦν ἀμέσως, χωρὶς νὰ σκεφθοῦν περισσότερο. Κι' ὅμως αὐτὸ ποὺ εἶχε ἀποφασίσει δὲν ἦταν καθόλου συνηθισμένο πρᾶγμα. Ἐπρόκειτο νὰ διασχίση ἕνα μεγάλο τμῆμα τῆς Γαλλίας, χωρὶς νὰ σταθῆ πουθενὰ καὶ χωρὶς νὰ τὸν ἰδῆ κανείς. Ἡ χώρα δὲν ἦταν καθόλου ἀσφαλής, γιατὶ μεγάλα ἀποσπάσματα τοῦ βασιλικοῦ ἱππικοῦ τὴ διέσχιζαν πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις. Ἂν τὸν συνελάμβαναν, σίγουρα θὰ τὸν ἐσκότωναν.

Ὁ Κοντὲ ὅμως, τὸ ἴδιο βράδυ τῆς ἡμέρας ποὺ ἔλαβε τὴν ἀπόφασί του αὐτή, μαζὶ μὲ τὸν Λαροσφουκώ, τὸν Γκουρβίλ καὶ μὲ μερικοὺς ἄλλους ἀποφασιστικοὺς εὐγενεῖς, ξεκίνησε γιὰ νὰ πάη νὰ συναντήση τὴ στρατιά του. Καβάλλα σὲ γερὰ ἄλογα, φορῶντας μεγάλους μανδύες τῆς βροχῆς, οἱ ὁποῖοι τοὺς τύλιγαν σχεδὸν ὁλόκληρους, ὁ πρίγκηψ καὶ ἡ ἀκολουθία του ταξιδεύαν ἀπὸ ἀπόμερους δρόμους. Ἔτσι ἀπέφευγαν τὶς δυσάρεστες συναντήσεις.

Ἕνα βράδυ, ὁ μικρὸς ὅμιλος, κατάκοπος ἀπὸ τὸ δρόμο, στάθηκε μπρὸς σὲ ἕνα ἀπόμερο σπιτάκι τῆς ἐξοχῆς. Χτύπησε τὴν πόρτα καὶ μιὰ ξηπόλητη γρηὰ παρουσιάστηκε μπροστά τους.

—Ἐ, κυρά, τῆς εἶπε ὁ Γκουρβίλ, μποροῦμε νὰ διανυκτερεύσουμε ἐδῶ;

—Ἀλλοίμονο! καλοί μου κύριοι, δὲν θὰ χωρέσετε ὅλοι μέσα σ' αὐτὴ τὴν καλύβα, ἀπάντησε ἡ γρηά.

—Καλά, εἶπε ὁ πρίγκηψ, ἂς μποῦμε μέσα κι' ἂς μὴ χωρέσουμε...

Τότε ὅλοι ἔδεσαν τ' ἄλογά τους σὲ μερικὰ δέντρα γύρω καὶ μπῆκαν μέσα. Ὁ Γκουρβὶλ ρώτησε τὴ γρηὰ ἂν εἶχε τίποτε φαγώσιμο νὰ τοὺς δώση. Τότε ἐκείνη κίνησε τὸ κεφάλι της καὶ μὲ ὕφος κλαψιάρικο τοῦ ἀπάντησε ὅτι δὲν εἶχε παρὰ ψωμί, ἕνα ψωμὶ μαῦρο. ξερὸ καὶ σαπισμένο ἐδῶ κι' ἐκεί.

—Αὐτὴ ἡ γρηοῦλα, σκέφτηκε ὁ Γκουρβίλ, μᾶς λέει ψέμματα.

Καὶ ἀμέσως ἄρχισε νὰ ψάχνη στὶς διάφορες γωνίες τοῦ σπιτιοῦ. Ἔξαφνα, σὲ κάποια στιγμή, ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ χαρᾶς. Εἶχε ἀνακαλύψει, κάτω ἀπὸ τὸ στρῶμα τῆς γρηᾶς, μιὰ δωδεκάδα αὐγὰ φρεσκότατα.

—Κύριοι, εἶπε τότε μὲ σοβαρότητα, μὴν ἀπελπίζεσθε... Ὁρίστε τὸ δεῖπνο σας.

Κραυγὲς χαρᾶς τοῦ ἀποκρίθηκαν καὶ ἡ γρηά, βλέποντας ὅτι εἶχε ἀποκαλυφθεῖ, ἔφερε ἕνα μικρὸ τηγάνι κατάμαυρο, ἄπλυτο ἀπὸ χρόνια.

Ὁ Γκουρβὶλ ἔπιασε τὸ τηγάνι ἀπὸ τὸ χέρι, ὅταν ἔξαφνα, ὁ πρίγκηψ τοῦ Κοντέ, βαρυεστημένος νὰ κάθεται ἄνεργος, σηκώθηκε καὶ εἶπε:

—Χτύπησε τὰ αὐγά, Γκουρβίλ... Ἐγὼ θὰ φτιάξω τὴν ὀμελέττα!

Ὁ πρίγκηψ εἶχε μιλήσει, αὐτὸ ἔφτανε. Ὁ Γκουρβίλ, γεμάτος κακὰ προαισθήματα, τοῦ ἔδωσε τὸ τηγάνι καὶ ὅλοι μαζεύτηκαν γύρω ἀπὸ τὸ τζάκι. Τὰ ἀρρενωπὰ πρόσωπά τους, φωτισμένα ἀπὸ τὴ φωτιά, ἐστρέφοντο γεμάτα ἐνδιαφέρον πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα τὸν αὐτοσχέδιο μάγειρο.

Ὁ Κοντέ, δὲν εἶχε φτιάξει ποτέ του ὀμελέττα, μὰ αὐτὸ δὲν εἶχε καμμιὰ σημασία στὴ στιγμὴ ποὺ θεωροῦσε τὸν ἑαυτό του ἱκανὸ γιὰ ὅλα.

Ἄρπαξε τὸ τηγάνι, μέσα στὸ ὁποῖο ὁ Γκουρβὶλ εἶχε ἀδειάσει τὰ γυτρισμένα αὐγὰ καὶ τὸ κράτησε μὲ προσοχὴ πάνω ἀπὸ τὴ φωτιά, ἀνακατεύοντας κάθε τόσο τὴν ὀμελέττα γιὰ νὰ μὴν «πιάσῃ».

Ὅλα ἐπήγαιναν καλὰ καὶ ἡ ὀμελέττα εἶχε ἀρχίσει νὰ παίρνη ἕνα ἐπίχρυσο χρῶμα. Ἡ μιὰ μεριά της ἐχε ψηθεῖ καὶ δὲν ἔμενε παρὰ νὰ τὴ γυρίσουν γιὰ νὰ ψηθῆ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. Στὸ γύρισμα ὅμως αὐτὸ ἦταν ὅλη ἡ δυσκολία.

—Προσοχή! εἶπε τότε ὁ Κοντέ.

Ἀμέσως ὅλων ἡ καρδιὲς ἄρχισαν νὰ χτυποῦν, τόσο ἡ στιγμὴ ἦταν ἐπίσημη. Ὁ πρίγκηψ ἀνασήκωσε τὴν ὀμελέττα καὶ προσπάθησε νὰ τὴν ἀναποδογυρίση. Μὰ ἐπειδὴ τὸ χέρι του ἦταν περισσότερο δυνατὸ παρὰ ἐπιδέξιο, ἡ ὀμελέττα ξέφυγε ἀπὸ τὸ τηγάνι κι' ἔπεσε μέσα στὴ φωτιά.

Οὐρλιάσματα λύσσας, τὰ ὁποῖα δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση ἡ παρουσία τοῦ πρίγκηπος, ξέφυγαν τότε ἀπὸ τὰ στόματα ὅλων τῶν ἀκολούθων του. Ἡ γρηά, ἀκουρμπισμένη σὲ μιὰ γωνιά, τιναζόταν ὁλόκληρη ἀπὸ τὰ γέλια.

—Ἦταν γραφτό, φαίνεται, εἶπε ὁ Κοντέ, νὰ μὴν φᾶμε ἀπόψε... Ἐμπρός, κύριοι, πᾶμε νὰ κοιμηθοῦμε.

Καί, στρώνοντας τὸ μανδύα του σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς καλύβας, ἑτοιμάστηκε νὰ ξαπλωθῆ σ' αὐτόν, ὅταν ἔξαφνα ὁ Γκουρβὶλ τοῦ εἶπε:

—Περιμένατε λίγο, Ὑψηλότατε. Δὲν ἔβαλα ὅλα τὰ αὐγὰ μέσα στὸ τηγάνι. Ἔχω ἄλλα ξξη ἀκόμα.

—Δός τα μου, Γκουρβίλ, δός τα μου! φώναξε ὁ Κοντέ. Δός τα μου νὰ φτιάξω τὴν ὀμελέττα.

—Ὄχι, Ὑψηλότατε! ἀπάντησε μὲ σταθερὴ φωνὴ ὁ Γκουρβίλ. Φοβᾶμαι μήπως καὶ ἡ δεύτερη ὀμελέττα ἀκολουθήση τὸ δρόμο τῆς πρώτης...

—Ἀμφιβάλλεις γιὰ μένα, Γκουρβίλ; εἶπε ὁ πρίγκηψ μὲ τόνο μομφῆς.

—Ὄχι, Ὑψηλότατε, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος, μὰ τόπο ἐγώ, ὅσο καὶ οἱ φίλοι μου πεινᾶμε.

Καί, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴ χωρική, ἐπρόσθεσε:

—Φτιάξε μας ἐσὺ τ' αὐγά μας, καλὴ γυναικοῦλα...

Ἔτσι ἡ ἀκολουθία τοῦ πρίγκηπος Κοντὲ ἔφαγε ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Τὸ δεῖπνο ἦταν βέβαια πενιχρό, μὰ ἔγινε μὲ εὐθυμία καὶ ὁ πρίγκηψ ἄκουσε μὲ κέφι ὅλες τὶς ἀντιειότητες ποὺ τοῦ ἀπηύθυναν γιὰ τὴν ἀδεξιότητά του ὡς μαγείρου... Ἀπὸ τότε δὲ δὲν ἀνακατεύθηκε ποτὲ στὰ ζητήματα τῆς κουζίνας, ἀφίνοντας ὅλη τὴ φροντίδα τους στὸν περίφημο μάγειρό του Βατέλ.

□ □ □ □ Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΡΕΜΟΥΛΕΣ □ □ □ □

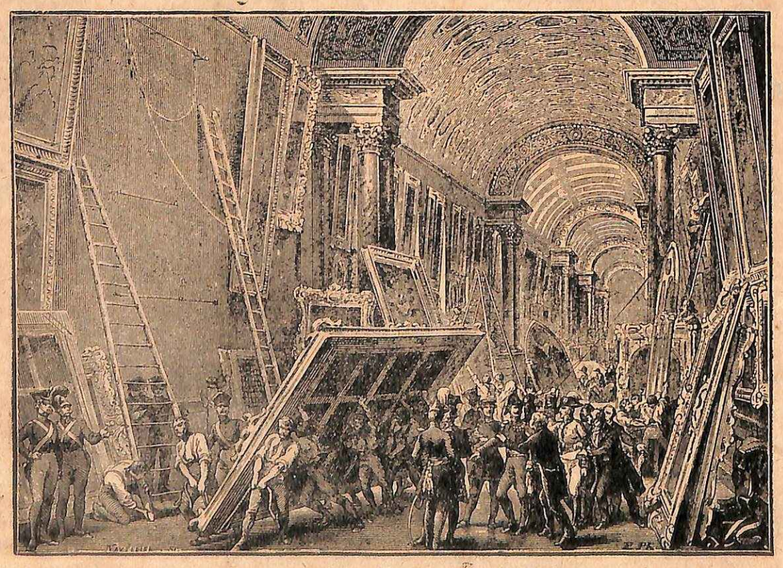

Ἡ διαρπαγὴ τοῦ Μουσείου τοῦ Λούβρου ὑπὸ τῶν Ἄγγλων κατὰ τὴν εἴσοδόν των στὸ Παρίσι τὸ 1815, κατόπιν τῆς μάχης τοῦ Βατερλῶ.

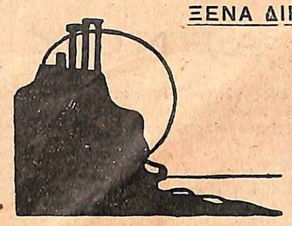

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Α. BOUTIQUE

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΓΛΥΠΤΗΣ

Ἡ Ζινέτα ἦταν μιὰ ὡραιότατη κόρη μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ γαλανὰ μάτια. Ὁ Πέτρος ἦταν πάλι ἕνας ὡραῖος, μελαχρινὸς νέος.

Ὁ Παῦλος ἦταν ἐπίσης μελαχροινός, ἀλλ' ἀκόμα ὡραιότερος ἀπὸ τὸν Πέτρο.

Μὰ καὶ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Πέτρος ἀγαποῦσαν τρελλὰ τὴ Ζινέτα. Ἡ Ζινέτα βέβαια δὲν μποροῦσε ν' ἀγαπάη καὶ τοὺς δυό.

Ὁ Πέτρος εἶχε ψυχὴ πολὺ βαθειὰ καὶ ἦταν καλλιτέχνης, γλύπτης. Ὁ Παῦλος ὅμως δὲν ἐχε τόσο βαθειὰ ψυχή, ἀλλ' ἦταν πολὺ πιὸ γόης στοὺς τρόπους καὶ στὴν ὁμιλία ἀπὸ τὸν φίλο του. Γιὰ νὰ καταλάβη κανεὶς μιὰ βαθειὰ ψυχή, πρέπει νὰ σκύψη καὶ νὰ κυττάξη μέσα της μὲ προσοχή... Κι' ἕνα κορίτσι ὥμορφο καὶ πολυθαυμασμένο, ὅπως ἡ Ζινέτα δὲν εἶχε καιρὸ νὰ σκύβη καὶ νὰ κυττάζη μέσα στὰ βάθη τῶν ψυχῶν.

Ἦταν λοιπὸν πολὺ εὔκολο καὶ πολὺ φυσικὸ νὰ προτιμήση τὸν Παῦλο ἀπὸ τὸν Πέτρο ἡ Ζινέτα. Ἔτσι, ὅταν κατὰ σύμπτωσιν, τὴν ἴδια μέρα, τὴ ζήτησαν κι' οἱ δυὸ σὲ γάμο, ἡ Ζινέτα ἀρνήθηκε τὸν Πέτρο καὶ δέχτηκε τὸν Παῦλο.

* * *

Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Ζινέτα ζοῦσαν τώρα εὐτυχισμένοι. Ἦσαν πάντα γελαστοὶ καὶ χαρούμενοι καὶ ἡ ζωή τους κυλοῦσε σὰν ἕνα εὐτυχισμένο ἐρωτικὸ ὄνειρο.

Ὁ Πέτρος ὅμως ἦταν πολὺ δυστυχισμένος καὶ προσπαθοῦσε νὰ κρύβη ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο τὴ δυστυχία του. Ἀγαποῦσε πάντα τρελλὰ τὴ Ζινέτα καὶ δὲν μποροῦσε νὰ παρηγορηθῆ γιατὶ τὴν ἔχασε. Μονάχα στὴν τέχνη του εὕρισκε κάποια παρηγοριά. Ἔβγαζε τάλαντο ἀληθινό, κι' ὅλοι ἐθαύμαζαν τὰ ἔργα του, τὰ ὁποῖα ὑπόσχοντο ἄλλα ὡραιότερα ἀκόμα γιὰ τὸ μέλλον. Ἀλλὰ τὸ πιὸ τέλειο ἔργο του καὶ τὸ πιὸ ἀγαπητό του ἦταν μιὰ προτομὴ τῆς Ζινέτας, στὴν ὁποία εἶχε δώσει ὅλη τὴν ψυχή του. Ἦταν τὸ λατρευτό του εἴδωλο, καὶ ἡ παρηγοριά του. Ἡ Ζινέτα ὅμως, μόλις τὴν εἶδε, τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς τὴ χαρίση κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς της. Κι' ἐπειδὴ ὁ Πέτρος δὲν μποροῦσε νὰ τῆς ἀρνηθῆ τίποτε, μολονότι πόνεσε ἡ ψυχή του, γιατὶ θὰ ἀποχωριζόταν καὶ τὸ μαρμάρινο ἀκόμα ὁμοίωμα τῆς ἀγαπημένης του, τῆς ἔστειλε τὴ θαυμάσια προτομή.

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό, κηρύχτηκε ὁ πόλεμος. Ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος ἔφυγαν γιὰ τὸ Μέτωπο. Ἐπὶ ἀρκετὸν καιρό, ὁ Παῦλος ἔστελνε στὴ Ζινέτα γράμματα γεμάτα ἐρωτικοὺς ὅρκους καὶ πάθος. Ἀλλά, σιγὰ-σιγά, τὰ γράμματά του γινόντουσαν πιὸ ἀραιὰ καὶ πιὸ λιγώτερα τρυφερά. Ἡ Ζινέτα δὲν ἤξερε τί νὰ ὑποθέση... Σὲ λίγο ὅμως ἔμαθε ἀπὸ κάποιο συνάδελφο τοῦ συζύγου της τὴν πικρὴ ἀλήθεια. Ὁ Παῦλος εἶχε ξελογιαστεῖ μὲ μιὰ νοσκόμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, πολὺ ὠμορφη, σὲ βαθμὸ μάλιστα ποὺ τῆς εἶχε ὑποσχεθεῖ νὰ χωρίση τὴ γυναίκα του καὶ νὰ παντρευτῆ αὐτήν. Ἡ Ζινέτα μελαγχόλησε πολὺ γι' αὐτὸ κι' αἰσθάνθηκε μιὰ τέτοια ἀπογοήτευσι, ὥστε οὔτε ἤθελε πειὰ ν' ἀκούση τὸ ὄνομα τοῦ Παύλου. Ἀλλὰ σὲ λίγο τὸ ξανάκουσε γιὰ νὰ κλάψη πικρότερα αὐτὴ τὴ φορά. Ὁ Παῦλος, ὅπως τὴν εἰδοποίησε τὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν, εἶχε σκοτωθεῖ σὲ μιὰ μάχη. Ἡ Ζινέτα τὸν πένθησε εἰλικρινά, πικρά, καὶ τοῦ συγχώρησε τὴν ἀπιστία του.

Ὅταν τελείωσε ὁ πόλεμος, ὁ Πέτρος ξαναγύρισε στὴν πατρίδα του, ἀλλὰ χωρὶς μάτια. Μιὰ ὀβίδα τὸν εἶχε τυφλώσει. Μόλις ἐπέστρεψε, ἡ πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ πάη στὸ σπίτι τῆς Ζινέτας καὶ ν' ἀκούση τους λάχιστον τὴ φωνή της, ἀφοῦ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ βλέπη τὴν ἴδια.

Ἡ Ζινέτα τὸν δέχτηκε μὲ πολλὴ συγκίνησι, γιατὶ τώρα ὁ πόνος τὴν εἶχε κάνει πολὺ πιὸ εὐαίσθητη. Ὁ Πέτρος τὴ ρώτησε τότε καὶ γιὰ τὴν ὡραία προτομὴ ποὺ τῆς εἶχε χαρίσει ἄλλοτε.

Ὁ πόλεμος τοῦ στέρησε τὰ μάτια του καὶ δὲν θὰ μποροῦσε πειὰ νὰ ἐργαστῆ. Αὐτὸ τὸν λυποῦσε πολύ, ἀλλ' ἡ παρηγοριά του ἦταν μεγάλη, γιατὶ ἡ Ζινέτα φαινόταν εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴ συντροφιά του. Τὸ αἰσθανόταν αὐτὸ ἀπὸ τὸν ἦχο τῆς φωνῆς της, ἀπὸ τὸ σφίξιμο τοῦ χεριοῦ της καί, πρὸ πάντων, ἀπὸ τὰ λόγια της τὰ γεμάτα συμπάθεια καὶ εἰλικρινῆ στοργή. Ἀλλ' ὁ Πέτρος δὲν αἰσθανόταν μόνο στοργὴ καὶ φιλία γιὰ τὴ Ζινέτα. Ἐννοιωθε καὶ ἕναν βαθύτατο ἔρωτα γι' αὐτήν.

Ὅταν λοιπὸν ὁ Πέτρος τὴ ρώτησε γιὰ τὴν προτομή, ἐκείνη τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ὡδήγησε σιμὰ σ' ἕνα βάθρο, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἦταν στημένο τὸ ἄγαλμα. Ὁ Πέτρος ἄπλωσε τὰ χέρια καὶ ψηλάφησε τὸ ἀγαπημένο του ἔργο. Ἦταν κατασυγκινημένος. Ἡ Ζινέτα ὅμως τοῦ εἶπε τότε:

—Δὲν εἶμαι πάντα τόσο ὡραία, ὅσο στὸ ἄγαλμα αὐτό!

—Ἐγὼ σὲ βλέπω πάντα ὡραία μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου! τῆς ἀπάντησε ὁ Πέτρος.

* * *

Μιὰ μέρα ποὺ ἡ Ζινέτα ἔλειπε ἀπὸ τὸ σπίτι της, ὁ Πέτρος, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ, ψηλαφῶντας κατώρθωσε νὰ βρῆ τὴν προτομή. Ἀγκάλιασε τὸ μαρμαρένιο κεφάλι καὶ κόλλησε τὰ χείλη του ἐπάνω στὰ κρύα μαρμαρένια χείλη. Ἡ Ζινέτα, ἡ ὁποία ἐπέστρεψε ἐξαφνα ἐκείνη τὴ στιγμή, τὸν εἶδε, μὰ δὲν τοῦ εἶπε τίποτα. Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως, τὴν ὥρα ποὺ θὰ πήγαινε πάλι ὁ Πέτρος στὸ σπίτι της, σήκωσε τὴν προτομὴ ἀπὸ τὸ βάθρο καὶ στάθηκε στὴ θέσι της. Σὲ λίγο ἔφτασε κι' ὁ Πέτρος. Ὁ καλλιτέχνης, νομίζοντας ὅτι ἡ Ζινέτα ἔλειπε, καθὼς τοῦ εἶχε πεῖ ἡ ὑπηρέτρια, προχώρησε σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὸ βάθρο. Ἁπλωσε τὰ χέρια του, καὶ πρὶν ἀκόμα ἀντιληφθῆ ὅτι τὸ κεφάλι ποὺ ἀγκάλιασε ἦταν ζωντανό, ἔνοιωσε δυὸ θερμὰ χείλη νὰ κολλοῦν ἐπάνω στὰ χείλη του.

—Ζινέτα! φώναξε, τρέμοντας ὅλος.

—Πέτρο, τοῦ ἀπάντησε ἡ Ζινέτα ἀγκαλιάζοντάς τον, σ' ἀγαπῶ ὅσο μ' ἀγαπᾶς κι' ἐσύ. Θέλεις νὰ γίνω γυναίκα σου;

—Ἀργησα νὰ καταλάβω τὴν ἀξία σου, μὰ τὴν ἔννοιωσα καλά.

—Μὰ ἐγώ, ψιθύρισε ὁ Πέτρος, εἶμαι τυφλός...

—Θὰ βλέπῃς μὲ τὰ δικά μου μάτια, ἀγάπη μου. Δὲν σοῦ φτάνει αὐτό;

Ὁ Πέτρος τότε τὴ φίλησε τρυφερὰ στὰ μάτια... Στὰ μάτια ἐκεῖνα ποὺ ἀπὸ τώρα καὶ πέρα θὰ γινόντουσαν τ' ἀστέρια ποὺ θὰ τὸν ὁδηγοῦσαν μέσα στὸ σκοτάδι...

□ □ □ □ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΠΟΠΕΙΡΑ □ □ □ □

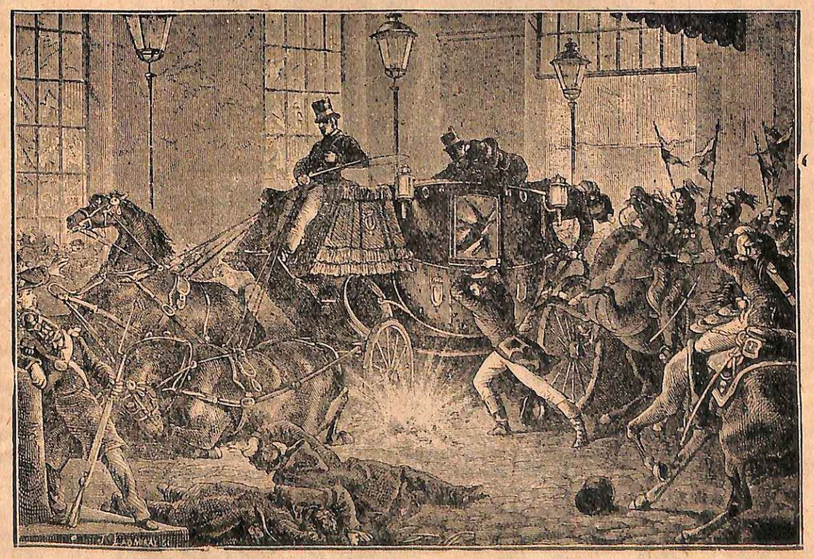

Ἡ ἐναντίον τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γαλλίας Ναπολέοντος τοῦ Γ'. ἀπόπειρα δολοφονίας ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ ἀναρχικοῦ Ὀρσίνι.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Οἱ πρῶτοι πρόεδροι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κατὰ χρονολογίαν ἐκλογῆς εἶνε οἱ ἑξῆς: Ὁ Οὐάσιγκτον στὰ 1789, ὁ Ἄδαμς στὰ 1797, ὁ Τζέφφερσον στὰ 1801, ὁ Μάδισσον στὰ 1809, ὁ Μονρόε στὰ 1817. Ὁ Ἄδαμς (διάφορος τοῦ συνωνύμου του) στὰ 1825, ὁ Τζάκσον στὰ 1829, ὁ Βὰν Μπῦρλεν στὰ 1837, ὁ Χάρισσον στὰ 1841, ὁ Πόλκ στὰ 1845, ὁ Τέϋλωρ στὰ 1849, ὁ Πίερς στὰ 1853, ὁ Βουχανὰν στὰ 1857 καὶ ὁ Λίνκολν—γιὰ νὰ σταματήσουμε σ' αὐτόν—στὰ 1861.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

—Ἔ λοιπόν, πῶς σᾶς φαίνομαι μὲ τὴν καινούργια φορεσιά μου; ρωτάει ἡ κυρία τοὺς φίλους της.

—Ἐξοχή! ἀπαντᾶ κάποιος. Δὲν ξέρει κανεὶς τί νὰ θαυμάση περισσότερο... τὸ φάκελλο ἢ τὴν... ἐπιστολή!

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΩΝ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΑΡΝΟΥ

Ἡ ἀποθέωσις μιᾶς νεαρᾶς καλλιτέχνιδος. Ὁ ἀπελπισμένος ἔρως ἑνὸς γέρου εὐγενοῦς. Ἡ ἐμφάνισις ἑνὸς γόητος. Τὸ παιγνίδι τοῦ δουκὸς ντὲ Λωραγκαί. Ἡ ἀποκάλυψις. Ὁ ἀλλόκοτος χαρακτὴρ τοῦ δουκός. Ἡ διακοπὴ τῶν σχέσεων. Τὸ εἴδωλο τοῦ Παρισιοῦ. Ἡ εἰρωνεῖες τῆς Σοφίας. Τὸ χτίσιμο τοῦ μεγάρου της. Τὸ τέχνασμα τοῦ πανούργου ἀρχιτέκτονος. Πῶς τὴν ἔπαθε ὁ ἠθοποιὸς Φλοράνς, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΕΧΟΥΜΕ διηγηθεῖ καὶ ἄλλοτε μερικὲς λεπτομέρειες ἀπὸ τὴ ζωὴ μιᾶς διάσημης καλλιτέχνιδος τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρου τοῦ 18ου αἰῶνος, τῆς ὡραίας Σοφίας Ἀρνού. Σήμερα θὰ σᾶς διηγηθοῦμε καὶ ἄλλες ἐνδιαφέρουσες περιπέτειες ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς γυναίκας αὐτῆς, ἡ ὁποία, ἐπὶ ἕνα μακρὸ χρονικὸ διάστημα, ὑπῆρξε τὸ εἴδωλο καὶ ἡ λατρεία τοῦ Παρισιοῦ. Ἰδιαιτέρως θ' ἀσχοληθοῦμε μὲ τὴ δραματικὴ ἐρωτικὴ περιπέτειά της μὲ τὸ δοῦκα ντὲ Λωραγκαὶ καὶ μὲ ἕνα ἐξαιρετικὰ νόστιμο ἐπεισόδιό της μὲ τὸν διάσημο ἀρχιτέκτονα τῆς ἐποχῆς της Μπελαντέ.

Στὶς 15 Δεκεμβρίου τοῦ 1757, σὲ ἡλικία 17 μόλις ἐτῶν, ἡ ὡραία Σοφία Ἀρνοὺ ἐμφανιζόταν γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ὄπερα τοῦ Παρισιοῦ καὶ ἀμέσως, ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴ ἐμφάνισί της, ἀποθεώθηκε κυριολεκτικῶς ἀπὸ ὁλόκληρη τὴ γαλλικὴ πρωτεύουσα, ἡ ὁποία εἶχε συρρεύσει ἐκεῖ γιὰ νὰ τὴν ἀκούσῃ. Κι' αὐτό, γιατὶ ἡ φήμη τῆς ὡμορφιᾶς της καὶ τῆς μαγευτικῆς της φωνῆς ἦταν ἤδη γνωστὴ σ' ὅλο τὸ Παρίσι. Πρὶν ἀπὸ τρία ὁλόκληρα χρόνια, ἡ μικρὴ Σοφία, ἡ ὁποία ἐπροστατεύετο ἀπὸ τὴν περίφημη πριγκήπισσα ντὲ Κοντί, εἶχε τραγουδήσει ἐπανειλημμένως στὸ σαλόνι της, στὸ ὁποῖο συνέρεε τὸ ἄνθος τῆς γαλλικῆς ἀριστοκρατίας, ὥσπου στὸ τέλος ἡ διάσημη εὐνοουμένη τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ', ἡ Πομπαδούρ, ἔπεισε τὸν ὑψηλό της φίλο νὰ ἐκδώσῃ εἰδικὴ διαταγὴ γιὰ νὰ προσλάβουν στὴν Ὄπερα τὴ σαγηνευτικὴ αὐτὴ καρδερινούλα, ἡ ὁποία, ὅταν τραγουδοῦσε, ἔκανε νὰ δακρύζουν οἱ πρίγκηπες, οἱ δοῦκες, ἡ κόμησες καὶ ἡ αὐλικὲς ποὺ τὴν ἄκουγαν!

Ἔτσι, σὲ ἡλικία 17 ἐτῶν, ἡ ὡραία Σοφία ἐντεμποὺτάρισε στὴν Ὄπερα. Καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν ἐγνώρισε πειὰ παρὰ ἀποθεώσεις καὶ θριάμβους. Ἡ ὡμορφιά της ἐσαγήνευε καὶ ἡ φωνή της ἐμάγευε.

Ἕνας ἄνθρωπος μονάχα λυπόταν γιὰ τοὺς θριάμβους αὐτοὺς τῆς γοήτρας ἀοιδοῦ, ὁ γηραιὸς ἱππότης ντὲ Μαλεζίδ, στενὸς φίλος τῆς πριγκηπίσσης ντὲ Κοντί, ὁ ὁποῖος, ὅταν ἀντίκρυσε γιὰ πρώτη φορά, παιδούλα ἀκόμα, τὴ Σοφία, στὸ μέγαρο τῆς φίλης του, ἔμεινε τόσο πολὺ γοητευμένος ἀπὸ τὴ δροσερὴ καλλονή της, ὥστε νὰ τῆς προτείνῃ δειλὰ-δειλά, ὅτι ἤθετε στὴ διάθεσί της τὸ ὄνομά του, τὴν κολοσσιαία περιουσία του καὶ τὴ γεροντικὴ μὰ καὶ τόσο νέα καὶ εὐαίσθητη καρδιά του!

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ νεαρὴ Σοφία ἔφριξε μὲ τὴν ἰδέα ὅτι θὰ συνέδεε τὴ ζωή της μὲ ἕναν τόσο ἡλικιωμένον ἀριστοκράτη. Ἐξ ἄλλου, λίγον καιρὸ ἀργότερα, ἡ νεανική της καρδιὰ ἐσκίρτησε, γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὸ μεγαλείτερο αἴσθημα ποὺ γνώρισε ποτὲ στὴ ζωή της.

Ὅταν ἦταν ἀκόμα προστατευομένη τῆς πριγκηπίσσης, ἕνας νέος παρουσιάστηκε μιὰ μέρα ἔξαφνα μπροστά της, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ ἔχουν τὴ γοητεία στὰ μάτια τους καὶ τὴ φλόγα τοῦ ἔρωτος μέσα σ' ὅλο τους τὸ εἶναι. Ὁ γόης αὐτὸς ἔλεγε πὼς λεγόταν Ντορβὰλ καὶ ὅτι εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὴν ἐπαρχία ἐπάνω σὲ ἕνα μεγαλοπρεπέστατο ἁμάξι, μὲ τὸ χρυσὸ οἰκόσημο τοῦ δουκὸς ντὲ Λωραγκαί!

Γιατί, ὁ Ντορβὰλ αὐτός, ποὺ εἶχε παίξει τόσο ὡραία τὸν ρόλο τοῦ ἀστοῦ ἐπαρχιώτη, δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν δοῦκα ντὲ Λωραγκαί, ἕναν ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους κατακτητὰς τῶν γυναικείων καρδιῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης!

Ἡ νεαρὴ Σοφία δὲν ξαφνιάστηκε καθόλου, ὅταν ἔμαθε τὴν ἀλήθεια.

— Γιὰ μένα, θὰ εἶσαι πάντα ὁ Ντορβάλ, ὁ ἀγαπημένος μου! τοῦ εἶπε καὶ κόλλησε τὰ δροσερά της χείλη στὰ δικά του.

Καὶ οἱ γονεῖς της, θαμπωμένοι ἀπὸ τὸν μεγάλο τίτλο τοῦ ψευτογαμπροῦ των, δὲν ἔφεραν καμμιὰ ἀντίρρησι.

Λίγο ἀργότερα ὅμως, ἡ σχέσεις τους ἔγιναν δύσκολες. Ὁ δοὺξ ἦταν ὁ πιὸ ἀλλόκοτος χαρακτὴρ ποὺ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ στὸν κόσμο. Ἦταν ὁ πιὸ εὔθυμος καὶ ὁ πιὸ εὐχάριστος σύντροφος. Μὰ ἔξαφνα τὸν κατελάμβαναν ἀνεξήγητοι παροξυσμοὶ ὀργῆς καὶ ζηλοτυπίας. Μὲ τὸ παραμικρὸ ἐξαγριωνόταν καὶ λυσσοῦσε κυριολεκτικά. Χτυποῦσε, δάγκανε, ἔσπαζε ὅτι εὕρισκε μπροστά του, δημιουργοῦσε σκηνὲς τρομερές. Καὶ πάλι, ἔξαφνα, ὅλη ἡ μανία του ἔπεφτε, ἄρχιζε νὰ κλαίῃ σὰν μωρὸ παιδί, σωριαζόταν στὰ γόνατα ἐμπρὸς στὴ Σοφία του, πρὸς τὴν ὁποία μιὰ στιγμὴ προτήτερα φερνόταν μὲ τόσο δάνσυσο τρόπο, καὶ γέμιζε τὰ λευκά της χέρια μὲ δάκρυα καὶ μὲ φιλιά!

Ἡ ὡραία Σοφία δὲν ἄργησε νὰ κουρασθῇ μ' αὐτὴ τὴ ζωή. Καὶ ἐπωφελουμένη μιᾶς τριημέρου ἀπουσίας τοῦ δουκὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἔστειλε στὸ μέγαρό του τὶς τουαλέττες, τὰ κοσμήματα, τὰ ἁμάξια καὶ τὸ παιδὶ ποὺ εἶχε ἀπ' αὐτὸν καὶ ἀνέκτησε ἔτσι τὴν ἐλευθερία της.

Ὅταν ὁ δοὺξ γύρισε καὶ τὰ ἔμαθε ὅλα αὐτά, τὸν κατέλαβε λύσσα πραγματική. Μὰ δὲν ἔκανε τίποτε ἐναντίον της. Ἀντιθέτως, τῆς ὥρισε ἕνα ἐτήσιο εἰσόδημα ἀπὸ δυὸ χιλιάδες σκοῦδα. Ὁ τραπεζίτης Μπερτὲν τὸν διεδέχθη τότε στὴν καρδιὰ τῆς Σοφίας.

Καὶ ὅμως, λίγον καιρὸ ἀργότερα τὸ Παρίσι ἐμάθαινε κατάπληκτο ὅτι ἡ Σοφία Ἀρνοὺ τὰ εἶχε ξαναρτιάξει μὲ τὸν δοῦκα ντὲ Λωραγκαί. Πράγματι, ἡ ὡραία ἀοιδὸς ποτέ, ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς της, δὲν μπόρεσε νὰ ξεχάσῃ ὁλότελα τὸν Ντορβάλ της. Καὶ ἀργότερα ἀκόμα, πολὺ συχνὰ διέκοπτε τὶς ἀναρίθμητες ἐρωτικὲς της περιπέτειες, γιὰ νὰ ἐπαναλάβῃ μαζύ του τὴν παληά τους ζωὴ μὲ τοὺς καυγάδες καὶ τὶς σκηνές, μὲ τὶς φωνὲς καὶ μὲ τὰ ἠρωϊκὰ ξυλοκοπήματα, μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες ἀπιστίες καὶ τὶς ἀλλεπάλληλες συμφιλιώσεις!

Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ ὡραία Σοφία εἶχε γίνει πειὰ τὸ εἴδωλο τοῦ Παρισιοῦ. Εἶχε στρατιὲς θαυμαστῶν, ὅλοι δὲ ἐδέχοντο τὰ τσουχτερά της πειράγματα καὶ τὶς ἔξυπνες εἰρωνείες της καὶ κανεὶς δὲν ἐθύμωνε μαζύ της! Μιὰ μέρα, εἶχε συναντήσει μονάχον σ' ἕνα δημόσιο κῆπο τὸν μουσικοσυνθέτη Ζαντὶλ-Μπερνάρ. Ὁ διάσημος μουσουργὸς καθόταν καὶ συνέθετε τὴν ὥρα ἐκείνη ἕνα καινούργιο του ἔργο.

— Τί κάνετε ἐδῶ, ἀγαπητὲ μαίτρ; τὸν ἐρώτησε.

— Συνομιλῶ μὲ τὸν ἑαυτό μου, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος μὲ τὴν παιδικὴ ἁπλότητα ποὺ τὸν χαρακτήριζε.

— Φυλαχθῆτε, ἀγαπητέ μου, τοῦ εἶπε τότε εἰρωνικὰ ἡ Σοφία. Ἔχετε ὑπ' ὄψει σας ὅτι μιλᾶτε μὲ ἕναν τρομερὸ κόλακα!

Ὁ Λωραγκαὶ καὶ ἡ Σοφία ἀγαπιόντουσαν πάντοτε σ' αὐτὸ τὸ διάστημα. Μὰ ἡ ζωή τους εἶχε καταντήσει σωστὴ κόλασι. Στὸ τέλος, δυὸ χορεύτριες, ἡ Ρομπὲ καὶ ἡ Χενέλ, ἡ ὁποῖες ἐφλόγισαν ἡ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη τὴν καρδιὰ τοῦ δουκός, ἐλύτρωσαν τοὺς δυὸ αὐτοὺς αἰώνια ἐρωτευμένους, ποὺ εἶχαν κουραστεῖ πολὺ ἀπὸ τὴν κοινή τους συμβίωσι. Ἔτσι χωρίσηκαν ξανά.

Τότε πειὰ ἡ ὡραία Σοφία σάνοιξε τοῦ, γιὰ νὰ ζήσῃ στὸ Παρίσι.

Στὰ μάτια τῆς Σοφίας, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς παρουσιάστηκε σὰν τὸ ὀνειρεμένο βασιλόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ. Ἦταν ὡραῖος, ἐξαιρετικὰ ὡραῖος. Τὰ μάτια του ἄστραφταν καὶ μιλοῦσε μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ σαγήνευε. Ἔτσι κατώρθωσε νὰ μπῇ μέσα στὸ πατρικὸ σπίτι τῆς νέας καὶ νὰ γνωριστῇ μὲ τοὺς γονεῖς της, τοὺς ὁποίους ἐπίσης κατεγοήτευσε. Μὰ περισσότερο ἀπὸ ὅλους, ἐγόητευσε τὴν ἴδια τὴ Σοφία. Καὶ λίγο ἀργότερα, ξαφνικά, ἕνα πρωΐ, τὴν ἀπήγαγε, ἀνεβάζοντάς την

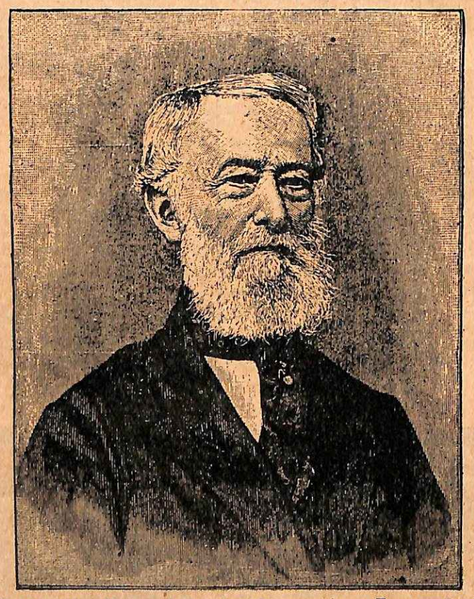

Ὁ Ἀλφρέδος Κρούπ, ὁ ἱδρυτὴς τῶν περιφήμων Γερμανικῶν ἐργοστασίων ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, τὰ ὁποῖα κατασκευάζουν σήμερα κατ' ἀνάγκην... μαχαιροπήρουνα!

□ □ □ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ □ □ □

διάπλατη τὴν καρδιά της», ὅπως γράφει ἡ ἴδια στὰ Ἀπομνημονεύματά της. Πρίγκηπες, πρεσβευταί, δοῦκες, τραπέζιται καὶ ποιηταί, πέρασαν ἐλεύθερα, ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον, ἀπὸ τὴν ὀρθάνοιχτη πόρτα. Ὁ μεθυστικὸς ἴλιγγος τοῦ ἡμικάσμου εἶχε κυριεύσει τὴν ὡραία πρωταγωνίστρια τῆς Ὄπερας.

Κάποτε, θέλησε νὰ χτίσῃ ἕνα δικό της μέγαρο καὶ ἀνέθεσε τὸ ἔργο στὸν διάσημο ἀρχιτέκτονα Μπελανζέ. Ὁ Μπελανζὲ ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὰ ἐρωτύλος ἀλλὰ καὶ εὔθυμος καὶ εὐτράπελος τύπος. Ἔφτιαξε τὰ σχέδια τοῦ μεγάρου, συγχρόνως ὅμως κατέκτησε καὶ τὴν καρδιὰ τῆς Σοφίας. Ὡστόσο, λίγον καιρὸ ἀργότερα, ἡ ἀστατη πρωταγωνίστρια βαρέθηκε τὸν ἀρχιτέκτονα καὶ τάφτιαξε μὲ ἕναν ἠθοποιό, ὁ ὁποῖος λεγόταν Φλοράνς. Ὁ Μπελανζὲ τὸ ἔμαθε, μὰ δὲν ἀπελπίστηκε. Μιὰ μέρα, ποὺ πῆρε ἕνα γράμμα τῆς Σοφίας, στὸ ὁποῖο αὐτὴ τοῦ ἔγραφε ὅτι διέκοπτε τὶς σχέσεις μαζύ του, ἔκλεισε τὸ γράμμα σ' ἕναν ἄλλο φάκελλο, ἐπάνω στὸν ὁποῖο θὰ τὸ πουλοῦσα, ἂν δὲν ἔπεφτε ἕνα ποντίκι μέσ' στὸ πιθάρι!...

***

Μιὰ φορὰ ἕνας Κυμαῖος εἶχε ἀρωστήσει βαρειὰ καὶ ὁ γιατρὸς τοῦ εἶπε πὼς δὲν θὰ' γλύτωνε. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ κάμποσον καιρὸ ὁ ἄρρωστος ἔγινε καλὰ καὶ σηκώθηκε.

Τότε ὁ γιατρός, ἐπειδὴ παρατήρησε ὅτι τὸν ἀπέφευγε στὸ δρόμο, τὸν ρώτησε γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀνταμώσῃ.

— Γιατὶ ντρέπομαι ποϋγινα καλά, ἐνῶ ἡ ἀφεντιά σου μὲ ξέγραψε! ἀποκρίθηκε πειραχτικὰ ὁ Κυμαῖος.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἡ ζηλειες τῶν μεγάλων μουσικῶν. Τὸ μῖσος τοῦ Ροσσίνι κατὰ τοῦ Μπελλίνι. Μιὰ ἀπόπειρα δηλητηριάσεως. Πῶς πέθανε ὁ συνθέτης τῆς «Κάρμεν». Ἕνα καλὸ μάθημα στὸ Φρειδερῖκο τὸ Μεγάλο. Τί τοῦ σκάρωσε ἕνας μουσικοσυνθέτης. Ἡ βέτκα τοῦ στρατάρχου. «Κύριε, ἐλέησον!... Κύριε, ἐλέησον!..., κτλ. κτλ.

Πόσοι καὶ πόσοι δὲν ἔχουν πεῖ ὅτι «Ἡ μουσικὴ ἐξευγενίζει τὰ ἤθη»! Καὶ ὅμως ὑπάρχουν παραδείγματα ποὺ βεβαιώνουν μὲ τὸν κατηγορηματικώτερο τρόπο ὅτι ἡ μουσική... ἐξαγριώνει τὰ ἤθη, καὶ αὐτῶν ἀκόμα τῶν συνθετῶν.

Ὁ Ροσσίνι, π. χ., δὲν μποροῦσε νὰ χωνεύσῃ τὸν Μπελλίνι. Ἔβλεπε τὶς ἐπιτυχίες του καὶ ὑπέφερε τρομερὰ ἀπὸ τὴ ζήλεια του. Ὅταν μάλιστα συλλογιζόταν πὼς ἦταν ἐνδεχόμενο νὰ τοῦ πάρῃ μιὰ μέρα ὁ Μπελλίνι τὴ θέσι του, γινόταν ἔξω φρενῶν. Γι' αὐτό, χωρὶς νὰ δίστάσῃ καθόλου, ἄρχισε νὰ τὸν συκοφαντῇ καὶ νὰ τὸν δολιεύεται μὲ τὸν ἐλεεινότερο τρόπο. Ἐπειδὴ ὅμως ἔβλεπε πὼς οὔτε μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ δὲν κατάφερνε τίποτα, ἀποφάσισε νὰ τὸν δηλητηριάσῃ! Δένε μάλιστα σχετικῶς ὅτι σὲ κάποια ἑσπερίδα, ὅπου ἦταν καλεσμένος καὶ ὁ Μπελλίνι, ἄνθρωποι τοῦ Ροσσίνι ἔχυσαν μέσα στὸ ποτήρι τοῦ Μπελλίνι δηλητήριο!

Ἐπίσης ζηλιάρης ἦταν καὶ ὁ περίφημος Γκουνώ, ὁ συνθέτης τοῦ «Φάουστ». Ὁ Γκουνὼ ζήλευε τρομερὰ τὸν σύγχρονό του Μπιζέ, τὸν περίφημο συνθέτη τῆς «Κάρμεν».

Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ παιχθῇ ἡ «Κάρμεν», ὁ Γκουνώ, μέσ' στὴ ζήλεια του γιὰ νὰ καταστρέψῃ ἀσφαλέστερα τὸν ἀντίπαλό του, νοίκιασε γιὰ λογαριασμό του ἐπὶ ἕνα χρόνο τὸ θέατρο, στὸ ὁποῖο θὰ παιζόταν τὸ νέο μελόδραμα.

Ὅπως ἦταν φυσικό, ἔπειτα ἀπ' αὐτό, ἡ πρεμιέρα τῆς «Κάρμεν» ἀνεβλήθη. Ἀλλὰ κι' ὅταν παίχτηκε τὸ ἀθάνατο ἔργο τοῦ Μπιζέ, ὁ Γκουνὼ εἶχε πληρώσει ἕνα σωρὸ ἐγκαθέτους καὶ τὸ ἔργο σφυρίχτηκε ἀγρίως. Οὔτε αὐτὸ ὅμως δὲν ἱκανοποίησε ἀπολύτως τὸν ζηλότυπο μουσουργό. Γιὰ νὰ ἐξοντώσῃ ἀσφαλέστερα τὸν Μπιζέ, χρησιμοποίησε τὸ ἴδιο μέσον ποὺ εἶχε μεταχειρισθεῖ καὶ ὁ Ροσσίνι γιὰ τὸν Μπελλίνι. Κι' ἔτσι, ὅπως λένε τουλάχιστον, ὁ Μπιζὲ πέθανε δηλητηριασμένος σὲ ἡλικία 27 χρόνων.

Ὥστε, ἂς παρηγορούμεθα γιὰ τὰ καυγαδάκια τῶν δικῶν μας μουσικοσυνθετῶν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε παρὰ ἀστειότητες μπρὸς στοὺς ἀλληλοξεσχωτικοὺς αὐτοὺς πολέμους τῶν ξένων μεγαλοφυῶν συναδέλφων των.

***

Ὁ περίφημος Γερμανὸς μουσικὸς Κονράντ, ἦταν δάσκαλος τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας Φρειδερίκου Β'.

Κάποιο βράδυ ποὺ ἐδίδετο μιὰ ἐπίσημη ἑσπερίδα στὸ Παλάτι, ὁ Κονάντζ, κουβεντιάζοντας, εἶπε ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε στὸν κόσμο ποὺ νὰ μπορῇ νὰ τὸν ἐκπλήξῃ καὶ νὰ τὸν φέρῃ σὲ ἀμηχανία.

Ὁ Φρειδερῖκος, μόλις τἄκουσε αὐτό, σήκωσε ἀπειλητικὰ τὸ δάχτυλο:

— Κονάντζ, τοῦ εἶπε, θὰ μοῦ τὸ ἀποδείξῃς αὐτὸ ποὺ λές.

— Μεγαλειότατε, εἶμαι ἕτοιμος γιὰ κάθε δοκιμασία, ἀπάντησε ὁ Κονάντζ, κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι.

Ὁ βασιλεὺς δὲν ξαναμίλησε διόλου γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, τὸ ὁποῖο, ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες λησμονήθηκε.

Πέρασε ἔτσι ἀρκετὸς καιρός.

Κάποιο βράδυ, ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ στὰ Ἀνάκτορα συναυλία, στὴν ὁποία ὁ Κονάντζ θὰ ἔπαιζε μιὰ μονωδία, κατ' ἐπιθυμίαν τοῦ βασιλέως.

Ὁ Κονάντζ, χωρὶς νὰ ὑποπτεύεται τίποτα, ἀνέβηκε ἐπάνω στὴν ἐξέδρα. Φαντάζεστε ὅμως τὴν ἔκπληξί του ὅταν βρῆκε στὸ ἀναλόγιό του ἕνα μεγάλο χαρτί, ἐπάνω στὸ ὁποῖο ἦσαν γραμμένα τὰ ἑξῆς:

«Ὁ Κονάντζ εἶνε ὁ πρῶτος γάϊδαρος τοῦ κόσμου.

Φρειδερῖκος Β'».

Ὁ Κονάντζ, χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν παραμικρὴ ταραχή, ἐπῆρε τὸ χαρτὶ μὲ ἀπάθεια, τὸ δίπλωσε καὶ ἦταν ἕτοιμος νὰ τὸ βάλῃ στὴν τσέπη του, ὅταν ὁ βασιλεύς, ποὺ τὸν παρακολουθοῦσε προσεχτικά, τοῦ εἶπε ξαφνικά:

— Ἔ, Κονάντζ, τί κρύβεις αὐτοῦ; Δεῖξτο καὶ σὲ μᾶς αὐτὸ τὸ χαρτί!...

— Μεγαλειότατε, ἀπάντησε ὁ μουσικός, κάποιος θέλησε ν' ἀστειευθῇ μαζύ μου καὶ δὲν ἀξίζει νὰ γίνῃ λόγος γι' αὐτό...

— Ἔ, ξαναπε ὁ βασιλεὺς προσποιούμενος τὸν ἐκπληκτο, διάβασέ μας ν' ἀκούσουμε τί σοῦ γράφουν.

Ὁ Κονάντζ ἔκανε μιὰ ὑπόκλισι.

— Ἀφοῦ ἐπὶ τέλους θέλει ἡ Υ. Μ. ν' ἀκούσῃ τί μοῦ γράφουν... Ἰδού...

Καί, ξεδιπλώνοντας τὸ χαρτί, ἐδιάβασε δυνατὰ καὶ κατὰ σειράν, τονίζοντας τὶς τελευταίες λέξεις:

«Ὁ Κονάντζ εἶνε ὁ πρῶτος γάϊδαρος τοῦ κόσμου, Φρειδερῖκος ὁ δεύτερος!».

Ὅλοι ὅσοι παρευρίσκοντο στὴ σκηνὴ αὐτὴ τὰ ἔχασαν, μερικοὶ δὲ ἀπὸ τοὺς αὐλικοὺς ἔβαλαν τὸ χέρι στὴ λαβὴ τοῦ σπαθιοῦ των. Μόνον ὁ Φρειδερῖκος ἔμεινε ἥσυχος. Χαμογελῶντας πλησίασε τὸν Κονάντζ, καὶ χτυπῶντας τον στὸν ὦμο, τοῦ εἶπε:

— Καλὰ τὰ κατάφερες, ἀγαπητέ μου, Κονάντζ. Μπράβο σου! Μ' ἔβαλες στὴ θέσι μου!

***

Ὁ περίφημος στρατάρχης τῆς Ρωσσίας Σουβόροφ ἔτυχε νὰ παρευρίσκεται κάποτε σ' ἕναν ἀνακτορικὸ χορὸ ποὺ δινόταν στὴν Πετρούπολι.

Ἡ αὐτοκράτειρα, θέλοντας νὰ τὸν περιποιηθῇ ἰδιαιτέρως, τὸν ρώτησε:

— Τί ἀγαπᾶ ὁ ἀκριβὸς ξένος μας νὰ τὸν φιλέψουμε;

— Βότκα, Μεγαλειοτάτη, ἀποκρίθηκε ὁ στρατάρχης.

— Καλά, καὶ τί θὰ ποῦν γι' αὐτὸ ἡ ὡραῖες κυρίες τῆς τιμῆς;

— Θὰ ποῦν ὅτι ἔχουν μπροστά τους ἕναν στρατιώτη!

***

Σὲ κάποιο λαϊκὸ θέατρο τῆς Πετρουπόλεως παρουσιάνεται κάποτε μιὰ κωμῳδία, στὴν ὁποία ἐλάβαινε μέρος καὶ μιὰ ἀρκοῦδα, τὴν ὁποία ὑπεδύετο ἐπιτυχῶς κάποιος ἠθοποιὸς Ἰβάν.

Ἀλλὰ ἕνα βράδυ, ἐνῶ οἱ ἠθοποιοὶ ἦσαν ἀνεβασμένοι στὴ σκηνὴ καὶ ἔπαιζαν, ἐξεφράγη μιὰ δυνατὴ θύελλα μὲ φοβερὲς βροντὲς κι' ἀστραπές.

Τότε ὁ Ἰβάν, λησμονώντας τὸ ρόλο ποὺ ὑπεδύετο καὶ τὸ ἀρκουδότομαρο ποὺ φοροῦσε, σηκώθηκε ἐπάνω καὶ ἄρχισε νὰ σταυροκοπιέται μπρὸς στοὺς καταπλήκτους θεατὰς ἐπαναλαμβάνοντας:

— Κύριε ἐλέησον! Κύριε ἐλέησον!

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΑΡΤΕΜΙΣ ΝΤΕ ΜΟΝΣΟΡΩ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

—"Ω! θὰ χρειαζόμαστε πολλὴ ὥρα γιὰ νὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορία αὐτή... εἶπε ὁ βασιλεύς. Ἐξ ἄλλου, τὴν ἔμαθα κι' ἐγὼ ἀπὸ ἄλλο πρόσωπο, ἀπὸ μιὰ φίλη τοῦ κ. Μπουσσύ, μιὰ Ἰταλίδα, τὴν ὁποία πῆρε μαζύ του στὸ Ἀνζέρ. Ἡ νέα αὐτή, ἔξω φρενῶν γιατὶ τὴν ἐγκατέλειψε, ἔγραψε τὰ πάντα σὲ μιὰ φίλη της κυρία τῆς τιμῆς τῆς βασιλομήτορος. Ἡ κυρία τῆς τιμῆς μάλιστα μοῦ ἔδωσε καὶ διάβασα τ' γράμμα αὐτό...

—Καὶ τί γράφει ἡ γυναίκα αὐτὴ στὰ γράμματά της;

—"Οτι κάθε νύχτα, πρὸ τριῶν ἑβδομάδων, ὁ κ. Μπουσσὺ ντ' Ἀμπουάζ πηγαίνει στὸν πύργο σας...

Ἀπὸ χλωμὸς ποὺ ἦταν ὁ Μονσορώ, ἔγινε τώρα πελιδνὸς καὶ ἕνα ὑπόκωφο μούγκρισμα ξέφυγε ἀπὸ τὸ στῆθος του...

—"Ω! ὤ! ἔκανε ὁ Ἐρρῖκος Γ'. Ἡσυχάστε λοιπόν, ἀγαπητέ μου κόμη. Συμφωνῶ κι' ἐγὼ βέβαια ὅτι μερικὲς ἀποκαλύψεις εἶνε τρομερές... Μὰ τί μπορεῖτε νὰ κάνετε γιὰ νὰ ἐμποδισθῆτε; Ὁ κ. Μπουσσὺ ντ' Ἀμπουάζ εἶνε ὄχι μόνο ὁ μεγαλείτερος τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ καὶ ὁ πιὸ τρομερὸς ἀντίπαλος ἀπάνω στὸ πεδίο τῆς τιμῆς. Ἀδύνατος, ἀσθενικὸς καθὼς εἶσθε, δὲν θὰ μπορέσετε νὰ τοῦ ἀντισταθῆτε οὔτε πέντε στιγμές... Δὲν ἀξίζει δὲ καθόλου ἅμα χάνει κανεὶς τὴν τιμή του, νὰ χάνῃ καὶ τὴ ζωή του... Ὁ Μπουσσὺ θὰ σᾶς σκοτώσῃ... κι' ἔπειτα θὰ γελάσῃ μαζὺ μὲ τὴ χήρα σας γιὰ τὸ θάνατό σας...

Ἀνακτῶντας κάπως τὴν ψυχραιμία του, ὁ κόμης τοῦ Μονσορὼ ἀτάντησε στὸ βασιλέα:

—Ὁ κ. Μπουσσὺ ντ' Ἀμπουάζ θὰ μὲ σκοτώσῃ ἔσως, Μεγαλειότατε, ἀλλὰ δὲν θὰ γελάσῃ μὲ τὸ θάνατό μου, γιατὶ θὰ πεθάνω κι' αὐτὸς σὰν κι' ἐμένα...

—"Α! εἶπε ὁ βασιλεύς. Εἶσθε βέβαιος γι' αὐτό;

—Βεβαιότατος, Μεγαλειότατε

—Καὶ πῶς θὰ τὸ κατορθώσετε;

—Θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ ἡ Μεγαλειότης Σας νὰ φυλάξω μυστικὸ τὸ σχέδιό μου αὐτό...

—"Οπως θέλεις, Μονσορώ, ὅπως θέλεις... Σὲ ρωτάω μονάχα, ἐπειδὴ φοβᾶμαι μήπως τὸ σχέδιό σου ἀποτύχῃ...

—Τὸ σχέδιό μου δὲν θ' ἀποτύχῃ, ἀπάντησε ζωηρὰ ὁ κόμης τοῦ Μονσορώ. Ὁ κ. Μπουσσὺ μπορεῖ νὰ εἶνε γενναῖος σὰν τὸν Ἀχιλλέα καὶ δυνατὸς σὰν τὸν Ἡρακλῆ, μὰ νὰ εἶστε βέβαιος πὼς θὰ πεθάνῃ... Σᾶς τὸ ὁρκίζομαι!

Ὁ κ. Μονσορὼ πρόφερε τὰ λόγια αὐτὰ μὲ ἕνα τόνο ποὺ ἔκανε τὸν βασιλέα ν' ἀνατριχιάσῃ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ. Τόσο ἡ φωνή του ἐπάλλευο ἀπὸ μῖσος καὶ ἀγρία ἀποφασιστικότητα.

—Καλά, εἶπε ὁ Ἐρρῖκος Γ', παγαίνετε λοιπόν, ἀγαπητέ μου κόμη... Ἔχετε τὸ πεδίον ἐλεύθερο, ἀπολύτως ἐλεύθερο, ἀκοῦτε; Ὅ,τι καὶ ἂν συμβῆ, θὰ θυμηθοῦμε ὅτι εἴσθε φίλος μας καὶ ὅτι ὁ κ. Μπουσσὺ ντ' Ἀμπουάζ, ἀντιθέτως, μᾶς ἔχει λυπήσει πολλὲς φορές, σκοτώνοντας τοὺς πιὸ ἀφοσιωμένους μου εὐγενεῖς. Ἀκοῦστε ὅμως μιὰ τελευταία μου σύσταση πρὶν χωρίσουμε. Προσπαθεῖστε νὰ μὴν ἐκτεθῆτε στὸν παραμικρὸ κίνδυνο καὶ προφυλαχτῆτε τὴ ζωή σας... Ἡ κυρία κόμησσα φέρθηκε μάλλον σὰν ἀπερίσκεπτη παρὰ σὰν ἔνοχη... Ἀφοῦ λοιπὸν τιωρήσετε τὸν πραγματικὸ ἔνοχο, γιατὶ νὰ μὴ συγχωρήσετε τὴν κυρία κόμησσα καὶ νὰ ἀπολάσετε ἔτσι στὸ πλευρό της μερικὰ ἀκόμα χρόνια εὐτυχίας;

Πέρασα τὴν ἡμέρα προσευχομένη στὸ παρεκκλήσιο τοῦ πύργου...

Ὁ κ. Μονσορὼ κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

—Θὰ συγχωρήσω... ἐσυγχώρησα ἤδη τὴν κυρία Μονσορώ, μὰ θὰ πεθάνω μαζὺ μὲ τὸν ἐραστή της. Ἔτσι πρέπει κι' αὐτὸ θέλω νὰ γίνῃ... Χαίρετε, Μεγαλειότατε.

Καὶ ὁ κόμης, ἀφοῦ ὑποκλίθηκε μπρὸς στὸ βασιλέα, ἀπομακρύνθηκε.

—"Ε! ἔ! ἔκανε τρίβοντας εὐχαριστημένος τὰ χέρια του ὁ Ἐρρῖκος Γ', ὅταν ἔμεινε μόνος. Δὲν ξέρω τί σχεδιάζει ὁ γενναῖος αὐτὸς σύζυγος, μὰ μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ κρατήσῃ τὸν ὅρκο του καὶ θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ὡραῖο καὶ τρομερὸ αὐτὸ Μπουσσύ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἁρπάζει ὅλες τὶς ὡραῖες γυναῖκες καὶ μᾶς σκοτώνει ὅλους τοὺς φίλους.

***

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἡ Διάνα περίμενε τὸ Μπουσσὺ μέσα στὸ προσευχητήριό της. Ἦταν πολὺ θλιμμένη ἡ ὡραία πυργοδέσποινα.

Ὅταν, τέλος, ὁ ἱππότης μπῆκε μέσα, τὸν ὑποδέχτηκε μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

—Τί ἔχετε, ζωή μου; τὴ ρώτησε σφίγγοντάς την ἐπάνω στὸ στῆθος του.

—Δὲν ξέρω! τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη μέσα ἀπὸ τοὺς λυγμούς της. Ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν ἔπαψα νὰ κλαίω... Κι' ἔπειτα, δέστε....

Καὶ μὲ τὸ δάχτυλό της τοῦ ἔδειξε ἀπάνω στὸ τραπέζι, τὰ συντρίμματα ἑνὸς βενετσάνικου καθρέφτη.

—Σπάσατε αὐτὸ τὸν καθρέφτη; ρώτησε ὁ Μπουσσύ. Δὲν εἶνε τίποτε... Ἕνα μικρὸ ἀτύχημα... Θὰ σᾶς φέρω ἕναν ἄλλο αὔριο...

—Δὲν τὸ ἔσπασα ἐγώ, εἶπε θρηνῶντας ἡ Διάνα. Τὸν βρῆκα σπασμένο...

—Θὰ τὸν ἔσπασε ἴσως ὁ ἀκόλουθός σου.

—Ὁ ἀκόλουθός μου δὲν μπαίνει ποτὲ σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο, τοῦ ὁποίου κρατάω πάντοτε ἐγὼ τὸ κλειδί. Σίγουρα, φίλε μου, εἶνε ἕνα κακὸ προμήνυμα. Ἕνα προμήνυμα δυστυχίας. Ἅμα ἕνας καθρέφτης σπάζει μόνος του, πάντα αὐτὸ βγαίνει σὲ κακό... Γι' αὐτό, ὅλη μου τὴν ἡμέρα τὴν πέρασα προσευχομένη στὸ παρεκκλήσιο τοῦ πύργου...

—Παιδὶ ποὺ εἶσθε! εἶπε ὁ Μπουσσύ. Τί κακὸ μπορεῖ νὰ φοβᾶσθε ἀφοῦ βρίσκομαι ἐγὼ κοντά σας;

Ἡ κόμησσα τοῦ Μονσορὼ εἶχε καθήσει στὰ γόνατα τοῦ φίλου της. Τὰ χείλη τους ἐνώθηκαν καὶ ὁ κύριος Μπουσσὺ τὴν ἔσφιξε μὲ περιπάθεια στὴν ἀγκαλιά του.

—Ἔχεις ἀκόμα, ἀγάπη μου, ἐπιθυμία νὰ κλάψῃς;

—Ὄχι, ταύλισε ἡ Διάνα...

Ἔξαφνα, ἐκείνη τὴ στιγμή, μέσα στὴ σιωπὴ τῆς νύχτας ἀκούστηκε ἕνας θόρυβος... Ἕνας θόρυβος ὅπλων καὶ σπαθιῶν...

Ἀμέσως ὁ Μπουσσὺ τέντωσε τὸ αὐτί του.

—Τί εἶνε; ρώτησε.

Μὰ δὲν εἶχε προφέρει ἀκόμα τὴ φράσι του καὶ ἡ πόρτα τοῦ προσευχητηρίου, τραβηγμένη ἀπέξω ἀπὸ ἕνα δόρατο χέρι, ἔκλεισε ἀπότομα.

Συγχρόνως ἕνας ἄντρας, ἁρματωμένος ἀπὸ τὸ κεφάλι ὣς τὰ πόδια σὰν ἀστακός, μὲ τὴν προμετωπίδα τῆς περικεφαλαίας του κατεβασμένη, πήδηξε ἀπὸ τὸ παράθυρο στὸ προσευχητήριο, ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἄλλους ἕξη πανόπλους σὰν κι' αὐτὸν ἄντρες.

—Α! φώναξε ἡ Διάνα. Τὸ ἤξερα! Εἴμαστε χαμένοι! Ὁ κόμης τὰ ἔμαθε ὅλα! Θὰ μᾶς σκοτώσῃ!

—Ἐσᾶς ὄχι, κυρία, εἶπε ὁ πρῶτος ἀναστηκώνοντας τὴν προμετωπίδα, μὰ τὸν ἐραστή σας, τὸν κ. Μπουσσὺ ντ' Ἀμπουάζ...

Ἡ Διάνα ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας, βλέποντας τὸ πρόσωπο τοῦ σιδερόφραχτου ἱππότη.

—Ποιὸς εἶνε αὐτός, Διάνα; ρώτησε ὁ Μπουσσύ, ὁ ὁποῖος διατηροῦσε ὅλη του τὴν ψυχραιμία.

—Εἶνε αὐτός... αὐτός... ὁ κόμης! ταύλισε ἡ κόμησσα.

—"Α! ἀλήθεια! Εἶνε ὁ κύριος κόμης ντὲ Μονσορώ; ἔκανε εὐθυμα ὁ ἱππότης. Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία του. Ὡραῖα λοιπόν!... Φέρατε ἕξη ἀνθρώπους γιὰ νὰ μὲ σκοτώσουν; Ἐσᾶς βέβαια δὲν σᾶς λογαριάζω, γιατὶ ξέρω πὼς εἶστε πολὺ προνοητικὸς καὶ δὲν ἀνακατεύστε σ' αὐτὲς τὶς δουλειές...

—Εἶμαι περισσότερο προνοητικὸς ἀπ' ὅ,τι φαντάζεστε, κύριε Μπουσσύ, ἀπάντησε ὁ Μονσορώ. Καὶ ἐπειδὴ ξέρω ὅτι σεῖς εἶσθε γενναῖος καὶ τρομερὸς πολεμιστής...

—Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ κομπλιμέντο... τὸν διέκοψε ὁ κύριος Μπουσσύ.

—Ἐπειδὴ λοιπὸν ξέρω πὼς εἶσθε γενναῖος, συνέχισε ὁ κόμης, ἂν οἱ ἕξη αὐτοὶ ἄντρες δὲν φτάνουν, ἔχω ἄλλους πενῆντα γιὰ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΖΩΑ

Ο ΛΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΚΛΕΟΥΣ

Ἕνας τυραννικὸς ἄρχοντας καὶ ἕνας δυστυχισμένος δοῦλος. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἀνδροκλῆ ἀπ' τὸ παλάτι τοῦ κυρίου του. Ἡ περιπλανήσεις του στὴν ἔρημο. Μιὰ τρομερὴ συνάντησις. Ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ λεοντα ριοῦ. Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ θηρίο ποὺ συζοῦν ἐπὶ τρία χρόνια. Τὰ θηρία τοῦ Ρωμαϊκοῦ Ἱπποδρόμου. Ὅπου τὸ λιοντάρι ἀναγνωρίζει τὸν Ἀνδροκλῆ. Ἡ συγκίνησις τῶν Ρωμαίων, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἦταν ἡ ἐποχὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Κοσμοκρατορίας, διοικητὴς τῆς Βορείου Ἀφρικῆς ἦταν ὁ Ἀνθύπατος Μάλλιος, ἄνθρωπος σκληρός, ἄδικος, καὶ αἱμοβόρος. Ὁ Μάλλιος ἐφέρετο μὲ τὸν ἀγριώτερο τρόπο πρὸς τοὺς δούλους του καὶ πρὸ πάντων σ' ἕναν ἀπ' αὐτούς, τὸν Ἀνδροκλῆ, τὸν ὁποῖο ἀντιπαθοῦσε ἰδιαιτέρως. Μιὰ μέρα ὁ ἄτυχος Ἀνδροκλῆς, ἐπειδὴ εἶχε καταδικασθεῖ ἀδίκως ἀπὸ τὸν κύριό του νὰ ὑποστῇ μιὰ σκληροτάτη τιμωρία, μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ ὑπομένῃ, ἀποφάσισε νὰ δραπετεύσῃ.

Ἐπωφελούμενος λοιπὸν τοῦ νυχτερινοῦ σκότους, καπώρωσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχεδιό του. Ξεφεύγοντας ἀπὸ τὴν ἐπιτήρησι τῶν φρουρῶν τοῦ ἀνακτόρου τοῦ κυρίου του, βγῆκε κρυφὰ ἔξω καί, τρέχοντας, ἐξῆτησε καταφύγιο στὴν ἔρημο.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ἡ ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου τῆς ἐρήμου ἄρχισαν νὰ τὸν ψήνουν, βλέποντας μπροστά του μιὰ βαθειὰ καὶ σκοτεινὴ σπηλιά, μπῆκε μέσα σ' αὐτὴ καὶ ξαπλώθηκε γιὰ νὰ συνέλθῃ λίγο ἀπὸ τὴν κούρασί του.

Δὲν εἶχε ὅμως κλείσει ἀκόμα τὰ μάτια του, ὅταν εἶδε ἔξαφνα νὰ μπαίνῃ μέσα στὴ σπηλιὰ ἕνα λιοντάρι καταπληκτικοῦ μεγέθους. Βλέποντας τὸ θηρίο, ὁ φτωχὸς Ἀνδροκλῆς νόμισε πὼς εἶχε φτάσει ἡ τελευταία του στιγμή.

Τὸ λιοντάρι ἐν τῷ μεταξὺ ἔβγαζε τρομερὰ μουγκρητά, τὰ ὁποῖα ἀντηχοῦσαν ἄγρια μέσα στὴ σπηλιὰ καὶ περπατοῦσε κουτσαίνοντας ἀπὸ τὸ ἕνα του πόδι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο κυλοῦσε ἄφθονο αἷμα μαῦρο.

Ὁ Ἀνδροκλῆς στεκόταν ἀκίνητος καὶ πελιδνὸς σὰν πτῶμα, περιμένοντας ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ τὸν κατασπαράξῃ τὸ θηρίο.

Ὁ τρόμος του ὅμως μετεβλήθη σὲ κατάπληξι, ὅταν εἶδε τὸ λιοντάρι νὰ προχωρῇ πρὸς αὐτὸν μὲ γλυκύτητα καὶ νὰ τοῦ παρουσιάζῃ τὸ πληγωμένο του πόδι, κυτάζοντάς τον μὲ ὕφος ποὺ φανέρωνε ὅτι ζητοῦσε τὴ βοήθειά του...

Ὁ Ἀνδροκλῆς συνῆλθε τότε λίγο καὶ πιάνοντας τὸ πόδι τοῦ λιονταριοῦ, τὸ κύτταξε μὲ προσοχή. Τότε ἀντελήφθη ὅτι ἕνα χοντρὸ ἀγκάθι εἶχε χωθεῖ ἀνάμεσα στὰ νύχια του. Ἀμέσως ἄρχισε νὰ καταβάλῃ προσπαθείας γιὰ νὰ τὸ βγάλῃ.

Τέλος, ἀφοῦ τὸ ἔβγαλε, τὸ λιμπησε καὶ πίεσε καὶ τὴν πληγὴ γιὰ νὰ βγῇ καὶ τὸ ἀκάθαρτο αἷμα. Ἔπειτα δὲ τὴν καθάρισε μὲ δροσερὸ νερό.

Τότε τὸ θηρίο, ἀποκαμωμένο ἀπὸ τοὺς πόνους, ξαπλώθηκε καταγῆς καί, ἀφίνοντας τὸ πόδι του ἀνάμεσα στὰ χέρια τοῦ Ἀνδροκλέους, ἀποκοιμήθηκε.

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ κάμποση ὥρα, ξύπνησε, ὕψωσε ἤσυχα τὸ κεφάλι του πρὸς τὸν εὐεργέτη του καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ γλείφῃ τὰ χέρια, μουγκρίζοντας μ' εὐχαρίστησι.

Κατόπιν ἐβγῆκε ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ σὲ λίγο ξαναγύρισε φέρνοντας τὴ λεία του, τὴν ὁποία ἀπόθεσε μπρὸς στὰ πόδια τοῦ Ἀνδροκλέους.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἐπὶ τρία ὁλόκληρα χρόνια, τὸ λιοντάρι κι' ὁ Ἀνδροκλῆς συνέζησαν μέσα στὴ σπηλιά, ἀγαπημένοι κι' ἀδελφωμένοι.

Στὸ τέλος ὅμως, ὁ Ἀνδροκλῆς νοστάλγησε πάλι τοὺς ἀνθρώπους καὶ θέλησε νὰ ξαναγυρίσῃ κοντά τους. Μιὰ μέρα λοιπόν, ἐνῶ τὸ λιοντάρι ἔλειπε, ἐγκατέλειψε κι' αὐτὸς τὴ σπηλιὰ καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὰ κατοικημένα μέρη. Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς μέρες, ἔνα πρωί, καθὼς καταγινόταν νὰ μαζέψῃ ἄγριους καρποὺς γιὰ νὰ φάῃ, εἶδε ἔξαφνα ἕνα ἀπόσπασμα Ρωμαίων στρατιωτῶν νὰ τὸν περικυκλώνῃ... Ἦσαν οἱ στρατιῶτες τῆς φρουρᾶς τοῦ Ἀνθυπάτου, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀναγνώρισαν ἀμέσως, τὸν συνέλαβαν καὶ τὸν ὡδήγησαν δεμένο μπρὸς στὸν κύριό τους.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ Μάλλιος, τοῦ φώναξε ὀργισμένος:

—Δοῦλε, ἀφοῦ θέλησες νὰ ἀποφύγῃς τὴν τιμωρία στὴν ὁποία σὲ ὑπέβαλε ἡ δικαιοσύνη μου, ἄλλη τιμωρία πολὺ χειρότερη σὲ περιμένει... Στραπατσάρετε, ἀλυσοδέστε τον καὶ στεῖλτε τον στὴ Ρώμη! Τὸν καταδικάζω νὰ ριχτῇ ὡς βορὰ στὰ θηρία!

***

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, μιὰ μεγάλη θηριομαχία θὰ γινόταν στὸν Ἱππόδρομο τῆς Ρώμης, γιὰ νὰ διασκεδάσῃ ὁ ρωμαϊκὸς λαός. Χιλιάδες κόσμου εἶχαν συγκεντρωθεῖ καὶ σὲ λίγο ἔφτασε καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἐναρξεως τῆς τελετῆς.

Ἀμέσως ὁ στῖβος πλημμύρισε ἀπὸ τεραστίους μεγέθους λιοντάρια, ἕνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα, χάρις στὸ πελώριο ἀνάστημά του, ἐτράβηξε ἰδιαιτέρους τὴν προσοχὴ τοῦ Κοινοῦ.

Συγχρόνως ἡ σιδερένια πόρτα τῶν ὑπογείων τοῦ ἀμφιθεάτρου ἀνοίχτηκε καὶ οἱ δυστυχισμένοι κατάδικοι, οἱ ὁποῖοι ἐπρόκειτο νὰ ριχτοῦν ὡς τροφὴ στὰ θηρία, παρουσιάστηκαν, σπρωχνόμενοι ἀπὸ τοὺς δούλους. Οἱ δοῦλοι μάλιστα ἔδιναν στὸν καθένα ἀπ' αὐτοὺς ἀπὸ ἕνα ξίφος καὶ δυὸ βέλη γιὰ ν' ἀμυνθοῦν ὅπως μπορέσουν ἐναντίον τῶν λεόντων.

Μὰ οἱ δυστυχισμένοι κατάδικοι οὔτε στιγμὴ δὲν μπόρεσαν ν' ἀμυνθοῦν. Τὰ θηρία ρίχτηκαν ἀκράτητα ἐναντίον τους καὶ τοὺς κατασπάραξαν μέσα σὲ λίγες στιγμές.

Ἕνας μόνο ἀπ' αὐτοὺς ἀπόμενε ἀκόμα ζωντανός. Μισοπεθαμένος ἀπὸ τὸ φόβο του, εἶχε ξαπλωθεῖ κατάγῆς καὶ περίμενε μὲ μισόκλειστα τὰ μάτια τὸ τρομερό μοιραῖο.

Ἔξαφνα τὸ πελώριο λιοντάρι, τὸ ὁποῖο εἶχε τραβήξει ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴ τοῦ ρωμαϊκοῦ λαοῦ, προχώρησε πρὸς αὐτὸν ἤσυχα-ἤσυχα, σαλεύοντας μ' εὐχαρίστησι τὴν οὐρά του. Ἔπειτα μ' ἕνα πήδημα, πῆγε καὶ κάθησε πλάι του καὶ ἐνῶ ὅλοι οἱ θεαταὶ περίμεναν νὰ τὸ δοῦν νὰ τὸν κατασπαράξῃ, στάθηκαν ἄφωνοι ἀπὸ τὴν κατάπληξί τους.

Ὦ θαῦμα! Τὸ τρομερὸ θηρίο ἔγλειφε μὲ καλωσύνη τὸν κατάδικο καὶ μούγκριζε μ' εὐχαρίστησι... Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κατάδικος εἶχε λιποθυμήσει ἀπὸ τὸ φόβο του. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως τὰ χάδια τοῦ λιονταριοῦ τὸν ξανάφεραν στὴ ζωή... Ἄνοιξε τότε τὰ μάτια του καὶ ἀναγνώρισε τὸ λιοντάρι. Ἀμέσως, σὰν νὰ εἶχε ἀναγνωρίσει κάποιο παλιό του φίλο, ἄρχισε νὰ τὸ χαϊδεύῃ μὲ ἄπειρη τρυφερότητα...

Ὅλοι οἱ θεαταί, βλέποντας τὶς ἐκδηλώσεις αὐτὲς τῆς ἀγάπης τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ θηρίου, κατασυγκινήθηκαν καὶ ὅλοι μ' ἕνα στόμα, φώναξαν:

—Χάρις! Χάρις!

Ὁ αὐτοκράτωρ σηκώθηκε τότε καὶ ἔκλεισε τὸν ἀντίχειρά του, σημεῖο ποὺ φανέρωνε ὅτι ἡ ζητουμένη χάρις εἶχε δοθεῖ καὶ ὅτι ὁ κατάδικος εἶχε σωθεῖ...

Ὁ κατάδικος αὐτὸς δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἀνδροκλῆ καὶ τὸ τεράστιο λιοντάρι ποὺ βρισκόταν τώρα κοντά του, ἦταν τὸ ἴδιο ἐκεῖνο λιοντάρι, τοῦ ὁποίου εἶχε θεραπεύσει ἄλοτε τὴν πληγὴ του καὶ μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε συζήσει τρία ὁλόκληρα χρόνια στὴν ἔρημο...

Ἔπειτα ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτά, ὁ αὐτοκράτωρ κάλεσε κοντά του τὸν Ἀνδροκλῆ καὶ τὸν ρώτησε:

—Γιατί εἶσαι ὁ μόνος τὸν ὁποῖο πεθάστηκε ἡ ὀργὴ τοῦ θηρίου αὐτοῦ;

Τότε ὁ Ἀνδροκλῆς τοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία του, ἡ ὁποία δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ γνωστὴ σ' ὅλο τὸν ὄχλο ποὺ βρισκόταν συγκεντρωμένος στὸν Ἱππόδρομο. Τότε οἱ θεαταὶ ἐζήτησαν ὄχι μόνο τὴ σωτηρία, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθερία τοῦ δούλου Ἀνδροκλέους.

Οἱ γερουσιασταὶ καὶ οἱ ἄρχοντες ἄρχισαν τότε νὰ τοῦ ρίχνουν χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ νομίσματα, ἡ γυναῖκες τοὺς ἄνθινους στεφάνους τους καὶ ὁ αὐτοκράτωρ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐλευθερία του, τοῦ χάρισε καὶ τὸ λιοντάρι...

Ἀπὸ τότε ἔβλεπε κανεὶς τὸν Ἀνδροκλῆ νὰ περιέρχεται τοὺς δρόμους καὶ τὶς πλατεῖες τῆς Ρώμης, κρατῶντας τὸν ἐλευθερωτή του δεμένο μὲ μιὰ λεπτὴ λουρίδα, ὁ δὲ ρωμαϊκὸς λαός, ἅμα τοὺς ἔβλεπε, ἔλεγε:

—Νὰ τὸ λιοντάρι ποὺ ἔσωσε ἕναν ἄνθρωπο καὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ γιάτρεψε τὸ λιοντάρι...

Συγχρόνως δὲ φιλιώνονταν καὶ τοὺς δυό.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ

Η ΝΕΑΝΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΧΑΫΔΝ

Ἡ οἰκογένεια τοῦ καρροποιοῦ Χάϋδν καὶ ἡ μουσική. Ὁ μικρὸς Ἰωσὴφ καὶ τὸ βιολί του. Ἡ κατάπληξις ἑνὸς ξένου. Πῶς ὁ Χάϋδν ἐπῆγε στὴ Βιέννη. Μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα, ἔξω ἀπὸ μιὰ ἐκκλησία. Ἡ καλωσύνη ἑνὸς μουσικοῦ. Στὸ μέγαρο τῆς κομήσσης ντὲ Τούν. Ὁ Χάϋδν ξεχνιέται παίζοντας πιάνο.... Ὅπου τυπώνονται τὰ ἔργα του, χωρὶς αὐτὸς νὰ ξέρη τίποτε. Ἡ προστασία τῆς κομήσσης, κτλ. κτλ.

Μιὰ Κυριακὴ τοῦ 1740, ἕνα ἀμάξι στάθηκε στὴν πλατεία τοῦ μικροῦ χωριοῦ τῆς Αὐστρίας Ροχρώ. Ἀμέσως ὁ ἐπιβάτης τοῦ ἀμαξιοῦ, ἕνας κύριος σοβαρὸς καὶ κομψός, κατέβηκε ἀπ' αὐτὸ καὶ ρώτησε τοὺς χωρικοὺς ποὺ εἶχαν συγκεντρωθεῖ, ἂν ὑπῆρχε στὸ χωριὸ κανένας καρροποιὸς γιὰ νὰ διορθώσῃ κάποια βλάβη τοῦ ὀχήματός του.

Οἱ χωρικοὶ ὡδήγησαν τότε τὸν ξένο στὸ σπίτι τοῦ Ματθαίου Χάϋδν, ὁ ὁποῖος ἦταν συγχρόνως καρροποιὸς καὶ μουσικός. Πράγματι, κατὰ τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς ἑορτές, ὁ Ματθαῖος, ἡ σύζυγός του καὶ τὸ μικρό τους παιδί, ὁ Ἰωσήφ, τριγύριζαν στὰ γειτονικὰ χωριὰ καὶ ἔδιναν συναυλίες, κατὰ τὶς ὁποῖες ὁ πατέρας ἔπαιζε ἄρπα, τὸ παιδὶ βιολὶ καὶ ἡ μητέρα τσανουδοῦσε.

Ὅταν ὁ ξένος μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ καρροποιοῦ, βρῆκε τὸν μικρὸ Ἰωσὴφ μόνο καὶ τὸν ἐρώτησε ποῦ ἦταν ὁ πατέρας του.

— Στὴν ἐκκλησία, ἀπάντησε ὁ μικρός, ἀλλὰ σὲ λίγο θὰ γυρίσῃ. Καθῆστε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ τὸν περιμένετε.

Ὁ ξένος κάθησε πράγματι, μὰ καθὼς ἄρχισε νὰ κουβεντιάζῃ μὲ τὸν Ἰωσήφ, πρόσεξε κρεμασμένο σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δωματίου ἕνα βιολί.

— Τίνος εἶνε αὐτὸ τὸ ὄργανο; ρώτησε.

— Δικό μου, κύριε! ἀπάντησε ὁ Ἰωσήφ.

— Καὶ ξέρεις νὰ τὸ παίζῃς; ξαναρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον ὁ ξένος.

Ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως, ὁ Ἰωσὴφ ξεκρέμασε τὸ βιολὶ καὶ ἄρχισε νὰ παίζῃ ἀπὸ μνήμης ἕνα μουσικὸ κομμάτι.

— Δὲν παίζεις καθόλου ἄσχημα, εἶπε ὁ ξένος. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λές, παίζεις ἐκ πείρας;

— Ὄχι, κύριε, εἶπε ὁ μικρός, ξέρω καὶ διαβάζω μουσική.

Τότε ὁ ξένος ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα τετράδιο καὶ τὸ ἔδωσε στὸν μικρὸ Ἰωσήφ, λέγοντας:

— Ἂς δοῦμε λοιπὸν ἂν ξέρῃς πράγματι νὰ διαβάζῃς μουσική.

Ὁ Ἰωσὴφ ἐπῆρε τὸ τετράδιο, τὸ φυλλομέτρησε καὶ εἶπε:

— Εἶνε ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα... Φαίνονται πολὺ ὡραῖα... Ποιὸ ἀπ' αὐτὰ θέλετε νὰ σᾶς ψάλλω;

— Ὅποιο θέλεις, παιδί μου, ἀπάντησε ὁ ξένος. Τὸ εὐκολώτερο...

— Μπορῶ, ἐπρόσθεσε ὁ μικρός, νὰ σᾶς τὰ ψάλλω ὅλα καὶ νὰ τὰ παίξω στὸ βιολί μου...

Καὶ, ἐπειδὴ ὁ ξένος τὸν κύτταξε μὲ δυσπιστία, ὁ Ἰωσὴφ εἶπε:

— Α! Δὲν μὲ πιστεύετε; Τότε ἀκοῦστε...

Καὶ τὸ παιδάκι ἄρχισε νὰ ψάλλῃ καὶ νὰ παίζῃ στὸ βιολί του τὰ δυσκολώτερα τραγούδια τοῦ τετραδίου, χωρὶς νὰ κάνῃ τὸ παραμικρὸ λάθος.

Ἡ φωνὴ τοῦ Ἰωσὴφ ἦταν γλυκυτάτη καὶ μελωδικωτάτη καὶ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι στὸν ξένο, ὁ ὁποῖος τὸν ρώτησε μὲ ἀπορία:

— Ποιός, παιδί μου, σοῦ ἔμαθε μουσική;

— Ὁ πατέρας μου...

— Μὰ εἶνε μουσικὸς ὁ πατέρας σου; Ἐμένα μοῦ εἶπαν πὼς εἶνε καρροποιός...

— Εἶνε, κύριε, καὶ καρροποιὸς καὶ μουσικός, ἀπάντησε μὲ σοβαρότητα ὁ Ἰωσήφ. Ἐγὼ ὅμως θέλω νὰ γίνω μόνο μουσικός.

— Μπράβο, παιδί μου! φώναξε ὁ ξένος. Τότε, θέλεις νἀρθῇς μαζύ μου στὴ Βιέννη. Ἐκεῖ, θὰ μάθῃς τὸ ὄργανο ποὺ προτιμᾶς, θὰ καταγίνεσαι μὲ τὴ μουσικὴ ἀπὸ τὸ πρωῒ ὣς τὸ βράδυ καὶ ἔτσι θὰ τελειοποιηθῇς σ' αὐτή...

— Θὰ καταγίνομαι μὲ τὴ μουσικὴ ἀπὸ τὸ πρωῒ ὣς τὸ βράδυ! φώναξε γεμᾶτος χαρὰ ὁ Ἰωσήφ. Τί μεγάλη εὐτυχία... Ζητῆστε τότε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν πατέρα μου καί, ἂν σᾶς τὴ δώσῃ, εἶμαι πρόθυμος νἀρθῶ μαζύ σας.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπῆκε μέσα καὶ ὁ Ματθαῖος Χάϋδν, ὁ πατέρας τοῦ Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος γύριζε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Ἀμέσως ὁ ξένος τοῦ εἶπε χωρὶς περιστροφές:

— Κύριε, ὀνομάζομαι Ρέουτερ καὶ εἶμαι ἀρχιμουσικὸς στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῆς Βιέννης. Ἄκουσα, πρὸ ὀλίγου, τὸ γυιό σας νὰ παίζῃ βιολὶ καὶ εἶμαι βέβαιος πὼς, ἂν σπουδάξῃ, θὰ γίνῃ πρώτης τάξεως μουσικός. Μοῦ τὸν ἐμπιστεύεσθε νὰ τὸν πάρω μαζύ μου; Θέλω νὰ τὸν σπουδάξω...

Ὁ ἀγαθὸς Ματθαῖος λυπόταν βέβαια ποὺ χωριζόταν ἀπὸ τὸ ἀγαπημένο του παιδί, μά, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο γιὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἰωσήφ, δέχτηκε νὰ ὑποβληθῇ στὴ μεγάλη αὐτὴ θυσία. Ἔτσι, ὅταν ἐπιδιορθώθηκε τὸ ἅμαξι, ὁ Ἰωσὴφ ἀποχαιρέτησε τοὺς γονεῖς του ποὺ ἔκλαιγαν καὶ ἔφυγε μὲ τὸν ἀρχιμαέστρο Ρέουτερ γιὰ τὴ Βιέννη.

Πέρασαν ἀπὸ τότε ἑφτὰ χρόνια. Μιὰ ψυχρὴ καὶ χιονισμένη νύχτα τοῦ Δεκεμβρίου, ἕνα παιδὶ ὡς 15 χρόνων, βρισκόταν συμμαζωμένο σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Στεφάνου κι' ἔτρεμε ἀπὸ τὸ κρύο. Ἕνας διαβάτης, βλέποντάς το, τὸ λυπήθηκε, τὸ πλησίασε καὶ τὸ ρώτησε:

— Τί κάνεις ἐδῶ, παιδί μου;

— Προσπαθῶ, κύριε, τραύλισε τὸ παιδί, νὰ κοιμηθῶ, ἀλλὰ δὲν μπορῶ γιατὶ κουώνω...

— Ἀλλὰ τί γυρεύεις ἐδῶ;... Πῶς σὲ λένε;...

— Ὀνομάζομαι, κύριε, Ἰωσὴφ Χάϋδν καὶ ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ χοροῦ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς. Σήμερα ὅμως μὲ ἔδιωξαν, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχω χρήματα καὶ δὲν ξέρω κανένα στὴ Βιέννη, κατέφυγα ἐδῶ γιὰ νὰ κοιμηθῶ...

— Μὰ γιατί σὲ ἔδιωξαν; ρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον ὁ διαβάτης. Μήπως ἔκανες καμμιὰ ἀνοησία; Μήπως δυσαρέστησες τοὺς προϊσταμένους σου; Πές μου τὴν ἀλήθεια!

— Σᾶς ὁμολογῶ, κύριε, ἀπάντησε ὁ Ἰωσήφ, ὅτι δὲν ἔκανα τίποτε. Ἁπλῶς ἔχασα τὴ φωνή μου, ὅπως συμβαίνει στὰ περισσότερα παιδιὰ τῆς ἡλικίας μου, καὶ ἐπειδὴ δὲν μποροῦσα πειὰ νὰ ψάλλω, μὲ ἔδιωξαν χωρὶς νὰ μοῦ δώσουν λίγα χρήματα γιὰ ν' ἀνοράσω ψωμί!

— Δυστυχισμένο παιδί! ψιθύρισε μὲ συμπόνια ὁ διαβάτης. Ἔρχεσαι μαζύ μου; Εἶμαι κι' ἐγὼ μουσικός, δίνω μαθήματα πιάνου καὶ ὁπωσδήποτε τὰ καταφέρνω νὰ ζῶ... Θὰ τρῶς λοιπὸν καὶ σὺ μαζύ μου καὶ θὰ κοιμᾶσαι στὸ δωμάτιό μου, ὥς ὅτου κατορθώσω νὰ σοῦ βρῶ καμμιὰ δουλειά. Ἂς πᾶμε λοιπὸν νὰ φᾶμε πρῶτα, γιατὶ ὑποθέτω πὼς θὰ πεινᾶς.

Ὁ Ἰωσὴφ ἀκολούθησε τὸ μουσικὸ καὶ ἔτσι ἔγινε σύνοικός του καὶ ὑπότροφός του. Ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς μουσικός, ὁ ὁποῖος ὀνομαζόταν Σπάγκλερ, ἐργαζόταν τώρα ὅσο μποροῦσε περισσότερο γιὰ νὰ ἐπαρκέσῃ στὴ διατροφὴ τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ παιδιοῦ. Πολὺ γρήγορα ὅμως ὁ Ἰωσὴφ ἄρχισε νὰ τὸν βοηθᾷ στὶς δουλειές του, πότε κουρντίζοντας πιάνα καὶ πότε ἀντιγράφοντας διάφορα μουσικὰ κομμάτια. Ἀλλὰ τὸν περισσότερο καιρό του τὸν πεονοῦσε, μελετῶντας μουσικὴ καὶ γράφοντας διάφορες μουσικὲς συνθέσεις δικές του.

Ὁ Σπάγκλερ, περήφανος γιὰ τὶς προόδους τοῦ μικροῦ του φίλου, ἔδειχνε τὶς συνθέσεις του στοὺς συναδέλφους του, οἱ ὁποῖοι τὶς ἐθαύμαζαν καὶ τὶς ἐπαινοῦσαν. Ἕνας μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς ἀντέγραψε τὶς συνθέσεις αὐτὲς καὶ τὶς ἐτύπωσε μὲ τὸ ὄνομα

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΝΥΧΤΑ

Μ' ἀρέσει ἐσὺ νὰ μὲ χτυπᾷς, χινοπωριάτικη βροχή.
Καὶ νὰ δροσίζῃς τὸ γυμνό τὸ μέτωπό μου,
Σὰν μέσ' ἀπὸ μιὰν ἄβυσσο τ' ἀργό μου βῆμα ν' ἀντηχῇ
Καὶ νὰ διαλυέμαι στὸ νερὸ ταῖ φωτισμένου δρόμου.

ΨΥΧΕΣ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟΥ

Τὴ χλόη τῆς λήθης ράντισε χινοπωριάτικη βχροχὴ
Στὰ κοιμητήρια πῶκλεινα παληοὺς καϋμοὺς καὶ ἄθια
Κι' εἶδ' ἄξαφνα καὶ πλήθηναν μέσα στὴ μαῦρη μου ψυχὴ
Τῆς θύμησης οἱ πικρανθοὶ μὲ τὰ μεγάλ' ἀγκάθια...

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Στὸν κῆπο μέσα βρίσκομαι σ' ἄφωνη ἀπόψε προσευχή,
Τὰ φύλλα ἀκούω τὰ χρυσαφιά, τ' ἄνθια ποὺ μαραθήκανε,
Κι' ἡ μαυροφορεμένη μου κλίνει εὐλαβητικὴ ψυχὴ
Καὶ μνημονεύει τοὺς νεκρούς, ποὺ ἀπολησμονηθήκανε.

ΣΕ ΦΙΛΟ ΝΕΚΡΟ

Καὶ μὲ τὸν ἄγριο βοριᾶ τὰ μάτια μου σὲ κλαῖνε
Καὶ μὲ τὸ βρόχινον καϋμὸ στὰ φύλλ' ἀπάνω τὰ ξερά,
Μὰ πιότερο κάθε φορά,
Πῶρχετ' ἡ ἄνοιξη χωρὶς ἐσένα, ἀγαπημένε...

ΜΙΛΤ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΔΟΣΤΟΓΙΕΦΣΚΥ

ἀρχὴ νόμισε πὼς ἦ-
υ. Ἀλλὰ δὲν ἦταν

κώψει ἀποπάνω του
μέσα στὸ σκοτάδι...
ανερώθηκε μπροστά
ταφώτεινο δέντρο.
ίδεῖ τὸ παιδὶ τέ-
λα ἀπάνω του
γροβολοῦσαν, καὶ
υσαν ἕνα σωρὸ

κοῦκλες. Η-
ες, ὅλο ὡμορ-

υρά του, πῶς
ιλοῦσαν, τζα
λά...
νὰ πετοῦ
εἶδε τὸν

αξε.
μαμά!...
ραν, ρώ-
τυντρό-

Ηοιές

σέν-
τὰ
ύ-
ε

ἀριστοκρ
τῶν ὀπ

Η ΠΑΓΙΔΑ ΣΑΝΗ

ΕΤΣΙ ΕΠΙΘΕΤΟΥΝ ΤΟ ΕΜΠΛΑΣΤΡΟΝ ΜΑΡΚΑΣ ΛΕΟΝΤΟΣ

καὶ ἀμέσως ἐπέρχεται ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις.

Ἀμέσως γίνεται αἰσθητὸν ἓν εὐχάριστον αἴσθημα θερμότητος, ἀποτέλεσμα ἐντόνου συνορμήσεως αἵματος. Τὰ ἐρεθισμένα νεῦρα πραΰνονται, οἱ πόνοι σταματοῦν, αἱ δὲ παθολογικαὶ οὐσίαι ἀπομακρύνονται.

Ἐπὶ ἀρθριτισμῶν, ρευματισμῶν, ὀσφυαλγίας καὶ κρυολογημάτων ζητεῖτε λοιπὸν πάντοτε τὰ Ἔμπλαστρα Μάρκας Λέοντος, τὰ ὁποῖα εἶναι παρεσκευασμένα ἀπὸ τὰς καλλιτέρας πρώτας ὕλας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει μεθόδου ἐπὶ δεκαετηρίδας δοκιμασθείσης. Εἰς αὐτὸ ἀκριβῶς ὀφείλεται καὶ ἡ ἐξαιρετικὴ ἀποτελεσματικότης των.

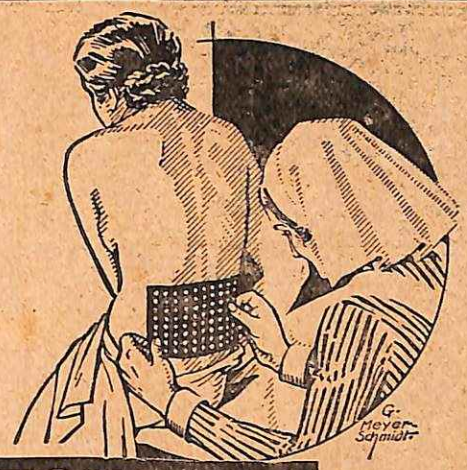

ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ ΜΑΡΚΑΣ „ΛΕΟΝΤΟΣ"

ΚΑΜΝΕΤΕ ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΑ

Βεβαίως. Μὲ τὸ συμπεπυκνωμένο γάλα « Γκλόρια » μπορεῖτε νὰ φτιάξετε καὶ γλυκίσματα. Καὶ θὰ εἶνε οἰκονομικώτερα διότι τὸ γάλα εἶνε γλυκὸ καὶ δὲν θὰ ἔχετε ἀνάγκη νὰ προσθέσετε ζάχαρι.

ΓΚΛΟΡΙΑ

Τὸ πιὸ ἀγνὸ συμπεπυκνωμένο Ὁλλανδικὸ γάλα.

Συμπυκνοῦται ἐπὶ τόπου, ἀνάμεσα στὰ ἡλιόλουστα καταπράσινα λειβάδια τῆς Ὁλλανδίας, μὲ ζάχαριν ἀρίστης ποιότητος. Σφραγίζεται σὲ ἀεροστεγῆ κουτιὰ μὲ κυανόλευκη ἐτικέττα μὲ ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς. Ζητήσατέ το ἀπὸ τὸν παντοπώλην σας ὅταν θὰ ξαναπᾶτε.

Ἠγγυημένον ἀπὸ τὸν Ἀμερικαν. Συνασπισμὸν Γαλακτοβιομηχάνων Προϊόντων Νέας Ὑόρκης.

CHEMITRA

Ἡ μόνη ἐπιβληθεῖσα

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ

γερμανικὴ εἰς παστίλλιες διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν της καὶ μεγάλην διάρκειαν καὶ τὴν εὐκολίαν τῆς χρήσεως.

Ἀντιπρόσωπος : Κ. ΛΕΜΠΕΣΙΣ
Ὁδὸς Γ' Σεπτεμβρίου 26.

ΒΕΛΓΙΚΟΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΑΙ

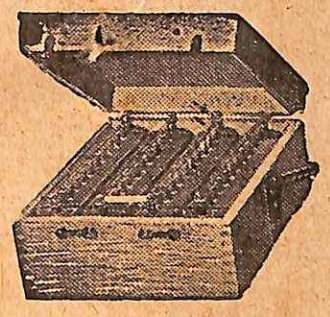

TUDOR

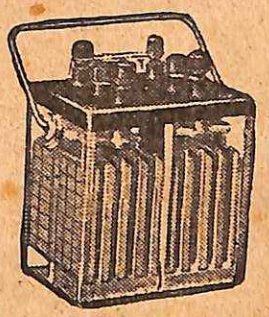

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΝ

Διὰ νὰ ἔχετε ἀπόδοσιν, μὲ τὴν μεγαλειτέραν διάρκειαν καὶ εἰς τὰς εὐθυνωτέρας τιμάς, ἀγοράζετε πάντοτε

ΒΕΛΓΙΚΟΥΣ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΑΣ ΤΟΥΔΩΡ

Συσσωρευταὶ ραδιοφώνων, αὐτοκινήτων, τηλεφώνων, φωτισμοῦ, κ.τ.λ.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος καὶ παρακαταθήκη διὰ τὴν Ἑλλάδα
ΜΙΧ. ΤΖΙΒΟΓΛΟΥ, Χαλκοκονδύλη 11α Ἀθῆναι
Ζητοῦνται εἰδικοὶ ἀντιπρόσωπει διὰ τὰς ἐπαρχίας

ΚΟΥΖΙΝΑΙ ΑΕΡΙΟΦΩΤΟΣ

ΘΕΡΜΑΣΤΡΑΙ

ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΗ

Ἀνθρακίτου-Κὼκ-Ξύλων

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΛΑΜΠΤΗΡΕΣ **MAZDA**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΕΚΤΡΟΓΚΑΖ

1) Γωνία Σταδίου καὶ Ὁμήρου (ἔναντι Βουλῆς)
2) Ὁδὸς Λυκούργου 4

ΤΟ ΠΟΥΡΓΟΚΑΝΤΙ

ΕΙΝΕ ΕΝΑ

ΜΑΚΧΑΡΟΝ
ΚΑΘΑΡΤΙΚΟΝ
ΑΠΟ ΡΟΔΑ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ

ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΚΑΣΤΟΡΕΛΑΙΟΥ

ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΛΕΜΟΝΑΔΑΣ

ΕΙΝΕ ΤΟ ΕΥΛΗΠΤΟΤΕΡΟΝ ΚΑΘΑΡΤΙΚΟΝ ΑΛΑΝΘΑΣΤΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΥΣΚΟΙΛΙΟΤΗΤΟΣ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΩΣ ΚΑΘΑΡΤΙΚΟΝ ΕΠΙΣΗΣ.

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
Μενάνδρου 27 Ἀθῆναι, τηλ. 1-68

Συνιστῶμεν εἰς τὰς οἰκογενείας ποὺ ἔχουν ἀνάγκην, τὴν κ.
ΑΝΝΑΝ ΖΑΧΑΡΙΟΥ
Κεντήτριαν ἀσπρορρούχων
Καφενεῖον Παπαδάκου, Κατσιπόδι Πλησίον Ἁγίας Βαρβάρας

ΠΩΛΕΙΤΑΙ κατάστημα Σιδηρικῶν λόγῳ ἀναχωρήσεως. Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα μας.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ ΒΑΦΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

ARTI E.J.B. ARTI ARTI E.J.B.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ ΣΑΣ.

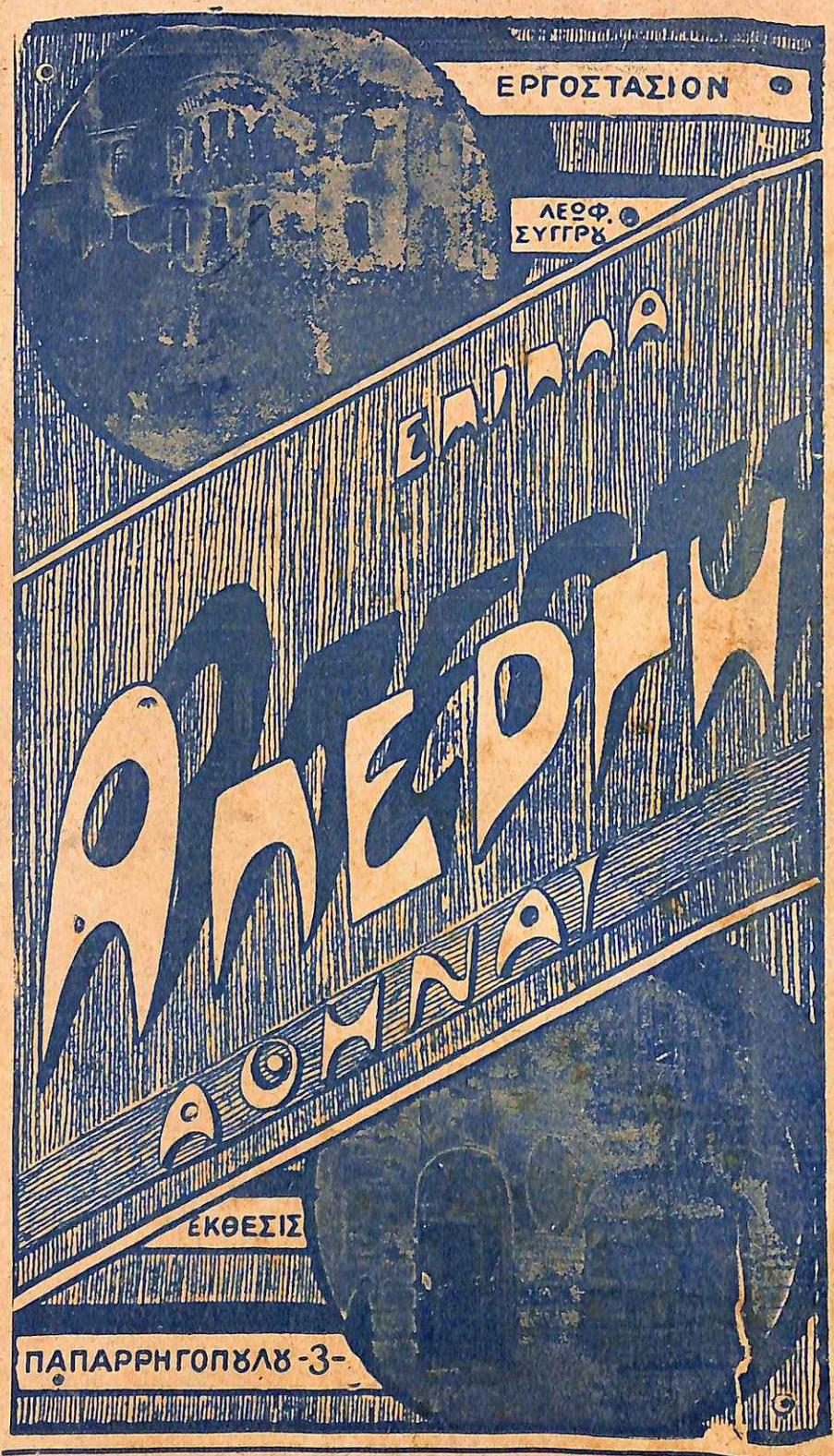

Τὴν ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑΝ συλλογὴν εἰς ὑφάσματα ἐπιπλώσεως, Μεταξωτά, Σιμιλί, Νταμασέ, Βελουτὲ, Gabelins εἰς μοντέρνα σχέδια, κρετὸν καὶ Joiles de jouy, Στὼρ εἰς πρωτότυπα σχέδια, Παραπετάσματα ἕτοιμα, Κοντάρια ὀρειχάλκινα, Μουσαμάδες, λινόλαια, Φελοτάπητες, Ψάθαι Κοκκὸ Ἰνδιῶν σκέται καὶ φανταιζι δι' ἐκκλησίας, γραφεῖα, αἰθούσας, Τάπητες μάλλινοι Ἀνατολῆς, Εὐρωπαϊκοὶ· ὡς καὶ ψάθινοι Mourtzouk μονοκόμματοι καὶ τοῦ μέτρου, Χάρτης ταπετσαρίας τοίχων τῶν Ἀγγλικῶν ἐργοστασίων A. Sanderson—Son Ltd εἰς τὸν «ΡΥΘΜΟΝ» Βουλῆς 22 Ἀθῆναι Τηλ. 75-73.

ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΤΟ ΝΕΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ΤΟΥ 1931

Θαῦμα ἐμφανίσεως, θαῦμα καλλιτεχνίας, θαῦμα καλαισθησίας, θαῦμα γούστου!...

Συνεργάται οἱ καλύτεροι Ἕλληνες λόγιοι. Ἀριστοτεχνικὲς μεταφράσεις, εἰκόνες μεγάλων ζωγράφων.

ΣΤΑΔΙΟΥ 28

ΧΑΡΤΗΣ ΤΑΠΕΣΑΡΙΑΣ

Ἡ πλουσιωτέρα καὶ ὡραιοτέρα συλλογὴ εἰς τιμὰς ἀσυναγωνίστους

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ

ΛΑΜΠΕΣ

Διακοσμήσεις κάθε εἴδους

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ Α.Ε.

ΤΗΛ. 58-67